R 16715

R (Ms)
311

Tiene este libro, vntrado de las, des comuniones reser
vadas al Papa.
Tiene el titulo de iure iurando, reducido al l. e. 2.
ff. de l. c. deuitores

Sala Reservada Leg.º 9 7 11 6

N.T. 1185906
C.B. 1000910825

IHS

A D.e

D. Fran.co Pacheco,

De excomunicationib.9 Papæ reseruatis.

BIBLIOTECA PUBLICA DE TOLEDO

Summa rei utilitas frequentissima in praxi, et Theorica necessaria matteria disputatio, et In.ª armatę ꝓces uestra cogunt me presenti operi manum adiungere, in quo resolutiue agemꝰ de excom.ᵇᵒ Papę reseruatis, et ringq. casibus fidelis eas incurrant, et quando a Romano Pont. gr.ᵒ.v.ᵒ ab Epo.ᵒ aut quouis alio Sacerdote absolut.ᵒ peti, et concedi possit, sigillatim numerantes oes. et singulas excom.ᵒᵉˢ in toto can.ᵒ iure a cap. usq. ad calcem statutas: Postea eas, quę in Bulla cenę Dni: consequenta eas, quę in cc.ᵒ Trid. et in alijs concilijs: Tandem eas, quæ in ꝓprijs motibꝰ continentur in bart. unaquaq sinodalis diuersisq casibꝰ ꝓpendio ꝓlibatis, et oibꝰ Auctoribꝰ matterię congestis ut sic ad latiorem uniuscuiusq articuli exornat.ᵐ sibi buerit facilis vobis patrat aditꝰ, in qua disp.ᵒ finatr. irregularitates Summo Pont. reseruatas et.m congeremus.

Prima, quæ in corpore decreti a Nau. in rem. c. 27. n.ᵒ 75. numerata. est ea, quæ continetur in decis.ᵒ cap. nulli. 19. d.ᵒ quæ agit de uiolantibꝰ l. continentibꝰ ꝓcepta. vl. decreta. S. P. qui auctor ideo de ea b. agere ꝓtermissit, qr. testatur, eam restringendam. l. reducendam esse ad primam excom.ᵐ quæ in Bulla cenę Dni. continetur, ub. latius ipse egerat, et nos dicemus insignis Suarez decensuris disput.ᵒ 22. sect.ᵒ 1. can.ᵒ 1. usq ad

eius oppos. est, ut dicat in cont. n. continexi censuram
p. 1. excom. Papæ reservatam ego visis gl.a in eodem c.
nulli Archidiacono, et turrecremata ibidem Abb. in
Rub.ca de chismaticis n.o 1. et 2.o Silvestro plures re-
ferenti in sum. vbo. chisma q.e 5. Jacobatio de concilio
lib. 7. art.o 1. n.o 83. greg. Sairo notissime lib. 3. thesauri ca-
su conscientiæ c. 5. n.o 19. et 20. et recenti Valencuela inde
fensione monitorij Pontificalis d.a veneto 7. p.te n.o 71. et 72.
plures aleganti: existimo n. Jm. ind. c. nulli, sd, etz. in c. 1.o
22. dist.e et in c. violatores, et in c. generali. 25. q.e 1. et in c.
sicqs. dogmata. 25. q.e 2. agi de chismaticis quod nomen chis-
maticq cum latissime in diversis significationibus accipiatur
ut late tradunt Panor. ub. s. et Inn. in eadem Rub.ca de
chism. n.o 1. Silvestr. vbo. chisma d. q.e 5. proindeq chis-
matis diversæ sint species sequitur sapientes, et n. sapientes
et eadem pari ratione diversas excom.um species reservatas, et non
reservatas incurrat unius, aut alterius speciei vl. sectæ chis
matici deqq. segillatim nobis agendum est in explicat.e
Bullæ cenæ Dni rectiq existimo ex mente Navar. ub. s.
id singularitr decidendum relinquere in 1.a excom. d. Bullæ
ub. etz. dicemq qn. ipso facto, vl. ipso jure sine judicis sententia in
currunt: qn. v. judicis, et qualis judicis declarat.o necessaria sit
eo Jn. ex mente omnium Auctorq. hi animaduerso, quod ex eo
quod qs. solum n. servet summi Pont. præcepta, dum Jn. Papæ
potestatem n. neget, vl. de ea n. dubitet n. incurrit excom.m, et
3. gravitr peccet ita resolvunt oes. ub. s. Præcipue turre-
cremata in d. c. nulli n.o 3. et 4.

2.a est. quæ tradit in c. sicqs. suadente
17. q.e 4. cui sitis est est. Jus. in c. 1. de sententia excom. d.a
infrentes inclericum vl. monachum manus violentas.
gaudent aut. hoc privilegio oes. clerici etz. Jn. in 1.a tonsura
constituti arg.o cap. cleros. 21. dist.e et in c. cum contingat de
ætate et qual. et clerici conjugati n. Bigami in terminis juris
canonici infrentes habitu. clericale. et cum tonsura arg.o Jc.

in

in c. unico de clericis conjugatis lib. 6. in terminis dd. Trid. dum cum ꝑdictis qualitatib⁹ juxis canonici simul alicuiꝰ eccle. minist. vl. seruitio sint deputati ab epo. ut in Trid. ss. 23. c. 6. de reformat. et hæc de illo canonis vbo. in clericum. Quo ad alterum aut. ueru monachum, dices priuilegio gaudere oes. Monachos vl. moniales ꝓfesos. vl. ꝓfessas, nouicios vl. nouicias, canonicos q̃ regulares, quinimo et personas tertij ordinis. S. Francisci vl. Dnici si gregati, simulq uitam agant. ex stillo Romanæ eccle. quem testatur Cosmꝰ Filiarꝰ J. refuendꝰ. etcꝰ. singulos Eremitas, dummodo sint alicui superiori subiecti itaq̃ ff. in c. monachi. 2. et in c. Parrochianos. 9. et in c. cum illorq. 32. et in c. demonialib⁹. 33. de sentia excom. et in c. religioso. 21. §. fin. eodꝰ tit. in 6. dicendum est, interquas oes. personas illa diferentia jure constituta est, qd. clericos se se adinuicem percutientes absoluit Summꝰ Pont. vl. epus. inqdꝰ exceptis casib⁹. J. dicendis ex d. c. 1. de sentia. excom. et d. c. sigs. suadente: Monachos. u. vl. canonicos regulares suos ꝓprios ꝑlatꝰ d. c. Monachos. 2. Moniales v. absoluit epus. loci d. c. de Monialib⁹ ita colliges ex ordinarijs in dictis juribꝰ et ex summa Angelica vbo. excom. §. n. 27. et ex Siluestro eodem vbo. excom. 6. an. 3. ex Nau. in mm. aleganti ad id rotꝰ decissionem c. 27. n. 79. et ex Filiarco de off. sacerdotis. lib. J. c. 33. Vgol. de censuris tabula. 1. c. 13. §. 19. n. 8. et ex Sayro lib. 2. Thesauri d. c. 26. an. 1. usque ad. 10. et ultra relatos ab eo ex Petro greg. Syntagmatum. J. pte. lib. 31. c. 9. n. 5. qui omnes clerici sic numerati. d. canonis priuilegio gaudent etꝰ. si sint excomunicati, q hoc etenim priuilegium concessum est ob tutellam, defensionemq corporis clericorq. et etꝰ. ad coercendam Laicorq. uiolentiam fabore totiꝰ ordinis: Defensio aut. seu tutella vl. quicqd

ad

ad eam ꝑtinet ut ex canonis priuilegium arg.o Ias. in c. contingit el 2. 45. de sntia. excom. ub. omnes n. negatur excom.tis X.a notam. Ia. in c. intelleximus de iudicijs. et in c. cum inter, et in c. fin. cum silibus de except.bus et patet euidenter ex Ia. in d. c. Monachos. 2. cum silibus alegatis ub. Monachi vel. clerici se se adinuicem percutientes sindes adinuicem excom.em incurrentes priuilegio gaudent, et sic necesse habent absolutionem petere, ita expresse ressoluunt Inn. in c. si uere. 34. n.o 3. et Fel. ibidem n.o 2. de sntia. excom. et plures referens Vgol. de censuris tabula. 2. c. 13. §. 15. n.o 8. et ultra relatos ab eo Filiarcus d. tb. 3. de off.o sacerdotis c. 33. Sayrus d. tb. 3. Thesauri c. 26. n.o 5.

Non gaudent hoc priuilegio canonici clericus ordinatus n. baptizatus ressoluunt Silueter vbo excom.o 6. n.o 4. et Sayrus. plures referens ub. ꝑxime n.o 20. neq ordinatus coacte, nisi ratificet sm. eosdem, neq clericus criminosus qui habitum clericalem deseruit, et incorrigibilis factus, et incorrigibilis declaratus ꝑ. sntiam iudicis, aut per trinam monitionem, quæ quoad hoc sntiæ equiualet X.a Ia. in c. in audientia. 25. et in d. c. contingit el 2.45. de sntia excom. ita ꝑ ut iacet in nostris scriptis tenendum est ex Nauar. imm. c. 27. n.o 80. et. relatis maxime Sayro d. tb. 3. Thesauri c. 27. n.o 7. et. 8. quidqd. in contrarium uellit arguere Suarez d. disput.e 22. sect.e 1. an.o 8. usq ad. 12. Neque gaudet in omuni sntia. eorum. quos ꝑxime referemus clericus sine clericali habitu et sine tonsura incedens grauibus et enormissimis delictis se immiscens quis n. sit monitus vel. sntia. declaratus. X.a Ia. in c. perpendimus. 23. de sntia. excom. ita ex aliquibus. ressoluunt. Naua. d. c. 27. n.o 81. et Suarez sect.e et disput.e alegatis n.o 13. et 14. et Sayrus ub. ꝑxime. quæ sntia cum adeo comunis sit anobis vrebissime disputantibus n. post. si n. reffelit saltim examinari, neq enim mihi vr. alitera Ias. in d. c. perpendimus alienum dicere interficientes cle-

ricum

clericum ni. ter monitum neq sntia. incorrigibilem declaratum de quo agimus ni. incurrere excom.em Papæ reservatam sd, bene incurrere excom.em epo. reservatam, dummodo sciverint interfectores eum clericum esse; secq si ignoraverint juste utin c. si v. el 2.o. 4. cumpluribus silibus. iuncta gl.a b. vbo. ignoraverint de sntia. excom. quæ considerat.o ni. fuit aliena amente Suarez d. disputat.e 22. sect.e 1. n.o 12. ff. omnem sequatur. Item ni. gaudent clerici bigami ex. Jsm. in c. unico in pro. de clericis conjugatis lib. 6. Jts. celebris in c. qsqs. pen. iuncta bona gla. b. vbo. duxerit. 84. d.e resoluunt relati maxime Navarr. d. c. 27. n.o 91. Suarez d. disput.e et sect.e n.o 7. Filiarcq d. lib. 3. de off.o sacerdotis c. 33. ita tenendum est, nulla dist.e cum ex. ni. distinguat admissa inter Bigamos, qui in minoribus vl. in maioribus constituti omiserunt qdqd voluerit distinguere Joann. And. et Geminiang relati a Sayro. d. lib. 3. c. 27. n.o 31. qui ff. dist.em hanc ex mente dictorq. referat ni. Jn. eam dicidit nec segtr. expsse, eum In. vide in eodem c. 27. n.o 10. expluribus bene resoluentem, clericum ofugatum, non bigamum non deferentem habitum, neq tonsuram ni. gaudere canonis privilegio circa qd. ni. vemoror cum ita expsse phetur interminis juris canonici in d. c. un. de clericis conjugatis lib. 6. solum addo cum Suarez et oribus ub. 5. And. ss. 23. c. 6. de reformat.e cui standum est, adeuntes In. Bigamum monachum factum bene gaudere canonis privilegio idq. cuidi-ssima rat. qm. tunc ni. gaudet qr. clericus sd, qr. monachus ita intelligendi sunt Sane quæst.es sic resoluentes Joannes And. in mercurialibus q. 12. n.o 4. 6. et 7. Archidiacong Silvestr. Navar. et alij relati, et recepti a Sayro. d. lib. 3. Thesauri c. 27. n.o 32. neque id mirum videatur plura etenim quæ clericis in omuni cedunter, et licent Bigamis phibentur quorq. varias penas congerit et pregtr. novissime expluribus

Sayro

Say. lib. 3. Thes. c. c. p. totum. ~

~ Item n. gaudent Clerici qui se ioculatores vl. goliardos, aut Bufones faciunt artem illam p. annum exercentes ipso Iure absq aliqua alia monit.e vl. ante dictum tpo ter moniti n. emendati ex Ff. expsso in c. unica deuita, et honest.e in 6.o tradunt Nauarr. d. c. 27. n.o 81. Suarez. d. disp.e et sect.e n.o 15. ~

~ Item n. gaudent Clerici carnifices seu macellarij, aut tabernarij ter moniti ut talia officia deserant n. desserentes consugati habitum clericalem, et tonsuram desserentes vl. n. deserentes: n. consugati aut deserentes habitum, et tonsuram omnino priuantur, si aut. habitum n. deseruerint tunc in solis rebus, seu facultatibus ad effectum ff. ut soluant gabellas vl. tributa ꝛc. uniuscuiusq; quincie consuetud.em priuantur priuilegio clericali: gaudent aut. canonis priuilegio ex d. Clem.a 1. quem Tem. apos. aduersus usq in finem satis expissum nota ad refellendos plures interptes congestos, et ming bene receptos a Sayro d. lib. 3. c. 27. n.o 9. asserentes n. gaudere can.is priuilegio clericos secularibus negotijs se immiscentes ter monitos n. emendatos deqq. in c. fin. deuita et honest.e ut optime reprobat insignis Suarez ub. prime n.o 17. et 18. ~

~ Neq gaudent degradati canonis priuilegio, ut passim tradunt. relati Autores congesti a Sayro lib. 3. c. 26. n.o 8. etq. ~

~ Vidimus clericos qi. speciatim sunt in sure p. habiti hoc can.is priuilegio potiri nunc dicemq de casibus inqq. ff. clerici dicto priuilegio fruantur eos tn. percutientes exspecialibus, iustisq iuris excussantur incidere in excom.em suis canonis Imprimis qd. n. incurrit qui clericum cum propria uxore, matre, filia, vl. sorore, etn. alijs turpiter peccantem inuenit, et percutit c. siuero el. i. in ord.e 3. qdss.o nec ille desinit. excom. Aduertes

tn.

: nota. qd si quis inueniat Clericum peccantes cum vxore sua, matre, filia vel

Adverties 1°. ex oc. bg. J. referendis præcipue Silvestro et Suarez d. decis.m debere accipi de clerici percussione incontinenti facta, qm. ex postfacto n. licebit clericum persequi, neq percutere nec. etenim in hoc casu excusans censuram, est, ille subitq ob rem tam gravem, gravitq dolendam, et fere indeliberatq animi motq.

Circa vbum. turpitr dequo in d. c. si v. video vos dubitare, et ut illud vbum, et ora. dubia circa illud occurrentia explicem vrebitr dico, n. requiri quod in actuali delicto carnalis coniunctionis, aut in eodem lecto numeratq personæ cum clerico inveniantr, sd, satis esse, quod solq cum sola reperiatr in loco suspecto ex Nav. ita resolventi excor. d. c. 27. n. 84. et Suarez dulta si. c. n. 37. doctissime adnimatvertenti personas etm. in hoc casu debere esse suspectas. Nombis insuper sufficit qd clericq postqs. ter inventq est loqui cum uxore, ter etm. coram vribq testibq fide dignis denunciatq, etmonitq est ne loquatr. etiterum quaterq inventq est loqui etm. si n. sit repertq in actu turpi qr. tunc eum percutiens n. incurrit, utatq. Fr. in auth. sigs. ei C. ad l. Jull. de adulteriis resolvunt Silvestr. et Suarez stim referendi, quod oes. intellegendum est; dummodo uxor, etmaritq inter se dolo vel consilio inventi n. fuerint ad percutiendum injuriaq afficiendum clericum debet etenim fraus abesse, ut patet ex vrb. subiti, et repentini motq dequa s. que ora. colligis ex qta. vbo. matre, et vbo. turpitr. in d. c. si v. et Host. ibidem et in sum. eodq. tt. de sma. excom. §. superillo n. 4. Sancto Thom. in additionibq. ad 3. p.tem q. 24. art. 1. Nava. ub. s. Silvestro vbo. excom. 6. an. 6. Summa Angelica vbo. excom. §. an. 15. usq ad. 22. Soto in 4. q. 22. q. 2. art. 3. Filiarco d. tb. 3. de off. sacerdotis c. 33. notab. 3

Sorore, poterit eum occidere, et non incurret insententiam Canonis et non requiritr, qd clericus inveniatr in ipso actuali peccato, vel lecto sed suficiet si solus cum sola, in loco suspectu ~~sit~~ sit ~~ettt~~ et tales personæ suspectæ

casu 14.

casu 14. et ex Sayro plures referenti d. lib. 3. Thesauri c. 27. n. 23. et relata relatos ab eo Suarez d. paucis relatis Auctoribus subtilissime in. tradenti d. disp. 22. sect. 1. n. 37.

2°. pari, et fortiori rae. ni. incurret mulier, que impetita de turpitudine clerico eam corporalr. tangenti, et violentiam inferenti: atr. se defendere vl. liberare ni. valens eum celo castitatis mota percutit cum moderamine inculpatæ tutellæ, quimimo idem dicendum erit etim. si inperaurendi modo aliquantulum excedat: Regularitr q. tenebitur clamare vicinos vl. famulos, nisi cum sciverit, aut juste existimaverit se acclamantem infamandam ita ex Caietano in Summa vbo. excom. c. 10. §. nota. 6. et ex Josepho Angles et alijs pluribus resoluit Sayrus d. lib. 3. Thesauri c. 27. n. 4. et Filiarcus d. lib. 3. c. 33. notab. 3. casu. 15.

nota.

Neq. incurrit percutiens clericum incedentem in habitum laicalem habitr. justeq. ignorans eum clericum esse c. si v. cl. in ord. 4. de sna. excom. in his etenim omnibus casibus datur actus involuntarius percutiendi clericum Unde subtilr. cum Tovar. in c. alma mater. 1. p. §. 10. n. 15. ex doctrina D. Thomæ ita tradenti quidqd ab eis sua. atr. intelligens D. Thomam necdat Suarez d. disp. 22. sect. 1. n. 52. notabis incurrere incursum percutiens clericum in tali habitu ambulantem, quoties percutiens animum habuisset, ut etim. si sciret illum clericum esse, percussisse, tunc etenim iam est percutio illa clerici voluntaria: Unde iam apparet generalis et notanda regula. in hac materia, percussionem clerici semper debere esse voluntariam id est factam animo volendi clericum percutere: Ve etenim, et animo simul percutiendq est clericus.

Exqq. decidere poteris difficilem questionem circa quam due sunt opiniones omnes Tranzie Alang etenim relatq agta. in d. c. si v. 4. vbo. ignoraverit receptq absolut. ibidem, et a Silvestro vbo. excom. 6. n. 6. et ab alijs J.

alio.

alexandris tenet, quod qui intendit percutere Joannē lai-
cum errans in persona franciscum clericum percutit exis-
timans illum esse Joann. laicum excomunicatq; est, Fan-
credq; aut. relatq; abeadq; gta. receptus a Tou. et alijs ab-
eo relatis d. l. p.te d. §. 10. n.o 15. asserit quod qui percutit
clericum, quem ꝓbabilr. credidit esse laicum n. est excom.
facile etenim ex dictis adversantium intrp.tum afflictum
ad concordiam reduces, si 1.am opem. dixeris ꝓcedere
quoties percussor talem animum, et intentionem habuit
quis quod etm. percuteret, qui scilicet, illum clericū esse.
tunc etenim re, et animo clericq; percussq; est. 2.a v.o opis.
ꝓcedere qn.o percussor animum habuit tali modo, ut cle-
ricum, quem existimavit laicum, et percussit, ~~[illegible]~~ n.
percussisset, si scivet clericum esse, ꝓ ut erat, tunc etenim tz.
inve clericum percutiat, n. tn. in animo. ita dictas opies,
conciliabis eo sine dubio notato percutientem laicum existi-
mantem, et intendentem clericum percutere. n. incurrere in
excom.em ipsi cant.s utconstat ex dictis tradunt ultra s. relatos
Panor. in d. c. si v.o an.o 5. usq ad 8. Federicq; ōsilio. 43. Joan.
delignano summistę et alij plures congesti a Sayro d. lib.o 3.
Thesauri c. 27. n.o 6. et in hunc sensum, ut virum doctissi-
mum n. repellas intelliges, et declarabis Suarez n. re-
latum a Sayro. d. disp.o 22. sect.o 1. n.o 53. ex qua regula.
a nobis ita tradita bene cum Tovarr. in d. c. alma matr. §.
10. n.o 15. pis.o 8. constat: deducita percutere volentem Joann.
clericum, percutientem tn. franciscum etm. clericum incurrere
excom.em canonis, cum in hoc casu iam detur percussio clerici
re, et animo, ita tenendum est indistincte, qui distinque-
re voluerit Suarez ub. s. n.o 54. in effectu etenim nihil
nisi resolutioni oraxium ostituit, quae ora. ut prime di-
ximq; intelligenda sunt de clerico deferenti habitum laicalem

n.

nota duas ōrias opiniones in cor=
piam redactas.

ñ. ter monito abepō. ut desserat illum, et deferat clericalem, nam si tr. fuerit monitus, et ter ñ. deseruerit, quicum peccaverit ñ. incidet in can. es utpatet. in c. in audient.a 25. cerne. stingit el 2. de sentia. excom. notarunt Panor. in d. c. contingit n.o 4. et 5. Host. in summa eodem tt.o §. super illo n.o 4. Navarr. d. c. 27. n.o 80. pos.o 3.a Filiar. d. tb. 3. c. 33. plures relati a Sayro d. tb. 3. c. 27. n.o 7. et satis constat ex ñ. dictis et relatis Auctoribus anobis dum diximus de clerico incorrigibili, qui oes. Auctores max.e Nav. Sayrus et Juarez bene animatuerunt in his casibus ñ. sufficere una monit.es p nibus fieri.

3 Neq incurrunt same excom.es qui causa offitij ad correctionem, aut disciplinam clericos, sive in maioribus, vl. minoribus constitutos nulla dist.e facta ñ. aliqui distinguere voluerint, quos sequuntur gla. vbo. inferiorq. in c. cum in volunt.e J. alegando, et Sayrus statim refrendus verberant aut percutiunt intra debitum modum disciplinę, aut correct.is X.a ñ. Fm. in c. 1. meliorem ñ. ub. Panor. et reliqui in c. cum in volunt.e 54. §. fin. gla. b. vbo. plationis, et vbo. magisterij, et vbo. de familia de sentia. excom.is et patet ex ñ. sic intellegendo inc. universitatis 24. eodz tt.o ad same notam. reducunt. epi. vl. alij Judices. Patres, Magistri, et Pedagogi et eicientes clericos excom.tos ab eccl.a interim dum sacra celebrantes inc. veniens 16. de sentia excom. Fs. omnino vindendus in mat.a inclem.a 2. eodem tt.o isti etenim oes. cum ñ. ad injuriam sd, Jm. ad correctionem, ac pinde ñ. suadente Diabolo percutiant. ñ. incurrunt: Notabis attamen illa vba. intra debitum modum anobis ñ. parvum examine dicta in hac regla. qm. ñ. hęc oes. personę, et res. utqui de mandato sui plati ad clericum capiendum violentas in eum infrunt manus vl. etm. Judices seculares clericos in orim.e inventos violenter capientes, et cardinales, vl. alij de cog. mandato eicientes violenta a Sede Apost.

eum

cum, qui sine can.ca cardinalium ellect.e eam occupaverat.
et alij degg. in c. si vero el.o in ord.e 3. in pro. de sna. excom.es
aliquantulum parumq in puniendi vl. corrigendi modo exceden-
tes. n. incurrat, nimis attamen ex odio, seu ad vindictam correc-
tionem palliatam, siq ex diaboli suggest.e dimanantem perau-
tientes sine dubio incidunt in canonem, quę vba. intra debituq
modum semper nota, et rupete in oibq. casibq occurrentibq inma-
t.a ita latiq disputantes, sd. n. utiliq. neq omnino conformes
tradunt gtt. et Pano. ub. s. quam plures inc. cum n. ab-
hom.e de judicijs Silvester vbo. excom.o 6. an.o 5. cum seqq.
Angelq eodem vbo. 5. an.o 10. Navarr. d. c. 27. n.o 81. 86.
et 89. Caietanq in sum. vbo. c. 10. §. nota. 5. et §. nota. 6.
Filiarcq d. tb. 3. de off.o sacerdotis c. 33. plures relati a Say.
d. tb. 3. thesauri c. 27. n.o 11. et 25. et ultra relatos ab eo da-
tissime qbus difusse alijs quæstionibq omixtis Suarez d. disp.e
22. sect.e 1. an.o 40. cum pluribq seqq. et tradiderat ex dic-
tis unum casum antea ibidem n.o 39. qui oes. ultra ea, quæ
ipsi adduxerunt, si bene expendas ofirmari possunt ex ff. in
l. item apud Labeonem 15. §. ait pto. pos. cęterum ff. de injuriis.

Neq incurrit qui vim ac licito illatąq
vi repellendo cum incontinenti percutit et tm. si scienter et deliberate
percutiat cum moderam.e inculpatę tutelę c. si v.o el.o in ord.e 3.
vos. si v.o c. extinore. 10. de sna. excom. quod procedit. n. tm. se de-
fendendo sd. etm. defendendo oes. personas perquas ei fit injus-
tia arg.o ff. in l. item apud Labeonem in pro. et in oibq §.is ff. de
injuriis ut sunt uxor, Pater, mater, filij, sorores, et servi familiq
qm. et socij injuria propulsanda est. c. n. in infaenda 23. q.e 3.
procedit etm. defendendo bona sua, ut videmq in percutienti cum
debito, et necess.o moderam.e clericum asportantem sua bona vl. in
violenta expellenti clericum a domo sua, qd. injuste, et violenter cle-
ricq occupaverat, quorq. oium eccaio. est, qm. vim vi repellere
seq. defendere oi. l. pretim naturę datur. 1. ut vim ff. de just.a et jure

nota

1.

l. insuriarę. ff. de iniurijs. l. scientia. §. qui n. abr. ff. ad. l. aquilleam c. Jus naturale. 1.a q. c. significasti et 2.o de homicidio, quę ora. utincludit in illis vbis cum moderam. inculpatę tutellę debent intelli ot. nat. uindictę vl. doli seclussa dr. aut. moderamen inculpatę tutellę pn. qs. facit illud sine quo se vl. alios, vl. res suas abr. n. post. defendere ex Bartolo contr. recepto in l. 1. C. unde ui et in l. furem ff. ad l. cornelliam desicarijs, quod omne relinquitur expendendum boni uiri arbitrio qui considerabitur circunstantias, et modum defensionis, ut sth. regularitr qui sine armis inuaditur, n. possit iniuriam. vl. uiolentiam cum armis repulsare. ita colliges ex Sancto Thom in additionibus 3. p.tis q. 24. art.o 1. cum seqq. ex Inn. Abbate, et ita. in d. c. si v. et in d. c. extenore de sentia. excom. et eodem Inn. in c. olim de rest.e spol. et Abb. in c. 1. eodem tit.o Host. in sum. tit.o de sentia excom. an.o 4. Siluestro vbo. excom.o 6. n.o 6. Soto in 4. de 22. q. 1. art.o 3. a. 9. concl.e Mtuar. d. c. 27. n.o 82. Filiarco de offo sacerdotis d. tb. 3. c. 33. notabili 3. casu. 12. refert quam plures Sayrg d. tb. 3. Thesauri c. 27. n.o 17. 18. 19. et ultra relatos a eo plures alios congessit Tenedo in collectanea 24. addunctum n.o 17. et ultra relatos a eis Suarez d. disp.o 22 sect.e 1. an.o 33. et ultra dicta aboibus allegatis poterit materiam uberrime exornare ex collega nro. Menchaca subtilissime de defensione agendi in illustribus tb. 1. c. 18. p. totum quę ora. adeo uera sunt, ut etn. si quis uir honestus fugiendo cuadere, seq defendere possit, etn. fugiat, sd. se defendendo clericum peruitiat. n. incurrat, quod intelligendum est de fuga ignominiosa: secus aut. de fuga ni. ignominiosa, quę dist.o necessaria, et notanda est ad plures casus in hac materia occurrentes inprasi arg.o eorum. quę notauit cons. iam relata et Ling in l. si ex flagijs §. tabernarius ff. ad l. aquill. quem Jem. nota ad hoc, ut ille qui se defendit. n. possit excedere modum Justę defensionis. et quod debet esse agregius fuga etenim reddit hominem uilioren, notarunt plures ex s.

vide, qd, dicatur moderamen inculpatę tutelę

nota

relatis

relatis max. Panor. Siluest. Filiar. et Sayrę ub.
s. cum sis hi. oibę ut ex dictis satis constat animat-
uextendum est istam ressolutionem, et ors. casus materię
intelligi procedere, quoties clericę agredit.
Sd. dubitari pot. uerum eddem dicendum sit. qn. n.
mihi ipsi aclerico agresso, sd, alij agresso 3o. inno-
centi aclerico agressore injuria, aut uiolentia infertur
Vl. igrogat: [Verum sh. ego ob terciij defensionem cle-
ricum agressorem possim percutere intra debitum modum, (nota,
et reliqua notata in pcedenti ressolut. et hi. censuram n.
incurram: Aduertes hi. in hac quest. non agere nos de
defens. matris, uxoris, aut filium deqq. s. sd cuiuslibet
alterię terciię personę fortassis ignotę, inqua n. detur
ratio. sanguinis conjunctionis, aut dominij x. personas
s. proxime inpro. questionis numeratas, quam questem
3. plures ex s. alegatis inplicita uideantur plibasse cum
Suarez hi. expssig tradunt disp. et sect. decij n. dicendum est
quod quotiescung qs. juste, et n. peccando accedit adde-
fensionem terciij agressi aclerico, et cum moderam inaul-
pate tutelę eum percutit n. incurrit incam. cum
etenim qs. juste ad terciij defensionem, quae licita est c. di-
lecto. 6. pss. etquidem desnia. excom. tb. 6. c. n. in
infrenda. c. fortitudo melig tes. in c. fin. 23. q. 3. c.
error 83. d. c. quantae 47. iuncta gta. magistra b. vbo.
interptatur desnia excom. accedat, n. peccat, et per consequ-
ut statim latig tradung n. pot. incurrere censuram
exqq. juribg max. interminis ex d. c. quantę ressolues
excomunicatum esse dolose permittentem clericum per
cutere, Vnde a fortiori mandantes et consulentes percutere
ex eodem tx. incurrere indubitatum est expssig tx. in c. mu-
liere 6. q. b. v. ub. Panor. et cons. desnia. excom. - et in
casu rati habit. is notandus tes. in c. cumqs. 23. dq. tt. o in 6. notarut
ols.

oes. iam relati, et nouissime Suarez ub. s. an. 55. usq ad 59.

Tandem notandum est, quod ad hoc, ut expercuss. clerici incurrat hęc censura in oib. casib. tam a nobis expressis, quam pluribus aliis satis sub pmissis regulis. ipsensis, requiritur, quod ex tali percuss. mortale peccatum resultet: alias etenim qs. qd tumbis clericum percutiens mortaliter. attamen n. peccans n. posset excomunicari c. nemo episcoporum. cum pluribus sibi. 11. q. 3. ea rae. quę satis etm. pot. accommodari ad decidendos oes. casus s. dictos

Sii. incurrunt Sane censura pueri doli, vl. peccati n. capaces clericum percutientes c. 1. de sma. excom. Neq incurrunt qui ex sorora Leuitat. n. odio, neq inuidia, vl. indignat. percutiunt clericum ex eodem ff. eademq rae. cum Caietano, et pluribus relatis a Sayro. J. Neq incurrit, qui n. ex deliberat. in ipso actu, neq antea pruenta, ut dicam, quod sentio anemine quem uiderim ita expresse notatum, sd, ex subito incogitatoq animi motu, et repentina passione, in qua nulla deliberatio. deliberationis. vl. consensq, (ut contingere solet) ludentibus cum clericis subito ludi calore turbatis clericum percusserint, ille etenim th. re clericum percutiat ff. s. dicta n. tn. animo peccaminoso, qm. hęc oes. actio (ita utdiximus) considerata. n. est peccatum mortale, et ideo n. est sufficiens materia. vl causa censuręq, cederem attamen ego in hoc casu percutientem in foro exteriori ad signum obedientię, uiandumq scandalum tenere absolutionem petere, ne claues ecclę sternni uideantur arg. ff. in c. pertuas. 40. pss. cum pluribus sibi desma. excom.

Neq ex eadem rae. incurrit, qui fugiens ab inimico persequenti occurrenti clericum essem vl. equum auferet uiolenter ut se defendat cum n. afferat animo insultandi sd tm. in ord. ad sui defensionem seq n. peccet. pari rae. Neq incurret qui clericum cum inimicis pugnantem ne a beis offendat.

V nota casum nouiter inductum

ofendat uiolenta a pugna vel risa extrahit et in domum includit. vel quouis alio modo aliq periculo separat et liberat ita colligo excom. in cl. c. nemo episcoporq. et ex D. Thom. in additionibq. 3. p.tis q.e 24. art.o 1. cum seqq. et ex Paludano in 4.o dist.e 18. q.e 1. art.o 2. concl.e 2. Soto in 4.o dist.e 22. q.e 2. art.o 3. post. 5. conclussionem, et Siluest. in summa vbo. excom.o 6. n.o 2. Caiet. in sum. vbo. excom.o c. 10. §. nota. 6. et ex Filiano d. tb. 3. de off.o sacerdotis c. 33. notabili 3. casu, 1. extrasu. 24. et expluribq aliis relatis a Sayro d. tb. 3. Thesauri c. 27. n.o 33. cum tribq seqq. et ultra relatos ab eo ex Suarez. d. disp.e 22. sect.e 1. an.o 23. cum seqq. et ultra relatos ab oribq. nouissime Auila de censuris 2. p.te c. 7. dubio. 6. pos.o 1. nullis fol. 179. col. 1. Ised, cum Patre Suarez ibidem n.o 25. notabis 1. esse necessarium, ut peccatum mortale resultet, et oriatur p.cisie ex graui, et mortaliter peccaminosa percuss.e sed, sufficere qualibet corporis vel. uestimentorq. corpori adherentium percuss.e dummodo rat. inhonorat.is et in iuriq clerico illatq mortale peccatum sequatur, et resultet arg.o ff. in. c. nuper. 29. de sent. excom.is in illis vbis, quis per corp. factum corporalis lessio 1. fuerit subsequta citra quam. uiolent.a sepius citra clericos negra. perpetrata, ut optime tradidit, et late prosequitq est Suarez ub. s.

nota quando amittit peccatum mortale, in percussione clerici

His consequens est de absolut.e censuraq Suig can.is agere imprimis q. uiq censuraq absolutio ab origine, generaliq. Summo Pont. reservata in cl. c. sigs. suadente pos.o et nullq epis-coporq. et in oibq. juribq materiq alegatis, et alegandis incurrentesq tenentur personali. se coram Summo Pont. p.sentare, neq etiam satis est per procuratorem excom. oium Auctorq. potest etiam. absoluere ex speciali priuilegio legatq a latere ex c. ea noscitur 23. c. ad eminentiam. 20. c. quis. 58. de sent. excom. c. quod translationem 4. de off.o legati quis ornatium uideat tentare Gambara de off.o legati tb. 2. n.o 419. quod omne intelligendum est de

per

depercuss.e graui vl. enormi ut de membri mutilat.e nam
superexcussio leuis fuerit pot. absoluere epus. ex quadam ex-
trauag. incorpore Iuris n. inserta relata apluribus auctoribus
J. referendis, quae etm. declarat, quae percussio dicatur leuis vl.
graui sed, cum hoc certa nota. perstringi n. possit, utoes. interpo-
tes ingenue fatentur disputare pretermittimus relinquentes id arbitrio
boni viri inspicturi uniuscuiusq facti, et personę circunstantias, et
qualitates.

Excipiuntur aut. a Summi Pontificis reservat.o plures personę
singulari rae. Beneff.o aut priuilegio, quas resolutive nu-
merabimus imprimis mulieres cuiusuis conditionis sint, senes,
et infirmi valetudinarij, siue membris ita impediti, ut profiscici
n. possint. c. mulieres. 6. inpro. c. ea noscitur. c. quis desnia.
excom. Valitudinarij aut. absoluuntur recepto Iuram.to abeis
quod si ualuerint, salutemq, utita dicam, recuperauerint
ad Sedem Apost. accedent n. stendi epi. absolut.em qui con-
ualescentes romam ire tenentur: alias reincidunt in eamdem
excom. cum eadem reservat.e c. quod de Sis, c. quis in fin. de-
snia. excom.o Item impuberes doli capaces siue adulti in
pubert.e siue post pubertatem absoluuntur ab epo. d. c. quis et
c. fin. cod. tt.o Item Pauperes tabr. inopia oppressi quod
ad curiam Rom. ire n. possit, ut sic n. obstet Ars. in d. c. ea
noscitur absoluuntur etm. ab epo. ex d. c. quis, a qq. etm. J.
apud nullum ita notatum inuenierit Iuramentum meo
uidari recipiendum est, quod si ad pinguiorem fortunam
deuenerit inopiaq n. laborauerint, tunc Romam ire tene-
antur, ut de Valetudinarijs recuperantibus salutem, ut J. di-
ximus excom. opae. quod tn. omne limitandum est in pauperibus,
qui mendicando, et iter agendo soliciti sunt sibi, et uxoribus
quidere, qui etenim ad romam remittendi sunt: Item ab-
solui possunt ab epo. qui inimicitias capitales habent, ita
uniti cum graui plebis.q eximicorq. insidijs, presumpto mortis

periculo

periculo Romam ire n. possunt recepto juramento
de quo. s. in ualitudinarijs, et pauperibus exc. decetero. u.
et ex d. c. quis cod. tit. ÷ Item et clerici eiusdem col-
legij simul sub eodemq tecto uiuentes se se ad inuicem per-
cutientes, nisi percussio sit enormissima, ab epo absolui
possunt. c. qm. g. de uita, et honest. clericorq. societas
etenim vl. iniunio cum facile discordiam pariat. l. cum
pater. §. dulcissimis ff. de legatis. 2°. facile etm. adueniat
seu ad absolutionem inuitat. ÷

÷ Eadem fere rae. regularis percutiens
regularem eiusdem monasterij vl. claustri absoluitur a suo
plato. c. Monachi. 2. c. cum illorq. 32. de sntia. excom.
si v. regularis vl. Monachus percusserit clericum secula-
rem absoluetur ab epo. clerici secularis a percuss. sane aqua
posset epus percussorem clericum secularem absoluere c. re-
ligiosum. 21. in pro. de sntia. excom. lib. 6. si v. percusserit re-
gularem alterius monasterij. vl. claustri, siue eiusdem ordinis si-
ue diuersi tunc absoluitur a plato monachi vl. regularis qui in
juriam passus est, etm. apprio plato, vl. a plato cor. ut quinti-
ali, vl. generali si suetus eiusdem ordinis percutiens et percussus ex
eodem. c. cum illorq. si v. percussus plato fuerit, tunc nulla
d. amissa cum fs. sit expsus quidquid distinguant quidam plures
quos mixor max. Suarez. J. n. poterit percussus absolui nisi
a Summo Pont. vl. ab epo. x. coss. juris regulas. s. traditas ex
f. in eodem c. cum illorq. in illis vbis. aut in epum, aut
in abbatem. ÷ Item janitores, seu Sostiarij, et siles. ut mu-
rini, vulgo alguaciles, et a fortiori judices degq. in c. si v.
el 2°. in oid. 3. de sntia. excom. pxu. officij sui fortassis arcendo
turbam, ut solet contingere clericum n. enormiter percutientes
absoluunt ab epo. ex de si v. ÷ Item personę nimis delicatę
magnę potentię vl. nobilitatis. n. sunt statim mittendę ad
summu Pont. sd. prius consulendus est ab epo. Summus Pont.

cui

cui sm. ssultat.es et smiss.es. Summi P. tales personas absolue ita Suarez J. et Sayrg arg.o Ff. inc. mulieres 6. de sntia. excom. Hz. alij et etm. ipse Sayrg simpliciter ne n. satis expenssa tradere uideantur, has personas absolui abepo. Item filij fam. sexui, et personæ quæ sui juris n. sunt, dummodo n. enormiter, neq cum magno scandalo percutiant, si eorq. absentia Dni. Vl. patres sub quorq potest.e sunt graue damnum et inomodum passuri sunt, Max.e si ipsi, qui sui juris n. sunt in eodem q fraudem delinquerit absoluuntur ab epo. ex c. mulieres 6. c. relatu 37. de sntia. excom. Item et ille de quo dubitatur Verum clericum percusserit vl. n. est absoluendq ab epo. ut uitetur scandalum ex Sayro J. aduertes In. notam generalem in hac mat.a quod quoties in quocunque casu dicimq rae. alicuiq impedimiti absoluere epum intelligendum est cum summi Pont. vl. legati facile copia haberi n. pot. ita coliges ex gtis. Inn. et Abbate in oibq alegatis juribq, et ex Host. in sum. de sntia. excom. ub. s. turrecremata et Archidiacono in d. c. sqs. suadente S. Thoma in additonibq 3. p.tis q.e 24. p. totam Angel. et siluestro d. vbo. excom.o 5. et 6. Nauar. imm. c. 27. an.o 80. cum pluribq seqq. Caietanus in sum. vbo. excom.o c. 10. Ricardo in 4.o d.e 18. art.o 13. Joann. gutti. Minoch. Feliciano Soto et alijs innumeris congestis a Zenedo in collectanea 24. ad decretum, et ultra relatos abeo tradunt Filiar. d. tb. 3. de off.o sacer. c. 33. et Sayrg plures alios referens d. tb. 3. Thesauri c. 28. an.o 4. cum seqq. et Suarez abeis n. relatq. dup.e et tr.e dictis an.o 6. cum pluribq seqq.

Histi oes. Autores quos n. est adquid nos qui utitati ꝓsulimq respectamq tradunt, et sane merito ex eodem c. sqs. suadente cum oibq juribq matrizq iam alegatis casu periculi mortis exceptum est, in eo etenim nullus censetur casq reservatq, ut ex Trid. et perpetua eccle. tradit.e notat Suarez ub. s. n.o 61. Aduerto In. excoi. max.e cum Suarez

in

in casu mortis tunc demum posse quemlibet Sacerd. absolui cum epg. facile adiri n. pot. nam si potuerit adiri a ipso prig absoluendg est in tali periculo constituig, qm aut. a confessariis solet contra dubitari, quid in hoc casu cum ipsi in mortis articulo constituti absoluunt, facere teneantur, eos ita vrebitur instruo, in primis pmissa satisfact.e partis si possibile est statim, vt. cum primum potuerit fieri, in nro. casu clerici a percussoribg ita absoluendis recepturi sunt juramentum quod cessante periculo mortis se psentabunt coram superiore ad quem de jure talis absolut.o erat reservata exc. de certo et exc. ea nosciur desmta. excom. in alijs casibg n. est necessarium d. juramentum sd. simplex sacramentalis admonit.o et pmissio, quod se psentabunt, qui sic absoluti si a periculo liberati postea multo tpore remorentur, et tardent n. accedentes ad superiorem talem absolutionem ab eo petituri incidunt in eandem excom. qua antea erant ligati cum eadem reservat.e quod generale est ad oes. casus suig materiig ex orbg. S. relati tradidit post eos nouissime Auila de censuris 2. pte c. 7. disp.e 3. dubit.e 4. fol. 192. col. fin. hz. n. bene notans sufficere in hoc casu p. pcuratorem psentare.

Tandem p coronide videndum? quid hodie ex Bulla cruciatę, seu eius priuilegio fieri posset et vrebitur. et resolutive ad praxim dico, tam in nro. casu, qs. in omnibus alijs excepto casu hęresis a censura reservata Papę uirt.e Bullę absolui posse bis, semel sh. invita et iterum in art.o mor. a reservatis aut eps. n. solum bis, sd. multies toties, quoties excom.to qs. fuerit a quolibet Sacer. absolui pot. quod si inquiras Vtrum iterum, atq iterum qs. posit asumere Bullam, et iterum atq iterum Bullę priuileg.o pluries absolui. Resp. 2m m. Bullam, quem posse asumere ut ex Lnrr. et ex Manuele Rs. in explicat.e Bullę cruciatę. §. 11. n.o 2. quem vide tradidit nouiss.e Auil. de censuris d. 2. pte c. 7. disp.e 1. dubit.e 7. fol. 169. col. 2. et Hęc de absolut.o reservatis summo Pont. in decreto ad laudem

Omnipotentis Dei

a d.

franco. Parhco,

De excom.bus. Papæ reserbatis in decretalibus. 6q̃ libro.

1.a quę ex hoc libro. colla. ab Auctoribus max.e a Nau. imm. c. 27. n.o 93. inpro. et Suarez in. 5. tom. ad 3. p.em vl. de censuris disp.e 22. sect.e 2. n.o 1. et Sayro lib. 3. Thesauri casu in concientię c. 29. n.o 1. tradit, et numerata, est quę continetur in c. quęrenti 26. de offi.o deleg. ego aut. cum Bibaldo in candelabro 2. p.te de excom.e n.o 126. inpro. ita inteligendo cuig mentis fuisse elm.o Nau. ub. s. n. temere afirmare pot. rem clarig tradens existimo, eam contineri in d. c. quęrenti implicite, et explicari deberet sane censurag ex eo ff. iuncta regla. ff. in c. studuisti. 2. de offi.o leg. et in c. sane. 11. de offi.o deleg. hoc modo: ille qui rei judicatę, vl. snig. delegati summi Pont. continenti censuram excom. vl. qui postq̃ snig. a delegato dictę parere, et obedire otemsit, et ut obediat legitime excomunicatur a delegato, et intra annum n. paret, neq obedit sed, aduch in tali excom.e contumacia perseuerat, n. pot. absolui ab alio pterq̃ a Summo Pont. qui delegauerat hęc etenim censura in sua Origine n. est Papę reserbata neq ab hom.e ut ita dicam si percepit Suarez ub. s. sic ut eum n. reples intelegendum cum reserbat.e vl. addit.e reserbationis Papę est imposita ab initio, sed ex juris minyst.o eigq regles re ita tractum tporis succedente resultat, ut nullg alig possit absoluere, nisi Summg Pont. nam ut ex se constat, si quis alig potuisset absoluere esset sane ipse delegatg, qui ptulit

snam.

aut Judex ord. aut legatę a latere, ipse delegatę anno transacto n. pot. qr. finito anno, eię Jurisd.o finita em. est, ex d. c. quęrenti, neq quilibet alię Judex ordinarię absoluere pot. ex regla ff. in d. c. sané 11. neq legatę a latere ex d. c. studuisti. 2. ac pinde necess.o in hoc casu ad Summum Pont. p impetranda absolut.e recurrendu e?. ita declarabis Nau. et reliquos. s. alegatos, quos in ord.e ab eis tradito ad has censuras numerandas n. sequemur, sd. 2.a ordem ipsię tbri decretalium, quę in eo prię fuerit tradita a nobis etm. prię numerabitur. ÷

÷ 2.a q. censura sit, quæ continetur in c. dura 4. decrim.e falsi hoc modo, excomunicati adiecesanis epis. eo quod, 1.o n. dolo, neq malitia, sd. casu in oppinato falsas litteras Papę habuerit, si intra. 20. dies postq cognouerit, se. tales falsas litteras habere, eas n. resignauerit, aut exibuerit, vl. destruxerit, n. potest absolui post dictos 20. dies ab alio, q a Summo Pont. vl. de eię speciali mandato, quę censura et pxime sequens quomodo intelligendę et declarandę sint late in contentis in Bullą cenę Dni tradit Nau. d. c. 27. pts.o quinta est. Bibaldę in candelabro 2. p.e n.o 126. pts.o quarta Suarez de censuris dicta disp.e 22. sect.e 2. n.o 3. Sayrę d. tb. 3. thesauri c. 29. n.o 2. ÷

÷ 3.a refertur in c. ad falsanorę. 3. de crim.e fal. n. 3.o casu habentes falsas litteras ut impedenti dixi, sd. 2.o falsificantes vl. falsificare facientes litteras, de qua etm. egemę ut diximę in Bulla tradiderunt Nau. et tres. pxime citati exceptis Sayro et Bibaldo. ÷

÷ 4.a tradita in c. significauit. 18. de sentia excom. ub. clerici, qui cum excom.tis a Papa scienter, et sponte participant eos ad diuina officia recipientes etm. excomunicantur excom.e s. P. reservata, quam censuram, ut declarent Panor. in eodę. c. significauit n.o 3. Nau. in d. c. 27. n.o 93. pts.o sexta Silvestr. Angel. Caiet. et plures alij congesti a Sayro d. tb. 3. thesau.

c. 29.

c. 29. nº. 6. dicunt ad Sanc censuram incurrendā sex requiri: Ego tm. illa sex requisita ex litera eiusdem Sc. in d. c. sponif. ad quing reduco dicens: requiri 1um quod participans sit clericus: 2m. quod participet scienti: 3um qd. ni. tm. scienti, sd etm. sponte: 4um quod sit clericus qui participet, ut in 1º. dixi et participet cum excom. nominatim a P. 5um quod participat.º sit in offitijs diuinis Sedis auct. nouo iure extrauag. Martini. 5. ad euitanda scandala ultra d. quing requisita, et illud etm. ultrug requir. quod sit excom. a P. sit denunciatus, ut bene notarunt Nauar. d. nº. 93. infin. et Sayrus ub. proxim. d. nº. 6. et ultra alegatos ab eo ibidem disputent etm. Bibaldus in candelabro. d. 2. pte. nº. 126. fol. 5. et Suarez d. disp. 22. sect. 2. nº. 22. et Filiarcus de offº. sacerd. lib. 3. c. 30. fol. 161.

Sa est est. quę continet in c. tua nos. 29. de sma. excom. ub. generalit. oes. Incendiarij excomunicati, et denunciati ab episcopo, qr. incendiarij fuerint ni. possunt absolui, nisi a S. P. quam censuram, ut declaret adueritus 1º. ni. incurri Sanc censuram ipso iure. vl. ipso facto cum requiratur Sententia. vl. judicis sntia. ut constat ex eodem c. tua nos in illis vbis, ex quo sunt p. eccle sntiam publicati. 2º ex ipso quod excom. et denunciatus sit incurrat reserbatio ut disputat optimeq tradit Suar. 3º. 2º. notabis ni. requiri quod nominatim ille qui incediarius fuit denunciet excom. sd, satis sufficere generalem excom. denunciationemq quis iniuium voluerit Sayrus 3º. tradunt qta. Panor. et cons. in d. c. tua nos, et qta. in c. cum debeatis in vbo. sive. 12. q. 2. Nau. d. c. 27. nº. 94. Siluest. ledesma, et alij plures relati a Sayro d. lib. 3. Thesauri c. 29. nº. 7. et 8. et ultra relatos ab eo Bibaldus in candelabro d. 2. pte. nº. 116. fol. septima Fili. de offº.

lib. 3. c. 30. fol. 161.

fol. 161. et Suarez decensuris disp. 22. sect. 2. an. 15. usq ad 22. cum quo bene, et Sayro optime ub. s. tradentibus expensis litteris suum inaq. etm. aliquantulum de hac censura agit sed inc. in litteris. 5. dexaproxibus et inc. sigs. membrosq. et inc. pessimam 23. q. 8. pter sumptas oes. vbo. incediariis Max. Silvestri animaduertens quo ad a hoc, utqs. sit incendiarius n. requisita in eo consuetudo talia incendia perpetrare sd. sepe sufficere unum incendium dolo, malitiaq, et ex prauo animi motum factum regulariter, quod tandem n. indocte relinquit Suarez ub. s. n. 21. in fin. Judicis arbitrio: Incendium aut. n. ex malitia, neq prauo voluntate sd, Im. ex negligentia quantuncumq culpabili factum n. est in causa, ut qs. dicat Sabeatroq incendiarius ut bene notant Sayrq et Suarez ub. s. cui bene animaduertunt Sane censuram p.ut in pro. diximus generali. 2. oes. incendiarios precedere, quid aut. dicendum sit de incendiarios. rerq. sacrarq vel. ecclesiarq. constabile exprime dicendis in sequenti censura, et bene in terminis tradidit Silvest. in summa vbo. excom. 7. n. 14.

Sexta et ult.a Suis tbri tradit adversus sacrilegos inc. conquesti 22. de sma. excom. sunt etm. summatim exqq. argunt, et disputant referendi interpres: Fs. in c. oes. eccle 17. q. 4. et in c. canonica 11. q. 3. et in c. conquestq de foro competenti, et in c. indione. 12. q. 2. Varie se argunt interpres in Suis censuis explicat. ut ex eis utbus pcipue ex Suarez indigne sentiri colligendi constat: ego resolutive sic dico, et ora. singulaq vba. nra. nota. In d. c. conquesti qui frangunt simulq spoliant ecclesias ipso jure absq hominis vel. judicis sma. excomunicati sunt, ex cor. resolut.e qbus 1.a fronte videantur repugnare vba. Fs. in d. c. conquesti n. in generali. incendiarij deqq. in 5.a precedenti censura postqs. aut. iam ipso jure excomunicati sunt isti frangentes, et spoliantes si denuncientur ab epis. eo ipso quod

denun

denunciantur incurrunt reservationem Papæ vl. excom.es
Papæ reservatam, Neq mirum quod hæc censura et
plures aliæ sitis ℣. abinitio n. fuerint reservatæ Pa-
pæ postea in. interveniente cpotæ. denunciat.e reserventur
℣. etenim apud nullum ita expresse notatum uiderint, id
Ego exeo fieri existimo. qr. cum iam in hoc denunciato
detur maior contumacia, et rebellio, merito maior pena
reservat.is ℣. ei respondere debet. cum pene debeant x.
minuscuigq delicti qualitatem mensurare, et augeri, vl. dimi-
nui x. ℣m. in l. respiciendum cum pluribus sibi ff. de pœni.

Sed. in terminis Suiq censuræ dubitant
Autores, utrum ad incurrendam, eo modo, quo diximus, censura,
dictaduo ~~st~~ simul necessaria sint, sl. frangere ecclam ~~sd~~,
vl. eccle. portas, aut parietes, et etm. spoliare ecclam bonis
vl. rebus suis inqua quæst.e si policita urbitas daret cha-
lamum præbere satis uellem exactum distinctumq fortassis
nouum nri. animi judicium in oibus occurrentibus articulis in-
dere, sd, urbit.e concludq ad Sanc q.em nouam, generalemq re-
gtaq sin. in oibus. in aliquo in. a Suarez recedente, quam
in spatio contemplabitur sis vbis constitus. Sine uiolenta
efract.e et graui vl. considerabili damno, vl. spoliat.e eccle.
simul n. incurrit hæc censura, quomodocumq q. hæc duo
concurrant, siue ex efract.e in. cum ipsa efract.o put ego nunc
considero satis, grauitq damnosa posit esse eccle. ac inde
merito tunc dicatur eccla. spoliata, quod sane negari n. pot.
si fortasis magna edificij pars destructa, vl. totum edifitium
efract.e diruptum sit, siue exefract.e facta in. ad ingrediendum
et simul ex spoliat.e vl. furto res. eccle. post efract.m facto
ab eodem dictum damnum resultet incurrit censura ita nouis-
sime resolues, quidquid otrazie vl. saltim diuerse expluribus quos
ipse sagr. sentiat nouc Sayrg. ℣. n.o 16.

Ad hoc aut. ut incurrat hæc censura suf-
ficit generalis excom.o seu denunciat.o quod enim attenta extrauag.
ad euitanda scandala in otrarium uidetur notare ita intelligendq Nau.

℣.

J. pcedit hn. mod.e ad effectum uitandi talem excom.nis
ut patet ex litera eiusdem extrauag. et tradidit Suarez J.
Ex mente aut. Nau. cont. recepti animaturtes quod ad hoc
ut dicta efract.o sufficiens sit ad incurrendam censura de-
bet esse uiolenta rumpendo, vl. destruendo parietem, aut
portas, aut firma instrum.ta qq. ipse pate clause firmate q con-
sistunt, nam si clauie subrepta, aut falsa qs. aperuerit, et in
trauerit eccla. n. incurrit censuram ita hec oia. colliges exgta.
Abbate et reliquis Auctoribus contr. in d. c. conquesti et exgta.
l. in d. c. oes. eccie. et in d. c. canonica, et Nau. imm. cap. n.
94. vers. octaua, et ex Sebastiano Medicis Angelo, siluestro
et alijs pluribus congestis a Sayro 8. lib. 3. Thesauri c. 29. an. 19.
usq ad. 18. et ultra relatos a eo tradunt Bibaldus in cande-
labro 2. p.te n.o 126. vers. 8. et Suarez omnino uidendus de cen-
suris disp.e 22. sect.e 2. an.o 4. usq ad. 15. qui oes. ex Nau.
bene notant, nom.e eccie. n. tm. uenire, et ap.pendi templa
Deo dicata p. epum sacrata, quæ proprie sub nom.e eccie.
appellantur, et significantur, sd. etm. monast.ia et alia loca
pia, ut hospitalia sacrata p. epos x.a regulas. Ex. inc. ad hæc
de religiosis domibus, cum aut. nom.e eccie. arca in eccia. posita
n. appendam, n. erit sufficiens talem arcam frangere, et exea
bona eccie. subtrahere ut censura incurrat et hæc decernebat.bus
contentis in libris decretalium. ad laudem Omnipotentis Dei.

De excom.bus quæ continentur in. 6.o

Prima, quæ in hoc libro continetur, relata est in c. fundam.ta
17. de elect.o lib. 6.o ub. in toto Ex. litera agitur, sd.
exprimitur censura ing. vl. vers. contemptores eiusdem. Ex.
reuersus ellegimus in senatorem Romanum, illum. sc.
qui hodie a nobis gubernator vl. corrector dr. officium
regimini Ciuitatis aliquem ex Regibus, comitibus, Mar-

quis

Marquionibus, aut quilibet alijs Ducibus, seu Principibus nimis timendæ potentiæ, dignitatis vel pæminentiæ, aut quicumque Sor. filios sine speciali licentia, vel consensu, aut mandato Papæ & cedita hæc censura n. tm. aduersus eligentes, sed etiam aduersus consentientes tali electioni, et etiam adhibus ipsum electum se electo gerentem, & electus haberi consentientes tradunt ultra gl. et Ordinarios in d. c. fundam. Caietanus in suma Vbo. excom. c. 53. Navar. imm. c. 27. n. 95. vers. 9. et nouissime Sayrus d. lib. 3. Thesauri c. 29. n. 19. et ultra allegatos abeo Suarez de censuris disp. 22. sect. 3. n. 16. et Bibaldus in candelabro. 2. p. de excom. n. 127. in pro. qui ois. Max. Sayrus bene notant, quod etiam. pbam expsse ex Ex. in eodem c. fundam. circa fin. in §. vel. pos. ut aut. ciues Romanos. ab hac censura excludi Romanos ex eadem ciuit. vel. eius territorio oriundos n. adueuas. sed. ut constat ex litera. Ex. isti etenim bene possunt ad regimen ciuitatis Romæ eligi. vel. assumi etiam. si in terra Romæ subdita, vel. extra eam titulus omittatur, ducatus, aut cuiuslibet alterius dignitatis et potentiæ habeant, dummodo n. adeo excelentis et sublimis potestatis sint, ut possit timeri libertas vel. exempt. a potest. vel. iurisd. S. P. esse abeis pcuranda vel. affectanda, ut patet ex eadem Ex. insin. ut etenim Suic malo, vel. in obedientiæ caueret, hæc censura cum reserbat. introducta est.

2a. Sui tbi refert in c. clericis de imm. ecclesiarum. lib. 6. cum reseruat. et sine reseruat. in c. qdqd. decensibus eodem lib. ign. exd. c. clericis Imperatores Reges, et quilibet alij Principes. vel. Iudices seculares sine

licentia S. P. imponentes tributa personis ecclesi-
asticis, et etiam ipsi personæ talia tributa solventes
ipso jure cum reservat.e ad Pap. excomunicantur. sed hæc
censura novitori jure sublata est p. Clem. unic.am de
imm. ecclesiarg. qua præcipitur in hac mat.a servari Ds.
in c. n. ming. et inc. adversg ex.a de imm. ecclesiarg. qq.
statutum est, imprimis p. Jm. in d. c. n. ming, ut
ipso facto sint excom.ti sed absq. reservat.e qui talia tri-
buta exegerint sine licentia S. P. 2.a Jm. in d. c. ad-
versg. ipsæ v.o personæ ecclesiasticæ cum epi. et cleri con-
sensu, ut corbg, et publicis utilitatibg prævideant talia
possunt solvere tributa, sed tandem in d. c. adversg ut
p dixim.g præcipitur, quod ad talia tributa conced. prig
consulat. S. P. —— Id omne. ex his juribg regu-
laritur procedit absq reservat.e sed possunt in mat.a plures
occurrentes casus considerari inqq. incurritur reservatio
ut dicemg in explicat.e Bullæ Cenæ Dni. de hac cen-
sura ultra qtas in dictis juribg nemo, quem viderim, egit,
nisi Suarez de censuris d. disp.e 22. sect.e 3. circa fin.

3.a excom. Quig libri refert inc. felicis
depenis in 6. adversg persequentes Cardinales, quæ h. vi-
detur. opposita in censura Canonis si qs. suadente nihilomi-
nus sin. plures casus additi sunt per Sanc censuram
seu constitutionem, inqq. incurritur censura, qui n. erant
oppositi p. Jm. seu can. sigs. suadente, sed de his casibg
neq hac censura nunc n. agimg ultrig qr. latig in obiter di-
cendum est in Bulla Cenæ Dni. Omnes etenim censuras
tam in hoc libro, qd. in aliis memoratas, deqq. etiam. mento
fait in d. Bulla. 5. disputare, ut repetitionem prolixitatig
originem cuitemg consulto prætermittimg, et eadem nae. Au-
tores de hac censura agentes b. allegandos, et motum proprium
Pij 5. de hac censura loquentem n. referimg.

4.a censura continetur in c. quicung. 11.
decima. excom. in 6. quam ego vitabit h. alij late sic explico.
Dantes licentiam vel facultatem gravandi. vel. offendendi
in

in suis personis, vl. bonis coęt. illos, qui sniam excom.ni suspensionis, aut interdicti pnunciarunt, vl. eos, adquoęt petitionem. vl. denunciationem pnunciata est sniam, grauam.e vl. iniuria in effectu, uexęq illatis intra octos diis n. restituentes vl. reficientes grauamen illatum ipso iure excoicantur, quii sic excomunicati intra duos menses absolui poss. ab epo. post duos v. meses n. nisi a S. P. iddem dicendum est a fortiori de illis qui perse suoq motu uexant, vl. consentiunt, vl. mandant uexari, quę censura, ut ex se patet, et oes. nostant coitr. ad tuendam libertatem ecclesiasticą, et ut eig iuxid.o libere, et sine timore executioni mandetur, introducta est. — Hęc aut. censura duabq limitationibq declarari solet. 1a iam continetur. in proxime relata regla. quod sz. n. incurritur censura statim cum grauamen illatum est, sd, postq. grauamen iam illatum est, et qui illud intulit intra octo dies n. resarciuit neq restituit grauamen incipit q. censura post dictos octos dies. — 2a. limitat.o quę etm. expsse traditur in eodem. c. quicunq ea est, quod sz. si se intra id est, priusq. qui dictum mandatum suscepit, illud ad effectum reduxerit, vl. reducere inceperit, mandans se uoccauerit mandatum, et nisi loming ille, cui mandatum datum est, exequatur. mandatum, et iniuriam inferat, qui mandatum reuoccauit n. incurret censuram, sd, ille tm. qui iniuriam, vl. grauamen irrogauit, et intulit. —

Hęc tiones aut. obquas dicatur grauamen ita illatum, ut sufficiens sit ad censuram incurrendam, sunt, percutere, aut occidere, aut capiendo uexare eos, in personis, vl. bonis suis aut in personis vl. bonis suoq. ut tradunt Suarez et Sayrg. J. — Hęc oia. intelligenda sunt, cum qs. ut perse patet malo animo, et in uindictam, ut clare quod alij obscure tradiderunt, et quod notandu est animaduertam

in.

BIBLIOTECA PUBLICA DE TOLEDO

injuriâ intulit motq ex eo, qr. sniam pnunciauit vl. pnunciari fecit: seq si ex justa causa, vl. alia, ut ego vultra des. animaruerto diuersa, sh. ernoua, ut subito risa suborta n. inuindictam pnunciationis snię. occidat, aut percutiat, vl. quodlibet grauamen exdictis inferat nadunt ultra gtam Geminiang et reliquos Ordinarios in d. c. quicung Nauarr. imm. d. c. 27. n.o 98. et 99. Caiet. et alij plures relati a Sayro lib. 3. Thesauri c. 29. an.o 21. usq ad. 24. et ultra relatos ab eo Bibaldq in candela. 2. p.te de excom.e n.o 127. fol.o 12. et Suarez de censuris d. disp.e 22. an.o 1. usq. ad. 9.

Quinta, et ult.a de qua in c. eos qui desnia. excom. in 6. n. uere censura noua, sd, quędam regla. X.a quam inpluximis casibq plures, diuersęq censurę incurrun. vl. ut clariq dicam tradit regla. X.a quam qui iam absoluti fuerant a censuris reservatis in easdem censuras aqq. fuerant absoluti, reincidunt, quę regla. sic vrebis declaran. et traditur. Ille, qui ab eo, qui alias n. erat Judex, neq poterat absoluere ppter mortis periculu, aut aliam legitimam causam absoluit, si cesante impedim.to vl. causa legitima intra tpq. sufficiens ad comparendum coram superiore ad quem ptinebat, seu erat reservata absolut.o censurę n. paret, neq se psentat coram eo reincidit in eandem excom. cum eddem reservat.e idem dicendum est, cum qs. absoluit ab eodem superiori, ad quem pertinebat, et erat reservata absolut.o ut puta, a S. P. cum condit.e onere, vl. pcepto, ut se psentet coram Ordinario, vl. quolibet alio nominato, vl. designato Judice, aut quolibet alio uiro, ut fortassis ei imponat salubrem pęnam, vl. ordinę quomodo debeat parti lęsę satisfieri, nam si n. se psentauerit et qd. ei fuerit pceptum n. adimpleuerit sitr. reincidit in eandem excom. quę decissio in una et in altera p.te ut patet expsse ex ff. in eodem c. eos qui pts. decernimus ea rae. innitur. ut ecclesiastię cen

sure

censurę ni. illudan. sd. debita eccle cum effectu pstent. obedient.a tradunt ultra gtam. Joann. Monachum gemi-nianū optime et reliquos Ordinarios ind. c. eos qui Cai. in Summa c. 69. de excom.e Navarr. imm. d. c. 27. n.o 413. Suarez decensuris disp.e 22. sect.e 3. an.o 9. usq3 ad. 12. qui Suarez 3. Cum Caietano, et Nav. existimet 2am partem Ts. in d. c. eos qui ni. pecdere in qlibet alijs superioribg pceptum imponentibg absolutis, ut com alio qui eis ordinaturg sit debitam pœnitentiam. Vl. partis-lesse satisfact.ei psentem. nisi tm. in S. P. Vl. in eig legato cenobis nullateng admittitur sd. repellitur. eadem etenim ratio. quę in S. P. pecdit, et in quolibet alio Judice militat ut ex se notum est, et ita finiuntur excoicationes reservatę

2 tbri. sexti decretalium.

De excom.bo Papę reservatis contentis in clemen tinis. sic.

Prima, quae refertur. in hoc tbro est in clem.a 1. §. verum de hęreticis ub. oes. hęreticę pravitatis Inquisitores. t. quicorę. vices gerunt, aut in ipsorę. locum ad illud offitium agendū substituunt, si odij, gratię, amoris, t. timoris, aut lucri causa contra Justitiam, et conscientiam suam omiserint 3.a aliquem pecdere super hęretica pravit.e ub. fuisset pecdendum, aut ppter. aliquam ex d. causis 3.a aliquem pecdunt sup eadem hęretica pravit.e pecdendo 3.a eum ub. ni. debuisset pecdi, sicq eum detali crim. injuste infamant, excoicantur ipso jure cum reservat.e ad Pap. hęc censura generatur. pecdit 3.a oes. Inquisitores, Vl. eorę. vices, aut offitium gerentes, ab ea tm. excipiuntur

epi.

epi. Inquisitores dicta crimina perpetrantes, nam isti n. incurrunt d. censurā, sd. m. pœnam suspensionis per triennium. Advertendum m. est ex Navar. et Sayro. J. quod ad hoc ut incurrant. s. dicti istam censuram necessarium est, quod faciant 2.a justitiam, et 2.a ępriam conci. simul: alias etenim si distincte 2.a justitiā m. et n. 2.a conci. simul, vl. e contverso stringat prędere Inquisitores vl. eorę vices gerentes n. incurrunt censuram explicant et resolvunt gta. et Card. in d. clem. 1. §. verę. Nav. imm. d. c. 27. n.o 20. Caietang Silvestr. Sebast. medicis et plures alij relati a Sayro d. tb. 3. Thesauri c. 29. n.o 24. et. 25. et ultra a eo adductos Bibaldg incandelabro 2. p.te de excom.e n.o 128. pos.o 14.a et Suarez de censuris disp.e 22. sect.e 4. n.o 1.

2.a excom.o Papę reservata tradita in clem.a 1. in pro deprivileojs ub. religiosi ors. qui sine Parrochi expssa licentia sacra. extremę unctionis, vl. Eucharistię laicis vl. clericis ministrant, t. matrā. solemnizant, id est, benedicunt in eccla. vl. qui excom.tos a canone pterqd in casibg a jure expssis ingg. sibi permittat. absoluunt, vl. a culpa, et pęna absoluunt, id est, indulgentiam plenariam ępria autorit.e concedunt, aut absoluunt a snijs. p. statuta quincialia, t. sinodalia ępmulgatis ipso jure excoicantr. etn. nisi a Pap absolui possunt.

Plura circa Suig censurę explicationē poterant circumferri, sd. cum iam in istis excedere religiosi n. soleant, ęut antea solebant vrebitatis causa compendio ora. ępsendam, n. facta opęmęque plures sunt, neq alegationę. ment.e usq in fin. Compendunta. Sub hoc nom. religioso in hac censura clerici in illustribg militaribg ordinibg ęfessi, et ehm. novitij.

Ad hoc aut. ut incurrat ista censura notandum est, clericis vl. laicis ministrata esse d. sacra. a Religiosi: secus si religiosi alijs religiosis eiusdg ordinis, aut alterig diversi ministrarent gm. tunc n. incurrent rae. etenim istorę. qui regularitr. sunt

exempti

exempti a iuris d.e Parrochi ni. fit fraus tali Parrochi iuris d.i ad hanc etenim fraudem obuiandam existimo intro ducta fuisse istam censuram. 2.o animaduertes pro quos religiosos ita ministrantes. ni. excusari ignorantia, vel. credulit.e alias etenim daretur occasio d. fraudis. h. in foro interiori ignorant.a probabilis cum excusset a culpa poterit etm. excusare a pena huiusmodi censure. 3.o aduertes religiosos priuilegiatos excusari ab hac censura, et a peccato rae. priuilegij utrotiusq; est. 4.o aduertes controuersum est. ut patet ex Silueistro et Nau. j. Vtrum hec censura incurratur, qn.o religiosi ministrant d. sacra. in art.o mortis in qua q.e Veriq; existimo instituendam esse distem. dicendo religiosos in art.o mortis ministrantes ob defectum Parrochi, et cuiuslibet alteriq; sacerdotis secularis ni. peccare, neq; incurrere censuram, quinimo meo uidere tenentur ministrare, et tali casu ministrantes laudandi sunt, cum tali extremq; necesit.e prouiderint suum officiu impendendo: 5.o fuerit copia Parrochi, aut alteriq; Sacerdotis, et nihilominus ministrauerint, tunc cum alienam iurisd.em nulla instante, neq; urgente necesit.e usurpauerint sine dubio incurrunt quam dist.i nota adconciliandos plures ex allegatis Auctoribus oratores qui cum Sac.de facile concordabit, tradunt latiq; scribentes ultra glos. et card. in d. cl.a 1.a Silueist. vbi. excom.o 7. n.o 32. Naua. imm. d. c. 27. n.o 101. referens Fel. et alios antiquiores Caiet. Seb. medius et aliq; plures congesti a Sayro lib. 3 Thesauri c. 29. an.o 36. usq ad n.o 39. et ultra relatos abes optime Suarez de censuris disp.e 22. sect.e 4. an.o 2. usq ad 25. et Bibaldq in candelabro 2.p.te de excom.e n.o 123. pos.o 15.

3.a huiq; lib. ufstr in cla. 1.a de penis 2.a percutientes epos. de qua diximq; in can.e sicut. sudente generalis. et de ea, et de altera, quæ continetur in c. felicis de penis in 6.o 2.a percutientes, et etm. persequentes Cardinales ub. cum etm. cum suo loco tradentes omissi mentionu faciunq; specialis. in Bulla coenæ Dni. ub. etm. Auctores de eis agentes referemq;.

4.a continetur in cla. cupientes §. fin. de penis ub. clerici, vel. religiosi ni. seruantes consit.em Bonif. 8. in c. 1.o de sepulturis lib. 6. qua principiu. ne clerici seculares, vel. religiosi inducant aliquem

ad

ad uouendũ vl. iurandũ, vl. omittendũ vl. quouis alio modo obligandũ, ut apud suas eccias sepulturã eligant, aut iam electam non immutent.

In hac censura solum animaduertendũ est, n. incurri censuram ex eo quod clerici aut religiosi inducant, et suadeat, ut non immutet, vl. eligatã. sepultura, sd. ex eo, quod ad id inducat cum necessit.e et obliq.e requiritur etm. quod inductio sit ad sepeliendum in propria suadentis eccia. et quod effectũ sequatur in re uerea. Vltrij etm. requiritur, quod qui inducit sciuerit sane leue, et nisi lo ming timere d.a eam induxerit, ut constat ex d. §. fin. in pro. t.e sane temerarios uiolatores explicant gl.a. et card. in d. §. fin. Ordinarij in d. c. 1.° de sepulturis in 6.° Nab. in d. c. 27. n.° 103. Siluester Caietan. et alij plures relati a Sayro in d. tr. 3. Thesauri c. 29. an.° 39. usq ad 42. et ultra relatos ab eo Suarez d. disp.e 22. sect.e 4. an.° 25. usq ad 27. et Dibaldũ in candelabro 2. p.te de excom.e n.° 128. pag.° 26.

5.a et ult.a Suig tbri. continetur in cla. gravis. 2. de sententia excom. ub. d.a perpetrantes quatuor delictorum genera excom.° Papę reservata decernitur. in primis q.° Dni. tporales, vl. Dni. ecclesiastici tporalem etm. iurisd.em habentes ꝛ. tali iurisd.e tporali n. utentes, sd. quouis alio modo cogentes celebrare diuina off.a in locis interdictis suppositis siue asure, siue ab hom.e excoicantur cum reservat.e ad Papam. 2.° qui euocant aliquos siue excom.tos et interdictos, siue n. excom.tos neq interdictos ad audienda diuina off.a in alibq ecclis vl. locis interdictis: secq si in locis n. interdictis cum eadem reservat.e excoicantur. quod predit siue euocat.° fiat sonitu campanarq. siue uoce pconis, tuba aut alio modo, aut si secute p. nuncium cum vba. Hs. generalia sint, ut bene docet ex Caiet. Suarez J. quidq ex Nau. et alijs strarum uellit Sayrq J. dicens n. in eum censuram cum clam p. nuncium fit euocat.° 3.° excoicantur. cum reservat.e ad Pap. qui p sibi, ne excomunicati publici, aut interdicti exeant ab ecclesijs dum n. solum mittq, sd. quelibet alia diuina off.a celebranda. 4.° ipsi excom.ti publice vl. interdicti moniti nominatim a celebrante, ut exeant ab ecclesijs tpore quo diuina off.a celebrantur. n. exeuntes incurrunt nouam censuram cum reservat.e

ita tradunt bona gta. in d. cla. gravis et Card. ibidem Silvestr vbo. excom.o 7. n.o 51. Navar. imm. c. 27. n.o 104. Caietan. in sum. de excom.e c. 41. in alijs solet ffe. 42. Angelg Antoning Sebastiang Med. et alij plures relati a Sayro lb. 3. thesauri c. 29. n.o 43. et 44. et ultra relatos a eo Bibaldg in candelabro 2. p.te de excom.e d. n.o 128. pos.o 47. et Suarez de censuris disp.e 22. sect.e 4. an.o 27. usg ad 34. et Corng Filiang de off.o sacerdotis lb. 3. c. 30. fol. 161. et hæc de excom.bo quæ continentur in clementinis ad laudem Omnipotentis Dei Sm̃i.

De excom.bo contentis in extravagantibus.

Prima est, quæ a Bonifacio .8. tradita in extravag. 1.a incipit detestandæ de sepulturis ub. ots. cuigcung infini vl. superioris Ordinis illustres, aut n. illustres Pontifices vl. n. Pont. ex enterantes corpora defunctorg. cuigcung etm. conditis aut statg defuncti fuerint, aut ea in frusta vl. particulas singulag membra scindentes, et dividentes, aut in caldis aquis coquentes, ut ossa carnibg denudata deferant alio loco sepelienda, aut hæc fieri mandantes, et percipientes excomunicantur eum reservat.e ad Pap. — est igr. causa, seu mat.a Guigcensurg ut ex Caietano notant ots. referendi J. Max.e Sayrg crudelis immanitas in corpora humana, et ut ego considero in Dei similitudinem facta genesis c. 1.o ?

Ad incurrenda aut. Sane censuram tria requiruntur sum quod dictæ immanitates vl. crudelitates fiant corpori mortuo: secg si vivo — 2.o quod hæc crudelitates fiant animo deferendi cadavera in alium locum qs eum in quo mortui sunt, ut alibi stg. sepelliant Unde si ots. dictas crudelitatis species qs. faceret ex odio, animog vindictæ Im. vl. ad comedendum carnes, vl. ex superstit.e vl. ad anatomia, ut otidie contingit n. incurrit. —

3.o

3.o quod mortuus esse sit defunctus intera christianorq. ub. debitus Chri. cultus uiget, et seruan, nam si in terra infidelium ub. ni. est sacer locus ad sepeliendum defunctum ducta ora. fiant animo, et intent.e trahendi cadaues in terram christianorq. ut in ea sepelliant. ita facientes ni. incurrent, hęc ipsa cedunt ora. ex con. omum Auctorq. sntia. nemine demto, sd. fatior ego cum hac censura 1.o legi me sane 1.a fronte intellexisse aut sane censuram consuet.e adrogatam esse, aut consuet.em ut pote censurę oraria damnandam, cum uideamus quotidie aliqua ex dictis fieri saltem exenterare cadaues, vl. intestina extrahere abeo, ut defuncti corpus in alium locum, qd. in illum inquo mortus est, sepeliendum deferatur, et sane postqd. hoc sum paulo plus templatus ni. in totum ab hac sntia. discedo cum uiderim oes. Auctores fortassis sui sententiae difficultate superatos de ea nus vbum ullum facientes. Sd ego existimo consuetudinem excusari posse ex limit.e Nau. J. refrendi, quam fortasis ipse ni. ita exprimat ad hunc finem tradidit dicitqd. excusari a censura eos qui faciunt pdicta crudelitatum genera ne corpora seu cadauera fętent, aduch ni. restat difficultas, qui etenim mandat vl. pcipit corpus exenterare, et postea etni. mandat tale corpus in alium locum inibi sepeliendum deferri sine dubio sub censura cadit attentis terminis dictę extrauag. Vnde securus uidetur dicere, et fortasis nouę ita facientes, aut excusari ignorantia dictę const.is aut dictam const.em extrauag.is exconsuet.e tolerata, et ita quodammodo approbata a. SP. 69 adrogatam esse disputant materiam huius censurę ultra etam in d. extrao. Nau. imm. c. 27. n.o 109. Alias solet esse t. 106. Caietanus in Sum. vbo. excom.o c. 70. Siluester vbo. excom.o 7. n.o 79. Angelus et alij plures relati a Sayro - d. lb. 3. Thesauri c. 3. n. 1. et 2.o et ultra allegatos ab eo Suarez de censuris disp.e 22. sect.e 5. an.o 1.o usq. ad 9.um et Bibaldus in candelabro. 2. p.te de excom.e n. 129. fol.o 20. et Filiarcus de off.o sacerdotis lb. 3. c. 30. fol. 161. in fin.

2.a

2.a est in extrauag. 1.a desimonia ub. excōcantur. cum reservat.e ad P. dantes, aut recipientes aliquid ob ingressu religionis. Adverte hanc censuram n. incurri exeo quod qs. det, vl. accipiat aliquid, aut datum vl. acceptum patiscatur ad sustent.em ipsig ingredientis relig.os ppter. monasterij necesit.em atq. aut. dantes accipientes vl. patiscentes incurrunt notant In. oes. ab hac censura esse exceptas moniales testantes ita declarasse speciatr. Martinum 5. notatq max.e Navarr. et Sayrg Clementem 7. in ꝛpendio priuileciorꝫ. vbo. moniales n.o ult.o declarasse moniales generatr. nullam simonię penā incurrere ppter. facta, et conuentiones, quas ꝛtraxerit in in domibg monialium ingredientium religionem ꝛstituendis et patiscendis. qq. orbg. orbg. adiunge quę dicemg in censura sequenti. tradunt ultra glag ind. extrauag. Nav. in m. c. 27. n.o 106. Silvestr. vbo. excom.o 7. n.o 81. Caiet. et alij plures relati a Sairo d. lb. 3. thesauri c. 30. n.o 3. et 4.o et ultra relatos abeo Dibaldg in candelabro. 2. p.e de excom.e n.o 129. pag.o 23. et Suarez de censuris disp.e 22. sect.e 5. an.o 5. usq ad. 16. et Filiarcg de off.o sacerdotis lb. 3. c. 30. d. fol. 162.

3.a continetur in extrauag. fin. eodem. tt.o desim. ub. excōcantur cum reservat.e omittentes simoniam in ordinum vl. Beneffiꝫ. collat.e et etm. mediatores. Primo requiritur. utincurratur hęc censura quod simonia fuerit realis neq etenim sufficit quod sit mentalis vl. conuentionalis. 2.o. 4. const.o 2.o. 3. const.o dictę extrauag. generatr. loquens videatur ꝛpendere quaslibet simonias in cuiglibet rei spiritualis collat.e factas ex cor. In. auctꝫ resolut.e restringitur ad simonias factas In. in ord.e vl. Beneff.o nom.e aut. Beneffij

in

in huiusmodi censuræ mat.ª Ipso Iure nullæ sunt electiones, confirmationes, postulationes, et quælibet aliæ petitiones ecclesiarum vel monasteriorum dignitatum, aut quorumlibet officiorum ut sunt prioratus guardianatus et similes. Præterea in religionibus tradunt ultra glam in d. extrauag. fin. Nauar. imm. d. c. 27. n.º 107. pars. 21.ª Silvester vbo. excom.º 7. n.º 8. Caietanus in Sum. de excom.ª c. 72. Angelus Fabiana et alij relati a Sayro d. lib. 3. Thesauri c. 30. n.º 6. et 7. et ultra ab eo adductos Filiarcus d. lib. 3. de off.º sacer. c. 30. fol. 161. circa finem et Dibaldus in candelabro. 8. 2. p.te de excom.ª n.º 129. pars. 24. et Suarez optime tradens d. disp.ª 22. sect.ª 5. an.º 22. usq ad. 28.

Quarta refertur in extrauag. 1.ª incipit viam ambiciosse de regularibus in qua excoricatur cum reservat.ª ad P. oes. fratres mendicantes transeuntes ad alios ordines, seu religiones n. mendicantes sine speciali S. P. licent.ª excepto ord.ª cartusiensi, ad illum etenim quippe arctioris vitæ et regl. transitus ex eadem extrauag. t. eandem excom.em incurrunt, n. tm. mutantes de uno ord.ª ad alium x. s. dicta, sd. etm. recipientes ex eadem extrauag.

Ad huius censuræ declarationem nihil aliud notandum est nisi quod n. sufficit generalis licent.ª sd. requirit. specialis ut patet ex t. eiusdem extrauag. tradunt ultra glam. ibi Silvestr. vbo. excom.º 7. n.º 82. Nauarr. imm. d. c. 27. n.º 106. pars. 22. Caiet. vbo. excom.º c. 74. et plures alij relati a Sayro d. lib. 3. c. 30. n.º 9. et ultra quos ipse refert Dibal. in candelabro 2. p.te de excom.ª n.º 129. pars. 25. et Suarez de censuris disp.ª 22. sect.ª 5. an.º 26. usq ad. 22.

Quinta est in extrauag. fin. incipit grave nimis de reliquijs et venerat.ª sanctorum. in ea excoricatur cum reservat.ª qui in contionibus ad populum vel quolibet alio modo ausus fuerit afirmare peccare mortalr. vel esse Hereticos credentes Beatissimam Virg.

matre

Matrem Mariam cum peccato originali conceptam fuisse vl. concursu sine eo nulla g. Sacr. opinium debet ab aliquo existimari damnabilis, et hoc extrae. asionata in Fr. gr. sth. nondum a Rom. eccla. unu vl. alterum decissum est, quę extrauag.is const.o confirmata etm. est hodie p. Trid. ss. 5. de peccato Originali §. ult. vers.o declarat tri. Ad hanc censurā illud sdū. animadvertendū est. requiri ad eam incurrendam afirmationem, seu asertionem presumptuosam unig, aut altrig o-pinionis. Unde infertur, quod qui sine presumpt.e vl. aliqua-li temeritatis specie unam, aut alteram partem vl. opiem afirmaverit simplici corde ni. incurret, ut denotant plura vba. extrauag. passim, et pcipue in fin. ub. ausu temerario dire. tradunt ultra glosā in d. extrau. Navar. imm. d. c. 27. n.o 107. et plures relati a Sayro d. lb. 3. c. 30. n.o 10. et 11. et ultra adductos a eo Bibaldę in Candelabro. 2. p.te de excom.e n.o 129. pers.o 28. Filiarcę de offi.o sacerd. lb. 3. c. 30. fol. 262. in pro. et Suarez d. disp.e 22. sect.e 5. an.o 30. usq ad n.o 38. - adverties tri. quod iam notavi mg. d. extrauag. confirmatam fuisse de novo p. Trid. ubi. etenim ni. fuisset standum consti. dictę extrauag.is cum in dd. Basi-liensi ss. 36. fuerit declaratum sine peccato orig. fuisse concep-tam ut ex Carranza testatur Navarro d. n.o 107.

6.a est in extrauag. i.a de sntia. excom. ub. ex-coricantur cum reservat.e oes. qui ad consequendam gratiam vl. justi.as aliarig rei incuria Romana pmittunt, vl. donant aliqd. et etm. recipientes, et etm. qui sciverint delinquentes sor modo sūpros non revelant Summo P. vl. alicui, qui ei referat, et manifestet tale delictum vl. delinquentes. Circa hanc censurā advertendum est Palud. in 4.o d.e 28. q.e 3. post art.us 3. §. segta. de casibus in fin. et Angele. vbo. excom.o 7. casu. 35. quos videntur se-quti Joann. Caldering, et Joann. de lignano relati a Sairo T. dicere Sane censuram revocata fuisse p. Clem. 5. et eiusdem sntę

testatur.

tellan. Sairg fuisse Silvestri vbo. excom. 7. n. 82. id, falso potig etenim Silvestr. oraviam tenet sciens aut. constes dictæ extravag.is cum oibg. suis pœnis et censuris extensamg ad omnes audentes omittere quodlibet dictorg. criminum et ad auxiliantes, vl. faventes, et ad silium dantes renovatam fuisse agreo. 13. anno Dni. 1574. Die octava novem. p. constit.es cig. 28. in ord.e quæ incipit a bipso Pontificatg nri. pro. quam late illustravit Nav. in omentario de datis, et omissis p sust.a et gratia. obtinenda quæ constit.o vrebitr in suma disponit eos qui apud Sedem Apost. p. sust.a vl. gratia. obtinenda p mittunt, dant, vl. accipiunt aliqd. et etm. scientes, etm. revellantes intra tres dies, et auxiliantes, et silium dantes excoicati cum reservat.e ad Pap. disponitq ulterig ora. sic obtenta nullig valoris est et hoc modo obsequentes perdere ipso jure sua Beneff.a et officia et ad ea vl. quælibet alia obtinenda fieri infamy etin habiles tradunt ultra s. relator Max.e Nav. in d. omentario de datis et omissis idem Nav. imm. d. c. 27. n. 106. pos. 23. Sairg plures referens d. tb. 3. Thesaur. c. 30. n. 12. et 13.

7.a et ult.a est in extravag. fm. incipit etri Dnici de penitentijs et remissionibg. ub. excoicantur cum reservat.e absoluentes aut.e privileoij sixti 4.i a votis religionis, et castitatis peregrinat.q in Hierusalem, aut Romam vl. compostelam nisi in d. privileoio Sixti. 4.i Vulgo alias dicit confessionalibg specialis ment.o fiat dictorg votorg. de certa scient.a et cum de rogat.e dictæ extravag. incuig declarat.e Nav. imm. d. c. 27. n. 105. §. 18. et ex eo oes. Max.e Sairg 7. notant quod cum d. privileoium seu ofessionalia Sixti 4. desierint esse in usu iam in principali intento nihil operatr d. extravagans, sd advertunt esse notanda ad illud qd. dispensat.o dictorg quing votorg. est Papæ reservata in nullo etenim alio furii cap.e vl. Ex. expire decisum nisi in d. extravag. reperitr. Alius articulus in d. extravag. continetr. circa eos qui absoluunt casibg in Bulla Cenæ Dni contentis de qq. nunc ni. agimus cum postea dicturi simg inexplicat.e d. Bullæ tradit ultra qtag. in d. extravag.

Nav.

Nau. lib. 5. et Sairg plures referens d. lib. 3. c. 30. n.o 14. et vltra adductos ab eo Suarez d. disp.e 22. n.o 28. et 29. et hęc de excom.69 contentis in extrauag.69

De excom.69 contentis in Bulla cenę Domini.

Priusq. excoicationes in hac Bulla contentas numerare vl. recensere incipiam utile, et omnino necessarium duxi aliqua circa Bullę originem, et censuras quę in ea continentur valore certo tpore circumscriptu. vl. n. pmittere.

Imprimis q. animaduerto quod h. varię fuerint Auctores. Snię. et placita circa asionandu, verum determinatumq tpus. Originis Suię Bullę utconstat ex D. Thom. Siluestro Soto. Nau. et alijs pluribus congestis nouiss.e a Bibaldo in candelabro. 2. pte de excom.e n.o 54. et A Toleto in summa lib. 1.o c. 18. et a Vgol. de censuris tab. 1.a c. 9. §. 4. n.o 4. et a Sayro lib. 3. Thesauri c. 1.o p. totum, nos tn. qui vrbitati consulimus in earq. relat.e apbat.e vl. reput.e non immoramur plura quę latissimis sectijs relati, pluresq alij ab eis congesti psequntur Auctores vrbibus conclussionibus vrbi uerit.e tn. explicita ppendentes.

Prima concl.o est hęc Bulla cenę Dni. aquo die, certe, et nominatim incepit certum n. est inter Auctores, sd, certum est, h aliqui ut soto et Toleto negauerit Sanc Bullam antiquiorem esse Martino. 5. et Clemente. 5. et Clemente. 4. et Vrbano. 4.

Secunda concl.o cum gta. in cta. 1.a de Iudicijs vbo. solemnes, et vbo. generales quasq generales, et annuales fieri solebant a Summis. P.P. in tribus annis diebus sb. die Iouis hebdomadę Sanctę; et in die ascensionis Dni.

et

etiandiu dedicationis Basilicarę. Apostlorę. Petri et Pauli die 18. Octobris: adverendum. Im. est iam hodie multis abannis, ut testatur. Istetq ub. s. Romę solitum esse quos pcessq, vl. hunc pcessum fieri Im. in die Jovis sancti vl. cenę Dnici ut videntur pcessisse Sairq et Fol. ub. s. ideo hęc Bulla regularitur dr. Bulla cęnę dni. quare quemadmodum in hoc, et in pluribus aliis etm. isti pcessq immutati sunt a. P.P. pcipue in eo, ut plures alię personę qd. prig in tpore antiquiori excoicabantur pseni secuło in hac Bulla excomunicentur. ~

~ 3a concl.o excomunicationęq in Bulla ista contentarę. quędam in corpore Juris iam fuerant constitutę et pmulgatę: quędam v.o ante istam Bull. n. fuerant in lucem editę: istę hi. oes. sive ante dictam Bullam: sive ab ea Im. constitutę, quęcunq illę sint oes. sunt Summo Pont. reservatę, nisi in mortis articulo pstito Juram.to de standO mandatis ecclesię, et aut.e desatisfaciendo pmissa, ut constat ex tenore eiusdem Bullę cenę repetito ab orbq alegatis, et referendis Auctoribq circa finem Bullę, in illis vbis cętrum apdictis Snijs. nullus q alium qd. p. Romanum .P. nisi in mortis art.o constituto Eq.fa ~

~ 4a concl.o est, circa rem. n. parvum utilem, neq parvum difficilem et est talis excoicationes Bullę cenę ex statuto Pij. 5. Greg. 13. et Sixti. 5. ut testatur Bibaldq et Vgol. in locis alegatis durantq usq dum alij PPonf. successor illiq qui Bullę pcessum ultimo edidit alias excoicationes, id est, alium pcessum dictę Bullę de novo excaverit novasq vl. easdem excom.es in eo constituerit vl. pmulgaverit sive addat, sive diminuat ~ Vnde excom.es Suiq Bullę cenę ut bene post longam disp. resoluit Sairq d. c. 1. an.o 10. cum quamplurimis seqq. partim vl. quodam in sensu vl. utipse dicit medie

sunt

sunt suris, et partim vl. medię sunt hominis qr. sz. effectę excomcationę. suris, et hominis participat estę excom.es Bullę: quę m. resolut.o z. ab allegatis auctoribg n. satis clare, neque facile tradita sic explicanda est, qd. sz. qui abult.o Pont. qui ultimum pressu seu ultimam Bullam fulminauit, et pmulgauit fuerunt excom.ti mortę illius Pont. neq success.e alterig n. n. statim sunt liberi, vl. absoluti a censura, sd, necess. ipsi speciatr. absoluendi sunt: alias semper erunt excom.ti et sic effectę est, qui alias solet tribui excom.bg suris cum aut. a successore ultimi Pont. d alia Bulla cenę denouo fuerit exata nouę Bullę illig Pont. standu est, et diuentę, erunt excom.es Bullę cenę m. ille, quę in ea ult.a Bulla ab ult.o Pont. fuerint statutę, et n. alię et x.a eas, et n. alias in alijs antiquis Bullis contentas qui denouo delinquerint Judicabuntę excom.em Papę reservata incurrere. vl. n. incurrere, n. g. a die mortis Pont. qui ult.as Bullam cenę instituit sd, a die excomcationis, vl. inst.is nouę Bullę Pont. successoris putat.o faciendą est, et ita effectę sit declaratę quodamodo videtur. esse excomunicatum hominis vl. ab Som.o quę in perpetuum n. durant, et ita explicandi sunt Sairg d. tb. 3. c. 30. l. 2. n.o 12. cum plurimis segq. et Vgol. melig z. vrevissime et sic obscure tradens d. tabula l. c. 9. §. 4. n.o 4. et Suarez disp.e 21. sect.e 1.a p. totam.

Vlt.o notabis iterationem vl. repetitionem Bullę cenę singulis annis factam n. iterare, neq. multiplicare censuras in ea iterum, atq iterum easdem repetitas sd, antiquas ofirmare ita oes. allegati notant Max. Nau. imm. d. c. 27. n.o 54. in fin. et Suarez d. disp.e 21. d. sect.e 1. n.o 3.

His igr. pmissis vrebit a nobis numerandę sunt censurę contentę in Bulla cenę et earg. illas quas frequentig practicari

practicari contingit, et quę declaratis a nobis aliqd addunt vel minuunt vnuiss.e declarauimq Auctorę allegat.e utin plurimum ad finemq ꝓducta, et suribq sclibq. inqq. ꝗ. aliquando ꝗ.a delinquentes in Bulla punitos excomunicat.ii censura in iure can.co fuerit statuta n. m. cum reseruat.e allegari omissis eum ecc oes. Auctores allegauerim.

Prima excom.o Bullę cenę est ꝗ.a Scuticos et chismaticos, et fautores eorq. seu defensores, vel receptatores ad eos sch. defendendos. in hac clausula antiqtq in Bulla Pij. 5. includebantur etm. Magici et qui habebant libros magicę artis, sd, hodie in ult.a Bulla n. includuntur. In hac 1.a Bullę clausula diuersarq. hęresum, et hęreticorq. nomina vel cognomina reseruantur. et damnantur. est q. mat.a huiusq censuręq execratio, et punitio tantumq. de testandorq. criminq.

Secunda est, contra appellantes a sua Papę ad futurum m. prouinciale vel generale siue appellantes sint particulares personę vel. uniuersitates, aut monast.a tam monialium q. monachorq. vel. collegia cuiqcunq sch. conditionis sint, est aut. Matria vel. causa huiq censuręq sic appellantes negare summam potest. Summo Pont. debitam existimantes esse in Dei eccl.a alium iudicem summo Pont. superiorem; m. sch. huiq inserta hęc censura in Bulla a Pio. 5. utcum toleto testatur Sayrq lib. 3. Thesauri c. 6. n.o 3. in fin.

Tercia est contra piratas et cursores maris latunculos sch. maris, et ꝗ.a eorq. fautores et receptatores execrantur q. cum reseruat.e qui n. ob iustum vel. iustum bellum depdat. interficit vel. mutilat ut rebq, vel. bonis suis expoliet eos qui in mari nauigant quod omne intelligendum est de his qui dictas actiones vel. extorsiones exercent ꝗ.a fideles vel. christianos sd exercentes eas ꝗ.a infideles vel. hęreticos n. incurrunt. d. censuram.

Christiani

De excom.bus Papæ reservatis.

Christiani aut. a Piratis infidelibus capti abeisq; inviti et coacti remigare, et pugnare p.o Christianos, quibus remigantes coacti ut plurimum pecent mortalit. n. tm. incurrunt sanc censuram ut cum Nav. et toleto relatis a beo novissime resolvit Sayrg d. tb. 3. Thesauri c. 7. n.o 8.

4.a excom.o fere in eundem finem in quem pecdens 3.a tendit per eam q.d excoicantur. cum reservat.e qui h. n. sit Piratæ subripiunt tm. ex navibus ipsis bona christianorum. qn.o in eis servata sunt vl. ex littore cum bona quaeung ex causa pjecta extra naves constituta sunt: notabis q.d n. ad bona omnium naufragantium servanda sanc censuram statutam esse sd, tm. ad bona christianorum.

Quinta censura est, de qua iam egimus in secunda tbri. sexti decretalium, resolutisq.d circa illam sabendum est p. sanc. 5. Bullæ excom.em cum reservat.e excoicari oes. personas Principes vl. cuiscung alterius conditionis sint imponentes novas tributa, vl. antiqua augentes sine speciali potest.e spetenti vl. licent.a S. P. est igr. introducta hæc censura ut ab oppressionibus tyrannorum Principum subditi sint liberi, ut ex Caiet. notant oes.

6. censura Bullæ cœnat. circa excom.em de qua egimus in 3.a excom.e decretalium alegantes in ea h. in c. ad falsariorum. 7. decrim.e falsi ut verbis exq.d totam materiam et differentias inter censuram d. cap.t ad falsariorum. et sanc 6.as Bullæ opsendas dices quod eo premisso quod in d. c. ad falsariorum. n. est statuta censura cum reservat.e 3.a falsificantes literas Apost. sd. in Bulla hæc censura est reservata. 1.o notabis excom.em Bullæ partim esse magis stricta, et partim magis generalem qd. censura d. cap.t ad falsariorum. est magis generalis quoad actiones obquas incurritur qr. h. in d. c. ad falsariorum tm. opsendit falsificationes, Bulla aut. et falsificationem, et sionationem et qr. in d. c. solum puniunt falsificantes literas Apostolicas in Bulla v.o n. tm. literas Apostolicas falsantes sd, etm. quaslibet

Ju

suplicat.es gratiam. vel. Just.os concernentes et aut magis
strricta pr. h. in d. c. ad fal. op'bendantz utentes literis
falsis, aut falsificatis, et fautores, et defensores falsariorq.
in Bulla etamen. n'. op'bendunt. ut patet ex Bulla
et omnes tradunt.

Septima excom.o est, perquam deferentes equos vel.
arma cuiuscumq generis sint, etquęlibet alia ad Bellicum usum
idonea ad infideles vel. hęreticos, uts.a christianos pugnent
vel. pugnare possint vel. qui gubernat.is utita dicam res, et ne-
gotia ad christianam Remp. et bonum eiq regimen pertinentia
manifestant hęreticis, vel. infidelibq illosq de eis certiores fa-
ciunt ipso jure cum reservat.e excoicantz, quę censura merito
ea de causa statuta est, ut impediatz infidelium vel. hęreticorq
potentia a.a christianos crescere.

Octava censura est, qua excoicantr. cum reservat.e
impedientes p. se, vel. per alios eos, qui victualia vel. alia
quęlibet necessaria ad usum Romanę curię deferunt ne
deferant, sive ita delinquentes sint ecclesiasticę personę sive
seculares quacunq dignit.e fungentes.

Nona excoicat eos, qui ad sedem Apost. venientes
vel. recedentes ab illa eos suaopera, vel. aliorq. interficiendo
mutilando, capiendo, vel. spoliando, aut detinendo vexant.
Eandem censuram incurrunt, qui jurisdem Ordinaria vel. dele-
gatam a S. P. vel. eiq judicibq ni. habentes illam sibi temere
vendicantes, et adjudicantes dictas vexationes d.a morantes in
eadem curia Romana audent perpetrare.

Decima excom.o est d.a vexantes utnoquoq modo
ex dictis impedenti censura Romipetas seu peregrinos ad urbem
Romam causa devotionis migrantes, et pecedit etm. d. censura adjq
dantes auxilium vel. faborem ad dictas vexationes. Neq. existimes
hanc censuram nihil aliud novi qd prime pcedentem inducere, hęc
etenim censura neq Papam, neq eiq curiam respicit, sd. tm. sanc-
tam urbem Romam gloriosis tot sanctorq. Martyriis, et triumphis
Max.e Apostolorq. Petri, et Pauli sanctit.e devotq celebrem et
illustratam, Vnde quis Papa eiqq curia alibi qd. in Roma esset

hęc

De excom.bis Papę reservatis.

hęc censura sexcentes. excedere.

Vndecima censura est eadem ęqua agitur etnos etm. b. agere ꝑmisimus sed loco in 3.a tbri 6.b decretalium. etin 3.a tbri clementinarum. videtur. in c. felicis de penis in 6.o 3.a percutientes Cardinales, etin clem.a 1.a de penis 2.a percutientes epos. in hac ign. 11. clausula Bullę longe generalior ꝑmulgatur. censura excom.is 3.a interficientes, mutilantes percutientes, capientes in carcerantes detinentes vel hostilit. insequentes sanctę Romanę eccle cardinales Patriarcas Archiepiscopos epos et sedis Apostolicę legatos. vel. nuncios, aut eos a suis diecesibus territorijs terris, vel. dominijs eicientes, et illa fieri mandantes, vel. consulentes, et auxiliantes, et etm. receptantes eos qui talia crimina perpetrauerint. Hęc censura in oibus, et per ora. ꝑcedit eodem modo quo diximus ꝑcedere censuram can.is sigs. suadente in explicat.e 2.e censurę tb. decreti, et ora. b. dicta sic repetenda sunt, quę cum cum ita se habeant videtur 1.a facie superflua hęc Bullę censura, cum nihil noui addat censurę dicti can.is sigs. suadente sed. una eademq sit, attamen dices aliqua denouo introducta et super addita in hac censura Bullę, et dicti cap.t felicis quoad personas in ea contentas, et numeratas inqq. maior Vequo ad personas in ea contentas, et numeratas inqq. maior Vexandę diuersit.is ratio. merito consideratur. Primo quia ex can.e sigs. suadente ni. incurrit censura qui clericum hostilit. insequitur. nisi etm. se actu eum percutiat ut b. late tradidimus, qui v.o cardinales, et numeratas personas hostilit. insequitur. etm. si actu ni. percutiat ex Bulla cenę censura incurrit. 2.o qr. ista censura Bullę ni. tm. ꝑpendit facientes mandantes, et auxiliantes facere ut etm. eodem modo ꝑpendit censura can.is sed, etm. eum qui postq. delictum factum est, delinquentes receptauerit, et defenderit est etm. et alia peculiaris solemnitas. 3.a delinquentes incandinales nam interindum in excom.e duraueritq, qui cam incurrerunt debent Dnicis et festis diebus pulsatis campanis publice denun

denunciari ut tradidit Suarez ultra alium locum infinè alegando de censuris disp.e 22. sect.e 3. an.o 12. usq ad 15. etq ita hanc censuram nouissimo motu pprio Pij 5. in ord.e 36. inter motu Pij 5. in compilatione summa Vl. copilat.e que vulgo dr. motu pprio in quo motupprio etm. et illud addit, quod sh. scientes talium criminum aduersq Cardinales Auctores, quiam deliquerunt. vl. delinquere tentant, etn. velantes etm. excoricantur ut latiq habetur in eodem motu pprio.

Duodecima excoricatio est, qui 2.a ofendentes eos, qui p suis negotijs recurrunt ad curiam uidetur hec censura fieri. vl. eadem cum 9. sd. illud addenone sd, in hac censura dr. declaratq, cuiuis, et p sedi n. Im. qui per se suamq ppriam personam ad suum negotium veniunt vl. recurrunt ad curiam Rom. sd, etm. procurator, aduocatq etsiles negotia ppria, etnliorq. agentes, qui si ofendant aliquo ex dictis modis in pcedentibq censuris 9. et 10. a in causa sunt ut excoricatio incurrat quod sane n. erat ita in 9.a declarata.

Decima tercia est generalissima censura 2.a oes. fribole etsine justa causa appellantes a exerciti. literarq. sedis Apost. vl. suorq. curialium, vl. reliquorq. ecclesiasticorq. Judicum n. curialium, utsunt nuntij legati et delegati, etsiles quilibet alij Vulgo in practica dicti Apostolici ut latiq in Bulla continetur.

Decima quarta est, veluti apendix pcedentis 2.a oes. Judices seculares, utpsidentes Cancellariorq et siliorq. regalium huiusmodi appellat.es admittentes contatiqr. utpatet ex Bulla quod ad hoc ut appellantes incurrant debent appellare ad Judices.

Decima quinta etm. et due sequentes fere in eumdem finem seruat.es sh. ecclesiastice Jurisdis tendunt in hac excoricanta. Judices seculares, qui personas ecclesiasticas ad sua tribunalia trahunt, et coram se parere compellunt.

Deci.

Decima 6.a censura, quę etiam dictarum apendix est promulgatę adversus Judices seculares, et quoslibet alios quomodolibet facientes, vel impedientes ne Pontifices ecclesiastici sua Jurisdictione utantur vel ne suis abeis decretis executi mandetur.

Decima 7.a excom.o est adversus Judices seculares usurpantes, non tam Jurisdictionem ecclesiasticam, sed, etiam fructus ecclesiarum, eos rac. alicuius litis sequestrando sine petenti potest.e vel summi P. expressa licent.a

Decima 8.a censura pterqs. quod specialiter tam introducta est in favorem clericorum, vel ecclesiarum multo generalior est, qs. 5.a usque non dicas superfluere in hac igr. censura excoricantur omnes, qui offendunt ecclesiasticam libertatem imponendo personis clericorum, et eorum bonis et ecclesiis etiam bonis onera, et tributa aqq. habent immunitati. Personę etiam qq. ista tributa vel onera imponi prohibentur sunt plures, clerici vel alię personę ecclesiasticę, et bona earundem personarum et bona ecclesiarum, vel monasteriorum, vel Beneffiticorum ecclesiasticorum, et quantum etiam redditus ad ecclesias, vel ecclesiasticas personas pertinentes, dicta aut. censura non solum incurrunt imponentes dicta tributa sed, etiam recipientes quis ab sponte dantibus et etiam exigentes quis ipsis non dentur, et dicta fieri mandantes, et procurantes, et ad dicta auxiliantes vel faventes et etiam consiliantes. Ad praxim aut. advertes non tam bona ecclesiarum, vel ecclesiastica clericorum, sed, etiam eorum patrimonialia hac censura protegi et defendi quemadmodum etiam defendebantur in c. qqs. ub. qta. et oes. decensibus in 6.o et ita undemq practicari quotidie.

Decima 9.a censura pforr. 2.a oes. Judices seculares, et alios ministros qui sine licent.a Sedis Apost. de causis capitalibus seu criminalibus clericorum cognoscant. Advertes aut. non solum includunt in hac censura Judices et magistratus vel consiliarios vel quoslibet alios cuiuscumq condit.is sint

sed,

sd, etm. scribas, etnotarios Alguaciros, et executores et quoslibet alios ministros quomodolibet adiuuantes adcognitionem dictaę causaę.

Vigesima et ult.^a censura est D.^a oes occupantes, aut usurpantes Romanę eccłę. terras, ut sunt insulę sardinię et plures alię speciatim numeratę in Bulla .Ę. uideant in ea plures terras numeratas quas hodie Ill.^o donationis Summoęq. P.P. aliquos Principes Christianos possidere uidemq.: Incurrunt aut. dictam censuram cum reservat.^e n. solum Occupantes, aut usurpantes sd. etm. ad dictam occupationem, vl. usurpationem auxilium, vl. fauorem, aut consilium prestantes. Hęc sunt excom.^es latę in Bulla cenę Dni. quas late prosequunt et explicant Nau. imm. c. 27. an.^o 46. usq ad 75. Silueira in Summ. vbo. excom.^o 7. apto. usque in fin. Caiet. Soto etq; plures alij nouissime conscripti a Sairo lib. 3. thesauri ac. c.^o usq ad c. 26. et ultra relatos ab eo Sunnęl decensuris disp.^e 21. p tota et Bibal. in candelabro 2. p.^te in explicat.^e Bullę cenę an.^o 1.º usq ad num. 144. et Cosmas Filiaręq lib. 3. de off.^o sacerdotis c. 30. et Petrus greg. Syntagmatum iuris 3. p.^te lib. 31. c. 9. n.º 5. cum sequentibq.

Jesus Maria

Duę sunt censuręq S. P. reservatę in Ind. 1.^a est circa condenantes unam uel alteram opinionem in disputatione de concept.^e Beatę Marię sine peccato

orig.

sine peccato originali vl. cum eo in ss.e 5. indecreto de reformat.e de peccato orig. c. 1. in fin. de qua iam diximus in s.a extrauag. ~ Altera est aduersus seculares impedientes vl. occupantes bona, census aut fructus. aut jurisd.em cuiuscumq. eccle. vl. loci pij de qua etm. diximus in Bulla cenę in 17. et alijs sibus plures alias in alijs DD. contentas vltra Autores s. aleoatos Maxime Suarez de censuris disp.e 22. sect.e 6. speciatim. utopiosus enumerat Bibaldus in candelabro. 2. p.e de excom.e n.o 129. ~

~ De irregularitatibus Papę reservatis ~

Plures sunt irregularitatum species de qq. sigilatim agere n. est presentis institui, sd. tm. dicere de eis in qq. vl. aqq. si dispensatio petenda est n. a bali nisi a S. P. utpote cum in eis nullus alius dispensare possit (sic sunt) irregularitas pueniens ex homicidio voluntario siue occulto, siue pub.co ut patet ex trid. ss.e 24. 2. decreto de reformat.e c. 6. et tradit Suarez de censuris disp.e 44. sect.e 4. per tota Max.e an.o 35. et irregularitas ex bigamia illegitimitatum et infamia publice vl. solemnis penitentię, et ex ętate vl. ex eo quod neofiti sint. vl. ex simonia in platura facta et alijs sibus. causis quas enumerant gla. in c. minor vbo. minor. 50 d.e et Archidiacon ibidem et in c. n. confidat eadem 50. d.e et turrecremata ibidem et summa tabiena vbo. dispensatio n.o 13. pos.o 17. late pluribus aleoatis Maiolus de irreg. lib. 5. c. 51. n.o 3. et Suarez in diuersis locis

locis de censuris a disp.e 44. cum segg. usq in fin. et
novissime Abila de censuris p.te 7. disp.e 6. sect.e
5. p totam et eadem p.te 7. disp.e 10. p. totam ub.
idem se ipsum in diversis locis et pluries alios alegat
et ita finitur iste tractatus ad laudem et gloriam Om-
nipotentis Dei, necnon Beatæ Virginis
Mariæ, omnemq Apostolorum quos
oes. abineunte ætate pa-
tronos meos suscepi.

Finis

Hoc Anno 1609

Ad celebrem titt.um de jure juranndo a D.e Barbosa.

Ad Rub.cam.

Post tractatum de probationibus in genere, et enumeratas probationis partes viae subiicitur sic tt.o cum in defectu aliarum probationum. sepe soleat deferri juramentum l. jus iurando qd examinent.e 17. l. iusiurando et ad pecunias 34. l. manifeste turpitud.is 38. ff. So tt.o l. in bonae fidei l. generaliter §. 1. c. de rebus creditis et jure jurando c. ex insinuat.e de pacat. c. fin. 7. l. 2. tt.o 11. partita 3. et ideo ult.a est probationis spes qr. teste D. Paulo ad hebreos c. 6. dr. omis omnis finis refert. inc. cum si Cus 26. 7. et maximum remedium experiendarum litium l. 1. ff. hoc tt.o V.e spem transactis continere dr. et maiorem autoritatem quam res judicata l. 2. ff. eodem adq.o ss. reducenda circa continuat.e Sunt Rub.e DD. omes. hi. tradunt.

Ad explicat.em Rubricae pmittendum est. Jus jurandum juramentum et sacrum idem opio. in su.e nostro significare de 1.o constat ex nostro tt.o et eo ff. et c. de 2.o in c. 1.o et per totam 22. q.e 1.a c. debitores c. ad nostram et alibi sepe 7. de B. M. sacro. exc. unico §. item sacra de pace tenenda in usibus feudorum. auth.o sacra pub. C. si adversus vend. c. qui sacro 22. q.e 4. c. querelam 10. 7. inde et sacrum militare dr. l. milites agrum 13. §. ignominiosa ff. de re militari l. 2. §. miles ff. de sis qui not. infam. l. qui accusare 8. ff. de accusat.o l. miles. 11. in pro. ff. ad l. Julliam de adult. quam sententiam probant Abb. n.o 1. hic Corsetus interpret.e n.o 4. Selua de su.e jurando 1. p.te q.e 1. n.o 10.

Couarr.

Couarr. in c. quis pactus in pro. n.o 2. Anast. lib. 3. de sacros. immunit.e c. 21. n.o 26. Bernardq Lissig de just.a et jur.e lib. 2. c. 42. in pro. exqq. imp.bandi. ss. Sal. et Jass. in d. auth.o sacra pub. n.o 13. Alciatq. hic n.o 16. qui contendunt discrimen inter p.dicta nomina constituendus ee. ~

Dr. aut jus juranduz a jur.e ex eo quod id quod juratur p jur.e vl. Sabenduz sit et veluti jus sit sancte servanduz arg.o legis ni. crit 8. §. dato ff. Soc tt.o p.bat Couarr Anast. et Bernardus Lissig s. Parlad. 3. tom. verum Colid. diff.a 137. neq dissentit Cuiatig in paratitlis ad tt.m C. de zebq creditis et jur.e Juzando asserens Jusiurandus dici quasi jus sacratus quod juranduz sit Deo teste et judice neq placet Justi Lipsij Etymologia lib. 1. ellectorq. c. 18. asserentis Jusiurandum dici quasi Jovis juranduz corupta voce qd. p. summum Deum juranduz eet sicenim a Jove n. a jur.e dicerentur Jus juranda ni. juris juranda dicere debuissent authores neque per singulos alios casus variarent 2.a vetustissima antiquorq testimonia ad aliud p.positum rellata ab Anast. s. quam Etymologiam iam olim imp.bavi et nouiss.e imp.bat Parlad. s. ~

Diffinitur aut hoc nomen multiplicitr a DD. in hac Rubrica Azone Gofredo et Host. in suma Guig tii. Selua Couarr. Azorio et Bern. Lessio s. Q. Thom. 2.a 2.e q.e 89. art.o 1.o ub. gauet. et Aragon Soto lib. 8. de just.a q.e 1. art.o 2. Nab. imm. c. 12. in pro. Greg. in L. 2. tit.o 11. partita. 3. Medicis tit.o de diffinitionib 2. p.te t. 4. post gl.m in summa 22. q.e 1. ex quibq vrcuior, et receptior est diff.o quod juramentuz sit affirmatio vl. negatio sacre rei attest.e firmata. inquam diff.es coincidere vidr. tradita a Cicerone lib. 3. officiorq. dum ait juramentum est, affirmatio religiosa quem respiciunt, et sequitur Duareng ad tit.um ff. de jure juzando Brissonig lib. 9. de vborq significat.e vbo jusiurandum Petrus greg. lib. 50. Syntagmatum c. 4. et explicat late Anast. d. c. 21. ~

Diff.o juram.

Ex primis vbis diffinit.is colligere solent DD. vba necess.a esse in juram.o cum sit affirmatio vl. negatio idq. colligi. ex c. etti Cus 26. J. dum inquit juramentuz ee. sermonem et ex autho.e demandatis Principum §. sd neque collat.e 3. dum p.hibet Presidibq ne vbum id est jusiurandum temere cuiquam indulgeat urget et. Ex. in c. pen.o J. ub. ex solo consensu juramentuz semel p.stitum non extenditr et Auctoritas gaij J. C. q lib. 2. inst. docet oriri ex jur.e juzando obligat.es q.d vbis 5 sitr quam sniam p.bant gl.a 1. et Bart. in l. et p jusiurandum p ff. b. ff. de acceptilat. Bart. et DD. in l. qui juraset in pro. ff. de juzeiurando, Baldus et cteri

in l. 1.a

in l. 1. in pr. ff. de verbor. oblig. tit. Croty n. 17. Jacobus de nigris 34. dicunt coem Silua de iu. iurando q. 2. defendit Ugo Bolonensis in rub.ca de vb. n. 10. et tit. 14. comment. c. 36. plures alios refert et sequitur Asinig de executionib. sniar. §. unico c. 11. ~ Ratio tn. sniā suadetur ex eo quod iuram.tum Deo pstatur qui solig mentis expectator est c. erubescant. 32. q. 1. c. si qd. inuenisti 14. q. 5. neque in iu. reperitur expressum qd. vba sint necess.a nisi in stipulat.o ut aduertit Cing quem segtur Abb. sic n. 1. quor. sniam coem dicunt Corsetq. in rep. et. q. 6. Galiau. in d. l. 1. de pbo n. 32. Sequitur Cobb. et Anast. 5. n. 45. Azorig tit. 11. inst. c. 2. vers. 3. opinio Seraphines de priuilegijs iuramentor. priuilegio 22. n. 116. sentit gl.a in summa 22. q. 1. b. vl. actq ipse pbat esse Faqui. lib. 3. controuers. c. 8. plures alios refert Joseph Ludou. consil. 2. de iu. iurando Cenedo in collec. ad decretal. c. 108. n. 6. ~ 3.a fuit sniā distinguentiuz Mutos ab his qui loqui poss. ut primi nutu et signis iurare possint. cetri non etz. quam pbant Paulq Areti. et Alex. d. l. 1. et magis communem. ee. apud iuris citis interptes testatur Crotus b. Alciat. lib. 1. parergo c. 2. et hic n. 21. Firaqlq post alios municipales gl.a 7. n. 12. Cauall. practicar. q.tus q. 406. n. 4. moueri ex gl.a in c. testes 3. q. 9. q. do docet mutum posse dicere testimonium modo sciat scribere, et tn. ad testificandum iuram.tum est necessarium l. iuris iurandi C. de testib. item ex eo qd. in matro vba. ss. necessaria in his qui loqui possunt gl.a in c. tuq 25. p ffm b. de spons. quam b. dicit coem Propositq et sequitur plures relati afiraqllo. 5. sd. tn. his n. obst. 2.a opio. negatiua verior est cui neq priora vba nostre diff.is neq ff. in d. c. etsi Csq. aliqd obstat nam. enim affirmationis vl. negat.is aut sermonis non solum vba. formalia, sd, etz. virtualia intelligimq. minus obstat. ffs. in d. autho de mandatis Princip. n. enim de iuram. sd, de fide pub.ca aut priuilegio quod vulgo, salbq ducturz apprellamur, loqtr. utoptime aduertit Couarr. et manifestiq constat ex ds. Alexandri relata ab Anast.o 5. n. 55. ~ Non etz. obstat ffs. alioquin difficilis in d. c. pen. 5. non enim b. agitur de iuram.o. mente, et animo tn. recepto sd. de extens. iuram.i. quasi iuramentuz n. extendatur. de uno casu ad aliud etiam ex volunt. iurantis absq nouo animo iurandi qd gl.a b. 2. sentire vidtr. et post abb. et alios Couarr. Asinig Anast. et Azorig 5. Denig non obstat Doctrina gl.e in d. c. tuq de spon. est enim verig vba necessa.a non. ee. ad indatuz etz. in valentib. loqui sd, sufficere signa

expri-

ex primentia sensuum ut late constat ex adductis a Couarr. in 4.o 2. p.te c. 4. in pr.o Cpen. lib. 1.o canonicar. c. 21. n.o 9. Spino in speculo III.ae gl.a 15. n.o 4. Naua. cons. 38. de spons. Thom. Sanchez lib. 1.o de spons. disput. 18. non solum Sodie verum etz. hodie stante decis.e Julij Frid. ss.e 24. c. 1.o de reformat.e matrij b. viro et muliere interrogatis 2.a Pade. in l. et in ep.a 13. C. de fid. omissis ut aduertit Caua. pract. q.ns c. 406. ad fin. et constat expluribus citatis a Cenedo in collec. ad decretales.

3.o ex eisdem pmissis deff.is vbis colligi. solo vbo. juram.um interponi absq eo quod liber euangeliorum vl. alia res seu script.a sacra corporalr. tangatr, idz etz. colligi. ex d. c. etsi Cs9. ub. p sola Sec vba testis est mihi Deus juramentum inducitr conducit H. inc. si aliqua 22. q.e 1. ub. pbat D. Chris. scoto juramentum esse si per Deum juretr. ita ac si per sancta euang.a juratum sit iubet reg.a Hs. inc. Nursg qui clerici vl. uouentes quam sniam pbant Abb. et DD. hic etdicunt omnez Alciatz n.o 17. Couar. in d. c. Quis pactum ininitio §. 1. n.o 1. Anast. s. n.o 24. Seraphing 118. fr. Cauall. practicarum q.ns q.e 407. omniam sniam omnem dixerit q.do fri. accipienda est q.do l. vl. statuto expsse cauetur qd. juramentum corporalr. pstandum est. ut in c. ub. periculum pss.o super Sis c. ut circa pss. coram c. pcurator 38. de elect.e in 6.o c. ad abolendam 9. §. statuimus de hereticis Cl.a 1.a §. porro eodz tt.o hunc enim tactis euangelijs aut alijs sacris scripturis juranduz est. ex suet.e fri. totius Italiae gicam libet scripturam pfanam etz. tangere sufficit x.a q.do intelligenda est gl.a vbo tacta in d. §. porro ub. DD. oes. cum latissime adductis a Cenedo in collect. ad decretales c. 32. n.o 6. Asinius de executionibus sniarum §. unico c. 22. cum seqq. et fuit in Nota resolutum ut refert Paulus Emil. decis.e 123. 2. p.te fr. omnium vellint Casanez Bellong et alij quos impbat Dim. Junior §. 1.o n.o 743. inst.a de donationibus.

3. Ex illis Vbis diff.is sacre rei attestat.e colligi. sine Dei inuocat.e juramentum non dici est enim jurare Deum in testem adducere ut ex D. Aug. ep.a 137. pbant Couarr. Anast. et Aragon. s. qr. juramentum est actus religionis et latrie soli Deo debitus fr. illud Deuteronom. c. 6. Dnum Deum tuum timebis illi soli seruies per nomen illius jurabis etqr. Jurando enim p Deum credimus Deum esse veritatem infalibilem et habere rerum omnium universalem cognitionem honorem et reuerentiam illi exhibemus et ita intelligendum est Dibi Paul. ad Hebreos c. 6. homines per maiorem suum jurant refertur in d. c. etsi

etsi Xpus vnde juramentum actus est licitus et laudabilis x.a illud Psal. 62. laudabuntur. scil. qui jurant ineo et in scripturis sepe videmus viros sanctos genesis 21. 26. et 31. Deut. c. 3. et 4. et D. Paul. ad Rom. 1.a et 2. et ad Corint. 1. ad Thimoth. 5. imo Deus ipse psal. 94. 109. et colligi. exc. de. c. non est c. in nouo 22. q. 1.a sd, vi. maxime obstare loco Math. c. 5. ego aut dico vobis nollite juraze omnino. Et. relatus in c. etsi Cus 26. J. et D. Jacobi ep.a c. 5. nollite juraze quodcunq juramentum exqq. deducebant quas plures heretici. n. ee. licitum juraze quoq heresis damnata fuit inpluribus concilijs rellatis a Castro lib. 3. adversus heresis vbo. juramentum, sd, ea loca dupliciter explicari poss. 1.o prosequitur id est neq per celum, neque per terram. Et. ita ut solum prohibitus sit B juraze p. creaturas, ne cultus, et honor creatori debitus exhibeatur creature ita post D. Hier. explicat Inn. 3. in d. c. etsi Cus. 2. intelli pot. a Cho. Dno, et a D. Jacobo prohibitus esse passim et ex leui causa quodcunq juramentum interponi, ut frequens juradi usus e medio tolleret et errorem Pharisaeorum corrigeret nihil in juram.to cauendum esse existimatus pter mendacium colligi. ex D. Thom. 2.a 2.e q. 89. art. 2. et B. Aragon Soto lib. 3. de just.a q. 1.a art.o 2. Pino greg. lib. 50. Syntagmatis c. 3. Alcorio 1. tom. inst. lib. 11. c. 2. poss. tercio quaeri. ad q.do ss. reducenda tradita a Maldonato in c. 5. Math. fusu 34. Bernar. Lessio 5. dubit.e 3. n. 4.o. infirm non licere juraze p creaturas cum juramentum sit actus religionis, et latriae soli Deo debitus x.a explicat.es Inn. 3. in d. c. etsi Cus. et probatur in c. clericus et mt. siquis p. capillos 22. q. 1. et in auth.o. ut nl luxurient Sors collat. 6. Praxium In. probat genesis c. 42. ub. Joseph juravit p. salutem Pharaonis, et Math. c. 5. in d. c. etsi Cus. 6. neq p. celum. Et. et x.a 2.m. explicationes J. traditas c. si aliqua 22. q. 1.a c. qui perierat 22. q. 5. c. ego enim J. l. 3. §. ult.o cum l. Aquenti ff. hoc tit.o et receptis interpt.e qte vbo p. creaturam in d. c. etsi Xpus dicendus E. p. creaturas dupliciter juradi poss. 1.o modo constituendo in illis juram. finem et exhibendo eis reuerentiam et cultum qui deb. soli deberi et hoc modo juraze non licet sd, sp.et quedam idolo latriae: Alteromodo juraze pot. per

duplic juradi pot per creaturas.

creaturas

p. creaturas referendo eas increatore cuiq numen, et maiestas in illis explendet, et in hunc sensum licitum est per creaturas iurare gl.a in c. quoties vbo salutes 1. q.e 7. Abbas et DD. in d. c. etsi Cus quos referunt et sequuntur Couarr. 5. §. 1. n.o 5. Nab. imm. c. 12. n.o 1. idem probat D. Thom. 2.a 2.e q. 89. art.o 6. Soto et Stragon Antonio et Lessio 5. instructorq. conscientiae 2. p.te c. 42. et ita intelligendq est ff. in l. qui per salutes 33. ff. hoc tt.o Neque obstat ff. in c. moneat 22. q.e 1. ub. iudicant. iuramentis illud quod fit p. falsos Deos et in. h. fit attest.e rei sacrae qr. respondeo illud verum iuramentum n. ee. sd. apparent ex mente Pagani ita iurantis et collentis falsos Deos uti vera numina probat Antoninus in suma 2. p.te tt.o 10. c. 4. in pro.o Selua de iu.e iurando 1.a p.te in pro.o Couarr. 5. n.o 9. Denique non obstat ff. in c. ecce dico 22. q.e 5. dum probat periurium omittere eum qui iurans per lapidem iuramentum non seruat nam omissa interpt.e gtae. et DD. b. obseruandum est apud Rom. frequent.es iurandi usum fuisse p Jouem lapidis iuraturi in. per Jouem lapidem in manu tenebant solemnia vba dicentes si sciens fallo me dispite salua urbe arceque bonis eiiciat ut ego hunc lapidem ita ex festo Pompeo. Cicerone Placito et aliis p.te Couarr. et sotum 5. explicant optime Cornassius in l. admonendi in pro.o ff. hoc tt.o Cuiatius lib. 1. obserbat c. 21. Rebardus lib. 5. variorq. c. 5. sic intelligentes. Afm. ind. l. qui per salutem ub. Jouis nomen tantus Ethnicum et christianae religioni primus sustulit Probonia. et eius loco nomen Dei posuit sic et. explicandq est ff. in l. qui iurasse 26. ff. hoc tt.o b. qr. sciens fallere non vr. ad quem iurandi ritum alludisse vr. D. Aug. ind. c. ecce dico et x.a opes iurantis vl. illius cui iuratum est periurium esse dr. ex veriori lit.a illius ff. relata a Couarr. 5. qdqd. alr explicet Parl. lib. 2. rerq quot. c. 4. n.o 7.

vba Romanorq in iuramento

Erant etiam apud veteres varii iuramentorq. formulae quas explicant Bruff. lib. 4. de formulis Anast. et Petrus greg. 5. Rebar. in l. 41. §. 1. ff. de reg.is iuris is aut qui deferebat iuramentum concipiebat formulam aduersus quam iurandum erat. aqua si discedebat iurans ratum n. erat iuramentum. l. 3. §. fin. ff. hoc tt.o et ideo ex integro iurandum erat x.a formulam sibi prescriptam ind. l. qui per salutem.

Quod si de qualit.e iuram.t id est qua formula iurandus sit dubitetur a patribus in arbitrio iudicis formula

posita

posita est si explicata l. Jusjurandum 34. §. qi. Jusjurandum ff. eodem. tit. Budeus elegantr explicat qd. sit concipere juramentum et conceptis vbis jurare.

Varias autem juramentorum dimiss.es refferunt DD. hic et in l. admonendi ff. hoc tt.o Sarens.e Selua de jur.e jurando 2. p.te q.e 1. Menoc. de arbitrarijs casu 207. cum segg. ad duas Jm. reduci poss. ad Judiciale videlicet. et ex.a judiciale: Judiciale plures continet partes de qq. inc. fin. J. ex.a Judiciale: Alterum est assertorium, Alterum promissorium de qq. ac. 1.o usq ad fin. Late Mazant. de ord. jud. 8. p.te c. de juram.o Assini. in praxi. §. 7. Petrus greg. lib. 50. c. 4. Paz in practica 3. tom. c. 3. §. 7. et finitr. Rub.ca.

ADXm, inc. 1.o iuncto c. debitores 5 ott.o

Concl.o

Licet usurarum promiss.o nulla sit validum Jm. est juramentum debitis solvendis sd. creditores cogunttr illud relaxare solutaq usura repeti poss. confirmari pot. concl.o exc. tuas 13. J. de usuris c. significante J. de pig. c. cum contingat 26. J. c. 5. mulieres eodem tt.o in o. c. quis pactum de pact. eodem lib. auth.a sacra pub.ca C. si adversus vend. utriusq Jx. matteriam ptr. ordinarios explicat latiss.e fortunio in c. 2. an.o 2. 75. de pactis Covarr. in d. c. quis pactus 2. p.te §. 3. Mench. de successionum creat.e §. 32. an.o 36. gutier. de juramento confirmat.o 1. p.te c. 2. et 3. p.te c. 17. n.o 7. cum alijs allegatis a Cenedo in collect. ad decretales c. 78. qq. addo Serapsino de priuilegijs juram. priuileg.o 146. Assin. de execut. sindic. §. 8. c. 125. Stract. lib. 3. de sacrorum immunit.e c. 21. an.o 178. Petrum greg. lib. 50. c. 5. a num.o 7. Mol. 1.o tom. de just.a tt.o 2. disput.e 149 cum segg. et 2.o tomo disput.e 171. Altoxium 1.o tom. lib. 11. c. 7. Thom. Sanch. tomo 1.o lib. 1. de spons. disput.e 32. Faquineus lib. 3. o.o uersiarum c. 15. cum segg.

n.o 1

Sed 2.a Jm. inc. illud obstat qd. cum juram.us

n.o 2.

Deo

Deo p̃cipue fiat eratq̃ sit relig.is et latrię ut diximus in Lu.ca
Deo principatr. oblig.o queritr. et illi soluenda est X.a illud
Math. c. 5. redde Dnō juramenta tua c. etsi Cūg Pōt. juravit
Dnō J. sd, oblig.o uni quęsita per alium tolli non pot. l. id qd
nostrum. ff. de reg.is juris. l. fin. ff. de pactis q.o creditores n.
possunt tollere oblig.es Deo quęsitam sine eius volunt.e ~

n.o 3. ~ 2.o Juramenti declarat.o ad solum P.M.
expectat c. autorit.es cum seqq. 15. q.e 6. c. Venerabilem 34. pōt.
idem etz. J. de elect.e c. sev.o 8. c. verum. 15. J. sd, hic petit
inferioribus ut ex Let.a et s. script.e constat q.o ~

n.o 4. ~ 3.o q.a c. debitores sic arg.o usurę intra le-
gitimus modus utroq. ju. p. misse. ss. up. totus ff. de usuris et de
nautico fenore l. 105 C. eodem tt.o ub. Just. eas admisit. l. 3.
§. fin. ff. de annuis legatis ub. int. legati poss. et confirmat.
qr. pmiss.o usurarq. juram.o confirmata valida est ex his juribus
et fn. si illicita eet et peccatus contineret juram.o non confirmā-
ret c. 1.o cum seqq. 22. q.e 4. c. 2. c. cumquidam 12. §. fin. J. q.o
ex usurarq. pmiss.e Debitor compellendus erit. ~

n.o 5. ~ 4.o Juramentum seqtr. naturam sibi cui
adhaeret. l. sicqs p eo. 50. ff. de fide iussoribus l. fin. C. de ri.
numerata pecunia t. quę admodum 25 J. c. 2. de spons. sd, usu-
rarq. pmiss.o in efficax est expro suis Ds. q.o juram. firmata
etz. fezit in efficax ~

n.o 6. ~ 5.o Usurę di ju.e p sibi tz. ss. c. qr. plerq cum seqq.
14. q.e 3. c. qr. in oibus c. super eo c. consuluit q.o de usuris
c. quanq eodem tt.o in o. etita 5.a bonos mores est illas exercere
sd, juramentum illicitum et 5.a bonos mores non est obligatorium
c. intercetera 22 q.e 4. c. 2. c. cum quidam 12. §. fin. q.o req.
non est oblig. in o. l. si quis inquilinos. 115. §. fin. ff. de legatis
legatis 1. q.o non erat h. seruandus. ~

n.o 7. ~ 6.o pmittens soluere usuras peccat mortalr.
qr. eodem crimine involuitr. c. sup. eo de usuris et qr. alterius
p̃stat peccandi occasionem arg.o t. notum 2. q.e 1. c. 1. de off.o
deleg. c. fin. de iniuriis c. de cetero de homicidio l. nihil in-
teresse ff. ad l. corn. de sicariis q.o juramentum ad implere
non tenetr c. in malis 22. q.e 4. ~

n.o 8. ~ 7.o Dolo facit qi. petit qd. restituere tenetur et per
excepti.o

et per excepti. doli repelli pot. l. dolo petit. ff. de doli excepti. l. incondemnati. eod. §. dolo facit ff. de reg. juris sd, creditur hic petit qd. statim restituere tenetur ut in 2. pte. Hs. q. repelli pot. excepti. ~ + creditor

Vlt. qui sic soluit ut repetat solutisse n. vr. l. q. sic. 55. ff. de solut. q. solut. non uitatur periculum perjurij. ~ n. 9.

~ Quibus non obst. verus. est nostros jurium ductiss. ad cuius explicati. est pmittendum usuras damnandas esse or. jure. l. et rae nati. qr. res sui nat. sterilis et infecunda ut numq vl. aurum parit et generat pecuniat ut considerat. Hs. in st 47 d. et alijs rationibus consideratis a D. Thom. 2a. 2e. q. 78. art. 1. ub. late Aragon Couarr. lib. 3. variar. c. 1. n. 5. Soto lib. 6. de just. q. 1. art. 1. Nab. ment. de usuris n. 5. Oromano de usuris lib. 2. c. 1. Bapta. de usuris ment. 1. n. 20. Corr. lib. 3. miscelan. c. 21. gutti. lib. 2. canonicar quest. c. 18. vetri et. 44. exodi c. 29. Deut. c. 23. levitici 25. Ezech. 18. Hieremię 1. 2. et 5. Prverb. 18. Sp.lmo 14. et 52. et novo Math. 19. Lucę 6. c. qr. in oribus. c. super eo c. consuluit. J. de usuris Cla. 1. in pro. eodem tit. exqq constat Jure. 17. Sumano pbi bitam esse et arg. §. sd. natalia inst. de jure nati. c. fin. de consuet. et Jure Regio pspicuum est in l. 1a. cum seqq. tit. 6. lib. 4. recopilat. ~

~ Sd, n. Lucem continet dificultatem n. 10 →

V. Jure. citi, et pserim a just. Imperat. usurę pbibentur et affirmativę sniam defendunt gla. 1. in c. qd. dicam 14. q. 4. et in d. c. qr. in oribus it fuit opro pte magne post Hzones in auth. ad hęc C. de usuris et in auth. de ecclesiasticis tit. 2. in pro. sequuntur plures et dicunt magis omnes relati a Bero. in Rua. de usuris n. 20. Couar. s. n. 6. Jullio Claro lib. 5. sniar. §. usura n. 4. movent ex d. auth. de ecclesiasticis. tit. 2. §. 1. ub. Justin. quatuor concilia generalia observari pcepit et se observaturus pstitit exqq. 1o. est Nicenum in quo usurę pbibentur c. qm 47. d. Sententia In. sma pbatur ex tit. ff. et C. de usuris et Denautico fenore et max. d. l. eos et d. auth. adhęc pbant Abbas in c. cum sit generale n. 28. de foro competenti Couarr. s. Bero. d. c. qr. in oribus n. 35. Bapta. s. n. 36. Molina 2. tom. tit. 2. disput. 104. pes. DD. sententiae coes sni. plures relatos a Taball. practi. q. 3. q. 555. ~ Alij mediam sniam sequuntur. leges civiles et Justin. non pbibuisse sd, cum peccato subditos.

subditos. pmisisse, et tolerasse usuras intra certam quantitatem ut sic necessitatibus subditorum succurreretur, et maiora mala in Rub.ca vitarentur. ita gl.a pen. in c. 1. i.a de D. Thom. 2.a 2.e q. 78. art.o 1. ad 3um Bart. l. 2. n.o 7. C. de summa Trin. ub. alij sequuntur, et est magis communis sm. Bapt. in repet.e n.o 30. Ord. l. res populi n.o 82. ff. de Just.a et Jur.e pbant soto lib. 6. de Just.a q. 1. art.o 1. Bernardo lessij lib. 2. de Just.a c. 20. dubit.e 4. pos.o obiicitur. 2. ledig Cerq deusuris c. 2. n.o 3. et sentire vr. gutt. 5. n.o 7. C. Sd. 2.a sntia longe probabilior vr. neq enim apparet cur Sancti Patres tot juribus et rationibus impbarent oem usuram etiam centesimam adducentes varia legis Mosaicae testim.a nisi qr. per errorem autorit.e legum civilium usuraetiam centesima velati licita admittebatur idq patet tum ex ll.is et juribus pontificis et ex d. auth.o de ecclesiastic. ll.is §. si autem pos. sicut distulerunt tum etiam ex c. qd dicam 14. q. 4. b. ff.es rdi habent. Q. interpretationes gtes l.e b. quam sequuntur. DD. ex Berroio in Rub.ca de usuris. n. 81. accedit qd. in l. placuit 29. ff. de usuris in l. pauro 26. C. eodem in l. tutor qui 8. §. ult. pos. sd, etsi ff. de administrat. tutorum. usura dicuntur. licite et legitime qd non posset ee. verum si vl. pliberentur x.a priores opes vl. pmittrentur x.a 3. Tandem facit qd in l. quin. sortem 28. in pno ff. de ndit.e indeb. et in l. 1. C. de usuris usura dicuntur debita etiam ll.es civiles frequenter. audiuntur usurarij qq. ad illas petendas intra certam quantitatem creditur act.o et except.o si repetantur. Q. l. 1.a d. l. cos d. Lex placuit l. quis. C. de usuris id qd importat solum tollentia et pmissas sd, ad pbationem et autoritatem Cl.a 1.a in pno de usuris. Neq obstat argum. 1.e opis nam omissa solut.e Mercati lib. 6. Pantagon c. 20. quem sequitur Menoch. lib. 2. de arbitrarijs casu 82. n.o 10. Dicendum est qd D. Just. implicite imbaterit usuras in d. auth.o de eccles ll.es explicite hn. etiamq ees pbauit. d. l. cos neq sufficiens sit illa generalis pte est B ad revocandas. ll.es ex pte usuras pbantes sd, hn. pdicte ll.es civiles bonum finem et Reip.e utilitatem pretendentes sd hn. malo medio tanq legi nati. et divine omnia in Just.e ss. ac subinde hn. observanda et standum ed. pdictis legibus canonicis jus natale et divinum explicantibus x.a reg.as Jc. in l. fin. de seruit.e et c. fin. de pscrip. ex quo enim huiusmodi ll.es nocent bono spirituali animarum potuerunt a Pontificibus ex vi jurisd.is eccles abrogari et consequenter illis reiectis standum est jure canonico etiam in foro seculari obseruant Bart. et oes in d. l. 1. C. de summa Trinit.e et l. 3. §. ult.o ff. de annuis leg. Abbas d. n. 13.

ll. civiles abrogantur jure canonico quia nocent bono spirituali animarum et pbat. pen. in c. fin. de seruit.e et c. fin. de pscrip.

Abb. d. n.° 18. Couarr. d. n.° 6. et 19. Mol. 2. tom. de Iust.ª disput.ᵉ 304. colᵃ 341. et Bat. Hs. d. Clᵃ 1. et ita instat usuras ex Iu.ᵉ pohibitas esse utpter DD. S. pbant plurimi relati a feliciano lb. 3. decensibus c. 1. Cenedo in collect. addecur. c. 41. Acebedo d. l. 1. an.° 6. adeo ut strarius asserere hereticum sit ex d. Clᵃ unica §. fin. de usuris pbant Arag. Azon. et Bern. Less. S. et pen- conseqens usurarios peccare mortalr. afirmat post alios Sumistas F. manuel 2. tom. c. 101.

2.° observo qd. h. mutuans sub usuris peccet mortalr. et crimen omittat ex Iu.ᵉ pohibitis mutuatarij Hn. licite accipit mutuum usuras solutur. ex causa alicuius necessitatis dummodo ad casus non inducat usurarium etc. paratiss.ᵐ h. enim cuicung petere a alio id qd. sibi bonum est, et alter sine peccato pstare pot. etc. super stam malitiam n. nisi cum peccato praeter etita h. uti peccato alterius volunt.° in bonum nostrum ex B. Aug. in c. monet te Nss.° ac per hoc 22. q.° 1. ub. notant Ares. et DD. sd. quicung accipit mutuum sub usuris petit id quod sibi bonum e. nempe mutuum a bello qui sine peccato imo cum merito pstare pot. xª. illud Lucę c. 6. mutuum dantes Ex.ª etc. si ipse p malitiam n. nisi cum peccato efficiat dum usuras exigit. Accedit qr. is qui accipit sub usuris non facit aliqd insultum sd. magis patitur insult.ᵐ quam mutuans facit hic subinde nihil illicitus omittit Ex Arist. lb. 5. Ethicor. c. 1. quam sniam pbant glᵃ. 1. in hoc c. 1.° et ult.ª in d. c. debitores quas b. sequunt. DD. m.ᵒ Fell. n.° 6. Inn. et ceteri in c. super eo ub. late Bero. n.° 20. de usuris D. Thom. 2ª. 2ᵉ. q.ᵉ 78. art.° 4. ub. Caiet. et Arag. Conrad. de contractib. q.ᵉ 49. Couarr. d. c. quambis 1.ª p.ᵗᵉ §. 1. n.° 10. Perez in Rubᵃ tit.° 2. lb. 2. ordin. pag. 25. Soto lb. 6. de Iust.ª q.ᵉ 1. art.° 5. Nab. imm. c. 17. n.° 262. Bapt.ª de usuris ment.° 3. n.° 32. instruct.° conciencię 1. p.ᵗᵉ c. 234. Mol. 2. tom. de Iust.ª disput.ᵉ 335. dixi ex causa alicuius necessit.ᵗᵃ aut utilitatis qm. qui sine illa aut ob aliquem malum finem mutuum petit a usurario sub usuris mutuante illicite facit qr. temere et sine causa pstat illi materiam peccandi et utitur peccato alieno ad nullum bonum sm. D. Tho. et S. citatos gallet. in suma vbo usura ult.° c. penul. quo casu h. plures relati a Silvestro vbo usura ult.° n.° 1. existimet mutuatarius peccare mortalr. uerig hi. est peccare uenialr. Im. nisi finis ppter. quem mutuum

Nº. 11.

Ille qui petit pecunias sub usuris peccat saltem venialiter qi. praestat usurario materiam peccandi q.° et sine ulla causa rationabili fortuitus necessitate petit.

mutuus petit mortalis sit ex Soto. Nab. et Arag. 5.
Neq superioribus obstat quod in l. debitor 7. ff. de usuris his qui
mutuum accipit usuras solvunt dr. usurarij qm. ptr missa interpt.
Berois 5. respondetur illum n. dici usurarium qr. crimen usure
omittat p. ut dr. in c. cum tu. 5. c. tua q. et per totum tt.m de usuris
sd. qr. usuras vl. sub usuris debet dr. debitor usurarij.

n.o 12.

3.o observandum est ex juram.o promissio
ingrati pactis facto ju.e nostro can.co oblig.es et actes oriri qdo
sma suadetur ex nostro c.i. etc. debitores teneb. is cui pstatur. juram.um
illud remittere pot. et rogunt Debitores solvere usuras ad instantiam
videlicet creditorum. et tita instat actes habere nemo enim sine ea
in judicio experitur l. si pupilli 6. §. videamus ff. de neg. gest. 2.
ex c. cum contingat. 2d. 5. c. ex. mulieres hor. tt.o in 6. c. quis
pactum de pactis eodem tb. ub. stratum alias nulli exqq. nulla obli-
gat.o neq actio datur confirmatur juram.o et per consequens efficax
oritur act.o. 3. ex c. non est obligatorium de reg.is juris in 6. per
arg. a contrario. 4. ex c. fin. de foro competenti in 6. ub. licet expelli
poss. et. ab ecclesiastico ad observandum juram.o. Ult.o ex c. 1.o et
3. de pactis per arg. a maiori sm. eodem interpt.es quam sniam qui
tenent qlt. in c. quoties 1. q. 7. Bart. l. sigs. p. eo n.o 4. et 12.
ff. de fideiuss. dicunt eodem Covar. in c. quis 1. pte. §. 2. n.o 4 et 5.
gutt. de juram.o confirmatorio 1. pte c. 34. n.o 2. Padilla. l. sigs. maior
n.o 74. C. de transact. Mol. 2. tom. de just.a disput.e 150. ad fin. et 2.o
tom. disput.e 256. et. sententiam defendant Inn. et plurimi relati
a Covar. et gutti. 5. Cavall. practicar. q.ns q.e 34. quam verus.m
affert frequ. lib. 3. controversiar. c. 12. ad fin. tendentes officium Jud.
judicis petere arg.o c. 1. et 2. de novi operis nunciat.e qq. respondet
Covarrubias, et gutti. 5.

Maior Jn. controversia est an ju.e civiliter juram.o pmi-
ssorio oriatur actio et affirmativa sua p tari vr. ex l. ut sura juranti
ff. de operis liberto. ex l. fin. ff. de liu. ca. ub. ex ju.e juranto liberti
oblig.o orir. 2.o ex l. 1. et auth.o sacra pub.ca C. si adversus vend.
ub. juram.ta in contractib. alias nullis interpositis inviolabiliter. ss. ob-
servanda iuncta reg.a l. stipulatio ff. de adq. rer. dom. 3. ex l. sigs.
maior 41. C. de transact. ub. ex juram.o quo transact.o confirmata est
agi pot. ad penam sequendas ad quam alias n. daretur act.o ex transact.e
l. cum sponsas C. de pact. 4.o ex l. q.do sub cdit.e §. quoties ff.

de

ff. de edit. institutionis. et l. hæc scripta 26. ff. de edit. et demonst. ub. hæres qui juravit se daturum vel. facturum spellendo est quam maior probavit glos. in l. 1. vbo. imposita adfin. C. de operis libertor. et nd. l. ut juris juranti defendunt Covarr. et gut. 5. et affirmant magis comes. Oscco in l. juris gentium §. igit nuda n. 5. ub. Petrus Calefatg n. 56. ff. de pactis Menoch. desuccess. creat. §. 28 n. 3. sequuntur forcatg dialogo. 53. n. 2. Bald. ad ff. 12. tabul. in l. 4. Oportunum ad eos ff. pag. 185. Seraphing de priuilegijs juram. priuileg. 19. Mend. lib. 1. de pact. c. 4. n. 16. et ab ea non ed. recedendo in judicando et consulendo affirmat Tavall. pract. quæs. q. 315. adfin. Otrania In. sua pbari vr. ex d. l. ut juris juranti ub. speciale est in liberto operas promittente et expsse pbata aut. gai. lib. 2. inst. et. jun. pri. ttn in alio. 2°. adducit. Ars. ind. l. sigis peo ub. neq notly obligo. oriri ex juram. quam suam pbat Bart. b. n. 3. et dicunt coem Alciatg ind. c. cum contingat n. 242. Menchaca Covarr. gut. et Tavall. 5. defendit fuqui. d. c. 12. et pbat Cujatig in paratitlis ad ff. C. de reb. cred. et sure juran. Sd, a priori sua. recedendum n. est hodie ex decisse Ars. ind. auth. sacra pub. ca. nteq in puncto juris defendi poterat hæc 2ª sua nullibi enim in su. cti cautum reperitur ex juram. pmissorio act. sive oblig. oriri pterquam in liberto qui Patrono operas pmittit cui id obrecompensg manumiss. is speciali cessum fuit et ita patet responsio ad 1us et 2m. args. Neq obstat d. l. sigis maior gr. pena b. per stipulat. pmissa fuit ex Ale. n. 66. ad 4us args. respondeo heredem qui juravit se daturum vel. facturum spellendo esse. sd, n. su. actis descendentis ex juram. gr. remissum est sd, obligat. descendentis exult. a defuncti volunt. sd, In. observandg e. eam Bart. sua non pbari ind. l. sigis peo nam omissa interpt. Covarrubig Corra. et alios eam. intelligentium speciali. in ingenuo intelligi etg. pot. inserto ne amore sequendg luxuriatis nimium gravetur, et diuiorem editionem sequatur ppter. multitud. es operum. ut pbant forcat. dialogo 83. Conang lib. 2. ment. c. 7. n. 7.

resp. ad 4 args.

4°. observandg e. juramentum de. quod sine dispendio salutis æternæ servari pot. omnino servandg et. honor Deo quem Deo debemg postulat, ut qd. subtilis attest. pmissu est impleatur.

n. 13.

ne

ne eam injuriam irrogemq; ut in rem promissionis infidelis fuerit adducto, servari aut pot. sive dispendio salutis æternæ quoties id quod promittit exp. juramentis neque peccatum mortale neq; veniale contineat colligi. ex his juribus et alijs in firmat.em nostræ sel.is adductis c. sicut. 8. c. verum. 15. J. et DD. b. Covarr. d. c. quis 2. pte §. 1. D. Thom. et Theologi 5. juramentum aut contra bonos mores id est adimplendi aliqd. qd. contineat peccatum mortale vel. veniale servandum n. est qr. stinet promiss.em rei turpis et ideo deficit in mat.a hoc e. in re jurata comes justæ. in qua maxime consistit subst.a juram.i promissorij imo qdcunq juram. in quo aliquid turpe promittitur carret judicio, et veritate vel et temerarium dr. c. quod David 22. q. 4. c. cum qdq; §. fin. J. imo et falsum c. juravit el.i 22. q. 4. et sic defficiunt ocs committes necessarij in juram. X. illud Jheremiæ rellatum in c. etsi Xpus J. et explicatum a D. Thom. 5. art. 3. et cæteris b. Covarr. d. c. quis 1. pte §. 6. 2d. coloniense in explicat.e decalogi 2. præcepto §. ut autem et 3. sqdq; Catechismo Rom. eodem præcepto pos. etenim deffinit unq; subst.a juram. ac subinde invocatio Dei in testimonium quem omnis non esse testem neq; fide jussore in hac sp.e et ita res jurata ex nat.a sua manet et vinculo juramenti destituta sic interpretandus est Jes. in c. nonest oblig. de reg. juris in 6. cum filiabq; b. adductis inqq. illud dr. 5. bonos mores qd. præceptis juris naturæ vel. gentium q.do apud omnes gentes bona. ss. judicata repugnat n. v. qd. moribq; universiq; Reip. bene instituta adversum est. 1.a enim fin. præcepta simpliciter et absolute et p antonomasiam boni mores dicuntur et id qd. illis repugnat strarium bonis moribq; colligi. ex Alciat. in d. c. cum contingat n. 25. fortunio deult. fine juris illat.e 20. n. 235. Meno. de succe. creat.e §. 28. gutt. de juram. confirm. 1. pte c. 40. Mol. 1. tom. de just.a tit.u 2. disput.e 151. insolut.e ad jus et 2. tom. disput.e 271. col. 117. Thom. sanch. 1. tom. de matrim. lib. 1. de spon. disput.e 32. b. repugnet Cov. d. c. quis 2. pte in pro. n. 2. sic explicabis l. stipulatio 61. l. stria 134. in pro. ff. de verborum oblig. l. mercalem C. de edit.e ob turpem causam l. fin. C. de pactis cum alijs.

interpret. de reg. n. est oblig.

n. 14. Quibus ita præmissis v. decidendi ratio ad fin. in hoc c. 2. deduci vr. ex reg.a legis nihil tam naturale 136. ff. de reg.is juris c. 1. eodem tit. c. omnes res 27. q. 2. l. ab empt.e 59. ff. de pactis et 3. fin inst.a qq. modis tollitur oblig. v. et ex volunt.e juramentis, et acceptantis orta fuit hæc oblig. ita et strania volunt.e eorundem subblata censetur ex d. juribq; et c. 1. de spon. c. 2. de renunciat.e c. significavit 13. de censibq; l. fin. ff.

qui

ff. qui etaqq. ut in 3.a observat. dictus est ex juram. in gram
partis facto eidem obligat. et act. quæsita sit colligi. ex Card. Abb.
& Fell. et Alex. Decreto notabili 1. in hoc c. 1. et cons. sm. Covar.
d. prima p.te §. 3. n. 2. ~ Sed obstat Jus. in hoc c. debitores t. cogen-
dt. ss. Dno reddere juram.ta et Math. c. 5. b. redde Dno juram.ta tua refert. ind.
c. etsi xpus qq. respondent DD. s. dicti ex juramento pmissorio principali
quæri Deo obligat. secundario v. parti in cuius favorem interponitur
qd latig disputandi est ad l.ios args. Superior tn. ratio non includit
spellendos esse creditores declarare juram.to eis q remittentibus posse
ab eps. relaxari, ut constat ex integra non tanq delegatis utq la.
in 1.a opi. existimabat sd, tanq ordinarijs ex cadem gl.a in 2.a opi
et cons. fi. arg. 1. §. incorrigendis. 13. s. de off. ord. cap. cum aliquibus
§. si v. de rescrip. in 6. retidio ad clariorem interpiat. repetendi e.
resuras or. sive damnatas esse ut in 1.a observat. dixi exp. tm. credi-
toris recipientis n. v. exp. debitoris pmittentis ut in 2.a observat. v.
ut creditores a turpi usura exact. retrahantur, recte statutum fuit spelli
posse ne juramentum quo ad ipsos creditores sit vinculum iniquit. is x.a
c. quanto c. venientes c. quintavalis c. cum qdm. §. 1. j. c. si aliquid
1. 22 q. 4. neq hoc remedium subsidiarium est, ut existimarunt Inn.
in d. c. debitores in pro et Joan. Andr. ad speculatorem Rub.ca de jure
juranda xvi. item quæro nam recta via non expectata denegat. cre-
ditoris potuit debitor relaxat. petere a judice ut docent Abb. n. 7. Imm.
et Fell. 9. D. Antonin. 2. p.te tit. 10. c. 6. ~

~ Ratio autem decidendi ad priorem partem n.o 15.
c. debitores colligi. ex adductis in d. 1.a observat. nam cum or.
Ju. sint prohibitæ usuræ creditor ens petens injustitias facit et injuriam
irrogat debitori ac pindi efficit indigna ut fides ei pmissa serveur
ite lucrum ex sua iniquitate sequatur o. 1. ing fido ff. de fur. tig
et c. sedes de rescriptis c. intelleximus de jud. et ratio L. canonica resistit
huic pmissioni et rum fact. n. habeat et sine ea nemo potest experiri
in judicio L. si pupilli 6. §. videamus ff. de neg. gestis et c. dilecti c. exa-
minata de jud. nimirum si non possit debitorem spellere ad solvendas
usuras exqq. constat neq nalem oblig. oriri ex hac pmiss. l. cum
lx 47. ff. de fide inst. l. fin. sortis 26. in pro. ff. de cond. ind. l. si
ob turp. ff. de condit. ob turpem causam l. pacta q. 2.a C. de pactis pro-
bant Ancarr. Abbas et Alex. de reno ind. c. debitores in pro. ~
Indat etiam judicem ex suo off. p.e n. petente tenetur repellere creditorem

Jurantem.

petentes usuras utpote agentem sine act.e 2.a q. 1.am vbi pena in l. ub. pactum 4.o C. de transact. receptam d. coa. Sm. Tiraq. in l. si ung. in pro n.o 345. Ripam in l. 1. §. sublata ff. ad Treb.

B. Ratio v.o decidendi ad 2. p.tes Ff. dicit cap.i debitores colligi. ex adductis in 2.a et 4. observat.e nam cum exp.e promittentis, et solventis usuras nulla turpitudo neq peccatum mortale et Dei et iuramentum seruari pot. sine dispendio salutis eterne et ideo seruandum e. ex iuribus et rationibus b. allegatis. Neq obst. qd. st. n. obligat simplex promiss.o ita neq iurata debebat obligare qr. sibi. mutuans sub usuris quantumcumq interueniat iuramentum irrogat iniuriam debitori. st. 2.do q. promittit simpliciter. qr. R.o diuersitatem ee. inter iniuram. in quo Deus in testem et fideiussorem adducitur ad confirmandam promiss.es et eidem reddendum e. iuram.m 2.a x. Ff. in hoc c. debitores ut tuerentur a fideiussore qd. fieri non pot. nisi solutis usuris Lx. imo annulauit simplicem promiss.es ita ut ex ea nulla creditori obligo. adquireretur ppter eius turpitud.es et peccatum l. pacta q. 2.do 2.a C. de pactis. d. ff. cum lx. ff. de fideiuss. n. v.o irritauit iuram.um ppter Dei reuerentiam cui quezit obligo. ut dicemus in solut.e ad Tus. cum seruari possit sine dispendio salutis eterne. Nec rursus obstat qd. debitores deqq. in d. c. turpiter. et 2.a bonos mores iura vbi. petentes mutuum sub usuris etiam inducentes mutuantem ad peccatum arg.o cap.i decretio de hom. c. fin. de iniuriis l. qui occiderit. 30. §. in hac act.e ff. ad l. aquil. facit Ff. in c. sup. eo T. de usuris ppbat D. Thom. 2.a 2.e q. 78. art.o 4. cum alis allatis in 2.a observat.e nam reiecta solut.e gte 2.e et aliorum b. qui Ff. restringunt ut pcedat Sm. ub. Debitores licite et absq peccato usuras petierunt ab eo S. qui paratus erat dare sub usuris et n. abr. retius vi. Ff. in hoc c. debitores indistincte pcedere ut colligi. ex generalit.e eiusdem ut aduertunt Enrriq. col. 2. fol. n.o 7. Eouar. d. c. quis pactum 2. p.te §. 3. vss. 5. nam b. ita iurantes peccauerint alium inducendo, iuramentum Sm. obligat cum habeat materiam licitam et adit iust.e 2.do q. sufficit ut obliguet iuramentum promissorium in cuius observat.e nullum dat. peccatum quis detr. in pstat.e ut ppbat. Ff. in d. c. etsi xpi. vss. et quis ub. Panor. n.o 2. c. fil. vss. illicitum 22. q. 4. resoluunt Abbas in c. cum contingat n.o 6. et 7. T. Parisis vss. 97. n.o 74. tb. 1. Silua de iur. iurando 1. p.te q. 3. n.o 7. et 9. sic etiam actus cum peccato celebratus obligem pducit si modo licita sit mat.a de qua agi. c. pen. de regul. in 6. c. memento c. Nunq. qui clerici vel. uouentes nec Sindus refragatur quod hij debitores soluentes pstant usurario occasionem peccandi. S. accipiendi ~~pecuniam~~ pecuniam solutam nom.e usurarum. in quo n. Sm. communicant et consentiunt peccato illius recipientis 2.a Doctrinam D. Paul.

rellatus.

rellatas in c. 1.° de off.° deleg. sd, et. peccatum scandali incurrunt dum pbet ruinę occas.es Nō. en. ex actu solut.is p se non sequi attenuarij ruinam qui potuit non accipere et ita scandalum magis accipit. ex malit.a eiusdē qd detr a eo qui cum ni licite operam det, dum fidem juratam observat, et spurium, atq infamiam vulgi evitat nō. qualem occassionē n. datam sd, acceptam potuit contemnere X. regtā qui scandalizaverit J. de reg.is juris cum traditis a Covarr. in reg.a peccatum in pro n.° 4. Nab. in c. stinget de verbis, et imm. c. 14. n. 44. Men. de recup. rem.° 1.° n.° 26. Tiberio Deciano consilio 14. et 72. vol.e 3.

Decidendi ratio ad ult.as p.tes d. c. debitores qr. usurarę. repetitio debitori concedit ea est, nam cum eas solverit ad vitandum spurij periculum potest iam sico sū.e uti contra usurarium q. eas contra legem divinam et naturalem recepit d. c. qr. in oblig c. superiori c. solvit de usuris et diximus in 1.a observ.at et ideo repet.° petit arg.° l. sepenę in pro l. sinon sortem 26. l. hęc cond.o et fere p totum ff. de edit.e indeb. ne cum aliena iact.a locupletetur interantam Resp. pniciem c. cum tu c. tua deussuris

Non obstat 1. arg. p rat. debitandi adductus nam respondent Card. Pamor. et fel. notavili t.° quos segtur Alex. de nevio. h. n.° 2. secundariam saltem obliga.os adqui parti incuig favorem, et utilitatem interpositum fuit juram.um arg. cap.i 2. c. omissum de spons. quam qdē remittere pot. ex tt. nostro fr. remiss.° illa vim bet solut.is l. in edibus §. 1. ff. de don. l. si fundus §. Titio fundus ff. de leg. 1. l. si mulier. 10. ff. de condit.e causa data l. 2. ff. de calumn. et st solute parti facta sublata est oblig.° Deo quesita ita et remissioni qd.o ratio colligit. ex D. Thom. 2.a 2.ę q. 89. art.° 9. ad 2.m ub. Sylvester Soto tt. 8. q. 1. art.° 9. pbs.° 2.m arg. Sylvestri In. est expriss.e usurarę. et. juxta nullam usurario adqri oblig.es cum lex resistat pdicte obligat. exp.e creditoris pptr. eius turpitudinem l. si obturpem ff. de edit.e ob turp. causam sequandā In. est juramentum ob Dei reverentiam. n. ob creditoris utilitatem ut. dixi in rae decidebi quam sniam pbarunt ante. Inn. Bell. In d. c. debitores n.° 14. segutur Fortunij c. e. n.° 27. de pactis Covar. d. §. 3. n.° 2. et tg. alias ex juramento pmissorio oriatur act.° tam sū.e ali qd. can.co ut. in 3.a observ.at pbatur id In. intelligendā est in juram.° licito exp.e recipientis d. c. 2. et d. c. omissum seq v.° in juram.° turpitr. extorto vdeli. usurarę. duplex enim oritur ex juram.° pmissorio obligat.° Altera expressa facta bon. et ex hac pte juramentum turpiter extortum non obligat, alt.a v.° qui in testem invocatur atq ita tenetur juranS Deo servare. qd. p. nomen suum promisit si licitum sit docet S. Thom. 2.a 2.ę q. 89. art.° 7. ad 3.um et Bay-

sent.°

Ant.° in c. siv. n.° 5. et h. Imm. n.° 6. Alex. de nullo c. 2. n.° 5. J.
Card. ns. 157. col. 2. gutt. de juram. l. p.te c. 57. n.° 20. Thom. Sanchez
lib. 1. de spons. disput.e 32. in pro Mol. usom. de just.a tit.u 2. disput.e
150. et probat optime d. c. debitores b. cogendi ss. reddere Dno juram.
et n. dixit usurario quasi ipse nullum jus adquirit sd, Dng.
Neque inanium colligi. ex integra qdqd. alij reclament. Neq obstat
Hsnostra. quo moventur DD. ub. spellunt creditores remittere juram.ta
ex quo colligi. eis fuisse jus aliqd quesitum arg.° l. decum ff. de ub. oblig.
c. ad dissoluendum J. de desponsa impub. respondent enim fortunio et
Couarr. qd. h. huiusmodi creditoribus nulla fuerit oblig.° quesita censentur
In. veluti solut.i adiecti ita ut Dei nom.e cui oblig.° quesita est agere possit
ut juramentum implearur etsi eis solutio fiat oblig.is liberat.° stringat ut
ing. plane inst.a deinut. stipu. cum multis. b. adductis a D.e Pichar.
Vera solutio ad arg.m l.m
q.do solutio h. sepe fuerit acceptoribus nostris implicata veriss.a certe videtur
mihi, h. enim adiecto solut.i pprie dicatur Titio q.do ego stipulor mihi aut
Titio solui quo casu mihi adquirit In. oblig.° h. Titio etc. solui potest l.
cum qui ita 56. § quisibi aut filio ff. de Vbor. l. cum qs. 38. ff. de solut.
d. §. plane et in nostro casu solui non potest Deo neq cuis nom.e pau-
peribus Vl. eccle. ut lucratio oblig.is stringat In. pdicti DD. non
asserunt creditorem in his juribus dici pprie adjectum solut.i sd, ee. veluti
quemdam adiectum qr. quemadmodum. adiecto nulla quesita oblig.° sd, In
stipulanti ita neq usurario sd, In. Deo ob relig.em juramenti, et quema-
modum soluendo adiecto stringit liberatio d. §. plane cum similibus ita et sol-
uendo usurario reddit Dno juram. et oblig.is Deo quesite stringit liberat.
Nec obstat ingeniose et subtiliter dicens x. pactum similitud.es inter
creditorem usurarium et Titium obligat.i adiectum necess.° fatendum ee.
eundem creditorem remittere n. posse obligat.es ex juram. ortam qm. Titio
solut.i adiecto h. solutionem recipere potest n. In. pot. oblig.es remittere neq
acceptilat.e debitorem liberare he alias p judicium stipulatori inferatur
cui ex stipulat.e oblig.° quesita fuit arg.° legis n. debet. 75. ff. de
reg.is juris l. 1. ff. de alienat.e judicij.e qd. in creditore usurario timeri
non. pot. qr. quis oblig.es debitori remittat nemini In. p judicium irrogat
et dolo merito tam solut.es recipere qs. oblig.es remittere et alio quo-
cunq modo debitorem poterit liberare. Nec Iandum obstat
qd. in his juribus Usurarij dicuntur creditores qui In. dicuntur illi
qq. ex aliqua act.e debetur l. iscui 41. §. creditores ff. de act.e et
oblig. l. creditores. 10. l. creditores 11. ff. de vb. sig. adicti In. solut.i
nullam act.es habent adpetendum l. sd et si filio. 9. §. fin. ff. de constitu
tuta pecunia Ro. en. creditores sic non vocari usurarios respectu
usurarij.

usurarij. Aliquas actem n. Sent sd, respectu sortis mutuate cf.
p totum tt. ff. de reb creditis sicuti Debitores dicuntur in pro su-
lg cap. debitores .n. respectu usurarij. sd, potius mutui accepti
l. ideo debitores qui fuerunt solvere usuras apellendi. si. ut reddant
Dno juramentum et solvant n. In. ad instantiam creditorij. qui nullam
habent actem sd, off.o Judicis ut sentit Bell. n.o 14. tt. cos omnium
p.suponat quis agr oblig.o soli Deo quesita sit non In. ipsi vl. eccle.
vel pauperibus usure solvende ss. Sd creditori pecuniam mutuanti et
st reali solut.e pecuniarij. creditori facta tollitur oblig.o soli Deo que-
sita ita etiamsi.e vl. acceptilat.e ipsig creditoris pr. solut.is vim obtinet
l. luerat.is 47. l. solut.is 17. 6. ff. de vb. sig. l. solut.is 54. ff. de sol. neq
equiparat.o adducti solut.i et creditoris in oibus locum habere pot. id In.
certum est creditori expmiss.e usurarij. et tt. jurata nullam adquiac-
tionem sd, soli Deo ob remuentiam juram.i. Secus In. cet si juramentum
ex utraq p.e cet licitum nam in eo creditori act.o quisquis x. resoluta
in tt. observat.e quam qdz. remittere potuit ex juribus adductis in l.a
decidendi rae. nisi juramentum principaliter pstetur in obsequium Dei
et in tuitu pietatis nam tt. tunc alicui pstetur non potuit ab eo rela-
xari velluti si aliquis alteri juret se ingressurum relig.em vl.
si juret seducturum virg.em pauperem vl. mulierem puc.am arg.v
cap.i inter opera de spon. et in alijs casibus inqq. juram.to pstantur
intuitu pietatis pbant D. Thom. 2.a 2.e q.e 89. art.o 9. ad 2.m
Soto lb. 8. de iust.a q.e 1. art.o 9. col. 2. quem sequitur Azorius lb. 11. insti-
tut. moralium c. 9. pts. 11. quero et ex nostris Ant. in c. 2. de spon. n.
9. et b. Abb. in fin. Alexan. de neuo n.o 28. q.do mta in exemplis
rell. a D. Thom. s. videtur. q.do qs. aliqd. pmittit se ingressurum relig.
Verum est qr. juramentum Deo pstitum in opus pietatis equivalet
voto exqeo soli Deo quesito oblig.o Certum q.do aliqs. femine pauperi
pmittit se eam ducturum res est max.e incerta pbabilior In. mta est
ab eadem posse remitti Sor juram. qr. quis juram.to Deo pstetur ipse
recipit illud in pt.is utilit.e q.do pot. illud remittere x.a jura allegata
in l.a rae decidendi et generalit.e d. cap. 2. de spon. ub. pbat Cand.
n.o 4. Brunelq de spon. concl.e 9. n.o 2. cum aliis rellatis. et Thom Sanc.
5. n.o 2. tt. dubitet Marcq Ant. lb. 5. instit. tt.o 10. n.o 61.

Est In. intelligenda nostri Jur. et sitius di-
posit.o n. solq in expra remiss.e juram. verum etiam tacita q.do stringit oibus modis
qq. oblig.o tollitur deqq. in pro et per totum tt. inst. qq. modis tollitur
oblig.o

Oblig.° etiadeo filia q.do in patris fauorem iurauit dote aliqua accepta regressum non habituram ad bona patrna ni. obstat ante iuram.° post. a p.e heres institui qr. q institut.em censetur Pater illi iuramentum remittere ut post Bald. etalios pbat Felin. h. n.° 6. etinc. 2.° de spon. n.° 29. plures referunt etsequuntur Couarr. inc. quis pactus 3. p.te in pro n.° 8. Costa in c. si Pater 2. p.te vbo absq deduct.e n. 25. v.e etz. infra quod si creditor prorogauerit terminum solut.is adquam debitor sub iuram.° tenebatur tacite vr. ei remittere iuramentum adeffectum utri. incidat in pluriumri. soluendo j. terminum nam per prorogat.em censetur iuramentum remissum arg.° legis cum stipulatq. 113. ff. de vb. oblig. pbat Card. in cl.a unica §. notitiaq q.e 5. n.° 28. hoctt.° sequuntur Fell. h. n.° 4. etind. c. 2. n.° 34. de spons. Dec. in c. decausis n.° 7. de off.° delegati Jasson. in l. lecta n.° 10. adfin. ff. si certum petatur Bolog. consilio 34. n. 31. Maior tri. dubitatio est an si debitor intermino prorogato non soluat pluriu incurrat, etri. incurrere vr. pbare ex his q.do j. resolutiq per prorogat.em censeri iuram. remissum. 2.° qr. iuramentum non extenditur ad futura c. pen. j. c. 2. de renunciat.e c. ad nostraz 20. j. 3.° qr. fideiussor de soluendo ad certum tpus liberatur prorogato termino. l. item quaeritur. 14. §. qui impleto ff. locati l. si cum fermes C. codz. tt.° l. laueo. 30. §. fin. ff. de recept. arbitris l. lutiq 47. §. Paulq ff. de administrat.e tutur. quam sniam pbarunt Baldq consilio 436. lb. 1. Jas. et Deciq j. Boerig q.e 100. adfin. Costa in morauilibq vbo iuramentuz Blancq de spromissis q.e 7. §. prorogat.° n.° 58. Sant. gab. lb. 2. relationc. tt.° de dilationibq rel.e 2.

Otraria tri. sniam verior est, et receptior qr. prorogat.° termini censetur facta cum eisdz qualitatibq l. sd, etsi manente ff. de pecunio l. lecta 40. pss.° sd, cum sortis ff. de rebq creditis l. 2. §. sd, si iudex ff. de iud. 2.° qr. etz. pena censetur petita in termino prorogato d. l. cum stipulatq. 113. ff. de vb. 3.° qr. reconductio finito tpore censetur facta cum eisdz pignorc oblig. d. §. qui impleto Sane sniam pbat Bart. d. l. cum stipulatq et in l. 1. §. et post operis ff. de noui operis nunciat.e ub. sequuntur DD. teste Jassone lb. n.° 8. Fell. hic n.° 5. plures referunt et sequuntur Couar. in d. c. quis pactum 1. p.te in pro n.° 6. fallciatq d. l. lecta n.° 56. et lb. Cagnol. n.° 101. Sant. gab. lb. 2. tt.° de dilat. conc.e 2. Seraphinq de priuilegij iuram. priuilegio 22. n.° 23. fraqui. lb. 3. controuersiarc. c. 6. idez docentes in spromisso iurato. et prorogato lg. Anast. lb. 2. animaduersionc. c. 9. et lb. 3 desacrorc immunit.e c. 21. n.° 6. alii distinguat. Neq obstat quod iuramentum non extendatur ad futura qr. N.° qd. terminus prorogatq ni est diuersq

diuersq sd, idem etiam eisdem qualit. d. l. sd, etsi manente qla in c. 2. de pbendis lib. 6. cum pluribus adductis a Bolognetto vsilio 30. n. 30. Neq obst. I. nam respondent DD. p. progat.m tempini censeri factam nouationem, et ideo liberari fideiussorem l. ubiqunq 61. ff. de fideiuss. l. nouat.e ff. de nouat. ita speculator et b. Joann. And. ti. de fideiussoribus §. 1. Antq inc. constitutus de fideiuss. cumplurib. relatis a Blanco de promissis q. 7. §. promissum fir. de retractu ti. 2. §. 1. qla 7. n. 31. Carrocio de locato ti. de nouat.e Locat.is q. 23. et ti. de obligat.e q. 6. Sd, verius est p. progationem ni. censeri factam nouationem nisi expresse illud intrapties agam l. fin. C. de nouat. l. 115. ti. 14. pa. 5. et ideo non liberare fideiussorem l. si unq 28. §. si cum reo iuncta qla ff. de pactis docent Ant. Imm. et Abb. ind. c. constituto et communis sm. Stat. gom. 2. tom. variarq. c. 13. n. fin. Couar. in d. c. quis pactus in pro n. 6. vs. 4. gutt. de iuram. confirmatorio 1. pte c. 49. n. 14. Thesaurq decis.e Pedemont.a 125. Medicis de nouat. 1. pte q. 3. Galiq lib. 2. practicarq. c. 30. n. 11. Faquin. lib. 2. diuersiarq. c. 88. Parl. lib. 2. rerq. cot. c. fin. 1. pte §. 12. n. 53. Neque obstat. Ars. ind. l. Lanco §. ult. cum stilib. pcedunt enim ub. terminq in la obligat.e apposito tendit ad obligat.is extensionem ni. v. addebiti solut.m purnos loquimur et colligi. ex s. d. DD. Vlt. in fine idem dicendum ee. in excomunicat.e lata a iudice si aliquem si f. certum tpq vl. terminum ni. soluerit nam si creditor terminum progauerit non incidet in excomun. Ang. d. l. cum stipulatq ut ex Card. et Couarr. s. Bart. et DD. ind. §. et post operis capella tolosana deciss.e 73. incidet hi. si in termino progato ni. soluerit ex iuribq et rationibq s. adductis et pbarunt Inn. inc. oteua 40. n. 3. et b. Panor. n. 4. Decij 7. de appell. Antq gab. lib. 2. ti. de delat.bq sel.e 2. n. 13. neq admittenda e. d. Siluestri vbo excomunicat. i. §. 6. et vbo excom. 2. n. 1. casu 13. distinguentis an progat. facta sit de consensu Iudicis excomunicantis nec ne sit 1. casu incidat in excom. ni. soluendo in termino progato in 2. ni. ita qs. sequitur Nab. imm. c. 27. n. 15. Cordoua in summa q. 20. gutt. de iuram. firmat. 1. pte c. 49. n. 11. et allegat.e q. n. 4. Curr. in summa 2. tom. lib. 13. de excom.e c. 20. n. 1. nam cum termin progatq censeatur ee. idq. cum 1. ex d. l. sd, etsi manente excom. nunq fuit suspensa sd, apro fuit lata a iudice sub odit.e si debitor f. triduum sibi assignatum vl. accedit.e progatum ni. satisfecit.

Neq obstat 2. args. adductus prae dubitandi respondet.

respondent enim DD. fideiuse insuram.us sui nat.e validis abutrq p.te
seq v.o si turpitud.em obtineant saltem exp.e recipientis. X.a decis.em nostrorq.
Iurium etinc. siv.o c. cumqdz. §. fin. Suiq tit. iuncto c. nuper pos. in 2.o v.o
J. de usura excom. docent. Inn. in c. debitores sequuntur Antq. et Abb. n.o 6.
Fell. 15. Alexand. denuo 14. Sic Abb. n.o 3. ceteri DD. in c. quanto
J. Couarr. lib. 1. variarq. c. 4. n.o 5. Silvester in summa vbo Iuram.us
4. q.e 7. Inno. in summa lib. 7. de indulgentijs c. 7. frater Imm. in summa
1. tom. c. 192. Azorq lib. 11. inst. moral. c. 9. pos.o sexto quaerit pos.
aut relaxare hec Iuram.ta ab epo. non solum contra debitores incidat,
in perjurium verum etz. postea ex generalit.e Sed Iurium et rae
ff. in l. Celsq. 22. §. 1. ff. de arbitr. c. cum dilecti dello et intu-
bant Antonio d. c. debitores ad fin. sequuntur Alexand. denuo
h. n.o 17. Thom. sanch. lib. 1. de spons. disput.e 32. n.o 16. et sentit
Panor. h. n.o 13. pos.o 5. Hz. Card. in d. c. debitores ad fin. ub. Inn.
n.o 3. fel. hic n.o 23. cum pluribq relatis a Couarr. in d. c. quis
pactus 2. p.te §. 3. n.o 2. pos.o Sed aut Menoch. consilio 342. n.o 47.
lib. 4. arbitrium doceat siv.o Iuram.us p. missorium ex utraq p.te
Licitum sit et in p.ris utilitatem p.stitum absq Iusta causa p.ca
idz est utilit.is neque a Rom. Pont. relaxari potuit cum enim
ex eo oblig.o et act.o creditori fuerit adquisita tut 3. observat.e di-
ximus etz. a Principe supremo sine Iusta causa tolli n. pot. arg.o
l. utz si Iuram.us 15. §. 1. ff. de rei vind. l. venditor. 14. §. si constat.
ff. coram p.dicto. l. si donat.em de revocat. donat. l. si ita. C. de itt.
et ex q.o late et elleganter docent Cou. lib. 3. variarq. c. 6. an.o 5. Mol.
lib. 1. de primog. c. 8. an.o 31. et lib. 4. c. 3. Pr. Mol. 1. tom. de just.a
tit.o 2. disput.e 174. pos.o sol.o S. Sarm. lib. 1. selectarq. c. 8. an.o 22.
Burg. de Paz. cons. 9. an.o 32. in quem sensuum explicandi. ss. DD. in-
pro Suiq arg.o adducti.

Sed superioribq max.e obstare vnr Ff. in l. fin.
ff. qui satisd cog. l. fin. ff. ad manucip. l. adigere 6. §. fin. ff.
de fid. patr. l. fin. ff. qui et quaq. qq. p. barr etz. a legibq et Principibq.
secularibq remitti et relaxari posse Iuram.ta ex qq. gl.a fin. in d. l.
adigere §. fin. docebat ff.es cites in Iuram.ti Sabere vim Apostolicam
recepta sm. plures relatos a Cou. in d. c. quis pactus 1. p.te §. 3. n.o 7. Recep-
tior In. sm. eandz. sma docet p.dictas ff.es ex defectu potestatis nullas esse
cum Iuramentorq observat.o ad Dei cultum et relig.is expectet et p. sequuntur
ad eccle. Iurisd.es et eius p.latos rorq. interp.tatio et dispensat.o ex nostris Iu-
ribq et in c. nouit pos.o hz. 5. de Jud. c. fin. de foro compet. in 6. cum sitibq

quam

quam sniam receptam esse constat ex adductis a D.e Sagun
c. 2. n.o 117. de judicijs et petro greg. lib. 5. syntag. c. 12. n.o 8. Cetrum ob-
servandus est in d. l. fin. ff. qui satisd cog. non agi de relaxat.e aut remi-
ssione juram. sd, de intrept.e vinculo ipsius juranti put in l. fin. C. de n.
nume. pec. qd. non excedit potest.es fis. citis in d. l. fin. ff. q. et agg. de
remiss.e Patroni cui oblig.o ex juram.o quesita est q.do etz. hodie locum sere
pot. a x. nostrum. Ff. et ea q.do diximus in l.a rae decidendi remitti etz. pot.
juramentum rellatum ab adversario et susceptum antq posterx. l. remittitur
6. l. laneo. 42. ff. de iu.e juran. rellatum etz. a testat.e sub odit.e juris juradi
remissa a Pretore odit.e cum ni. diem juratum c. ad legatorium ptinet l.
q.do sub odit.e 8. in pro et in §. de hoc ff. de odit. inst. si v.o juramentum
iam pstitum cet soli imperatores remittere poterat d. l. adigere §. fin. d.
l. fin. ff. ad munic. ex eo forssam qd. apud Rom. Imperat. et Reges summus
Pontificatus gerebant et ius sacrorx penes eos versabat pbat Petrus greg.
lib. 15. syntag. c. 12. n.o 8. Ribar. lib. 5. variorx. c. 2. et entire vr. Cusa-
tis Novella 51. apd. nos tri. judicare de vinculo juram. et decidus lites
ferre ad solos plates eccle pertinet. d. c. venerabilez d. c. novit d. c. fin. cum
alijs adductis a Covar. et Sabag. 5. Cetm spellere creditores ut remittat
juram.ta turpitr. extorta ni. solus ad judices ecclesiasticos expectat. a x.
Fem. in Soc c. 2. Verum etz. ad laicos si laici sint creditores nam
cum judex laicus spectans sit ad cogendus servare juram.m c. Ez. mulieres
Soc lib.o in 6. eadz. rae potest spellere sibi subditum ad relaxandus
docet Federicus vs.o 169. Romanus singulari 508. quos segtr. fell. in
c. 2. n.o 29. 5. de sponf. Abb. in c. 2. n.o 3. et Alex. de nevio 10. 7. Covar.
lib. 1. variarx c. 4. n.o 5. greg. in l. fin. tit.o 11. partita 3. vbo quelaficio
gratianus reg.a 272. n.o 6. Anast lib. 3. de sacrorx imm. c. 21. n.o 177. v.
~ Maior tri. difficultas est, an nollente creditore
st epus vl. alius ecclesiasticus judex remittere pot. juramentum turpitr.
extortum uti. diximus id etz. possit judex secularis et negativam suam
pbant frequentiores rellati a Covar. et Sabag. 5. Avorio lib. 11. inst.
c. 9. pts.o Siquezas Petrus greg. lib. 50. syntag. c. 12. q.do sniam gr. recept.sam
est in praxi servari debet. Maria tri. in rigore disput.et non impbavit.
defendi pot. qd pbarunt Alex. de nevio h. n.o 13. et in c. 2. n.o 9. 7.
Vincentius de franquis decis.e Neapol. 392. 2 pt.e eleganter Mol. i.
tum. de just.a tit.o 2. disput.e 32 n.o 12. gr. cum creditor possit remit-
tere oblig.em ex juram.o quesitum sic et eius superior etz. secularis
cum id ni. transcindat natalem et polyticum Resp. secularis finem. re-
laxare enim juramentum in sac specie nihil aliud est qd. remittere
oblig.em qd.do nisi p. eum cui pstitus est juram.us vl. eius superiorus
remitteret.

contrarius re
quit seon. sebus
remittere lib.o 2
c. 42 dub.o 12 ad fin

remitteret adhuc duraret ⁊ Exqq. infertur. ñ. esse oto improbandam
decessem Legis. 11. et 12. tt.° 1. lib. 4. novæ recop. q.do p sibent in oblig.
et contractibus apponi juram.ta subgravissimis penis a.a ipsos obsentes
et Sabelionem et denun oblig.tem ipsam juram.to firmatam annullant
quatenus p sibent juram.a interponi ad vitandas fraudes. q.do in p judicium
secularis fuis d.is quotidie fiebant valide.ss. Et. enim Principibus Secularibus justa
excā ff.es fere circa juramentum p stituit. arg.° d. l. q.do sub dict.e ff. de edit.
inst. et ad interpt.es illatæ leguum p bant Palatij Rub. in repet.e cap.l §. verum
n.° 30. Covarr. in d. §. 3. n.° 6. cum relatis agutt. in auth.a sacra pub.ca
n.° 163. C. si adversus vend. Et. plures relati a Pinelo in l. 2. C. de resciend.
3. p.te c. 1. n.° 11. Balas. consult.e 99. n.° 1. dubitaverint de just.a aut vali-
dit.e d. leguum ⁊ Maior In.i dubit.° est an p dicte ff.es defendi
possint dum irritant p dictas oblig.es juram.° firmatas et clarius p batur
apud Lusitanos lib. 4. ordinationes. tt.° 3. et Et. Patr. Mol. T. contra
eas leges defendere quasi ff.es cives possint irritare juram.to recepto In.i
et securius est legem civilem id efficere non posse ex d. c. venerabilem. c.
eccl.a sanctæ Mariæ de inst. auth.a cassa et irrita C. de sacrosanctis
eccl.is ut instat ex adductis a Balasco de insultat.e 99. Pinelo et Saba.
T. n.° 128. Barbos. in l. 1. 1. p.te n.° 75. ff. soluto matrim. et ideo frequen-
tius receptum est eas ff.es intelligendas. ee. ut juram.a non valeant quo-
ad forum secularem possit illi cui juratum est recurrere ad ecclesiasticum
et juratum coram illo convenire a.a Jem. in d. c. fin. de foro compet. lib. 6.
et simul petere ut ecclesiasticum cogat Judicem secularem ut in foro
suo iubeat juratum servare juramentum ut in c. Et. mulieres Soc tt.°
in ó. p bat post Alex. et Paul. Abendanó in capitibus p tors. 2. p.te
c. 27. n.° 14. cum aliis relatis a Barbosa T. quidocet eo casu contra-
tum non incidere in penas d. legibus impositas arg.° Ex. in l. sicut et
stipulatus cum b. notatis ff. ad l. falcid. q.do Et. in punctio juris defendi
possit Vix In.i in praxi obtinebunt ut adverterunt gutt. in d. auth.a sa-
cra pu.ca n.° 162. Acebedo in d. l. 11. n.° 10. quare Sis reiectis ego
adducto in d. legibus non irritari juram.to nec annullari Stratus
sed, instrum.to Jm. in qq. juram.to apposita. ss. ita ut execut.em paratam
non habeant nec fidem faciant ad p bandum debitum ut instat ex
illis vbis b. La obligacion no valga ni haga fee ni prueba et
ideo Et. instrumentum exequi non posit n.° In.i debitor p sibetur
debitum in via ordinaria petere testibus instrumentariis aut ofess.e
illud p bans et ita in praxi observandum erit sm. Didacum Perez
in l. 6. tt.° 1. lib. 3. ord. col. 796. gut. T. 163. Acebedo in d. l. 11.
n.° 29. et in l. 13. tt.° 20. n.° 17. lib. 4. ⁊

Volt.°

Vlt.° observandq est p̃dictas ff.es Locum habere Im. in oratibq alias abq. juram.° validis n. v. in his qui adeorq. firmitatem exigunt juram.ta ut expresse cautq est in d. l. 12. et ante illam affirmarunt Plures relati a Tou. gut. Acued. et Baru. ub. s. h. Pinelus ub. s. reclamet cuiq opiō. Im. prodere post. attenta ordinat.e lusitaniq q.do expresse statuit ut etq. in oratibq alias invalidis juram.ta non apponantur ut adverti Baruos. s. n.° 79. Illud etq. est a DD. s. latiss.e disputatum et valde omovisum an in obtinenda huiusmodi relaxat.e juramenti sit necess.a p.tis adverse citatio quam q.em post Joan. And. in additionibq ad specul. Soc tit. q.e 119. late disputarunt Ant.° in Soc c. debitores n.° 7. Inn. n.° 8. Alex. de nevo 32. Panor. in Soc c. 1. n.° 10. fell. n.° 23. apud quos receptiss.m est, quod si ex relaxat.e juram.i debitor liberetur ab oblig.e omnq necess.a sit creditoris citat.° cuiq interes. Debitorum n. liberari ex reg.a l. denoquq ff. de re jud. c. caveant c. ora. 3. q.e 9. c. 1. de causa poss. c. inter q.or de maiorit.e et obed. l. nam ita Divus ff. de adop. Accedit qr. relaxat.° sine justa causa fieri n. pot. c. 6.to cuncta gl.a vbo absolui Soc tit.° ub. notarunt omes ea v.do q. causq cognit.em desiderant sine partis citat.e expedirj n. poss. l. in causq 17. §. causa aut cognita ff. de min. c. Jum ex literis s. de in integrum rest.e l. fin. C. superviim vl. alio modo quam sniam pbant plures relati a Couar. s. n.° 5. cum alijs latiq adductis a Cehedo in collect. ad dec. c. 78. n.° 2.

Ingens In. controversia versatur an si absolut.° ad effectum Im. agendi vl. excipiendi petatur adhuc sit necess.a p.tis adverse cit.° et affirmativa sntia ex suribq s. relatis pbaretur. et qd. semper videatur creditoris interesse habere debitorum juram.° obligatum ex reg.a l. cum Pr. 79. §. filiq matrem ff. de legatis 2. cum et saltiq cumulet forum foro c. fin. de foro compet. ub. o. quam sniam pbarunt Ant. Alex. et plures alij relati a Tou. s. n.° 6. quorq. sniam tutiorem dixit fell. h. n.° 25. Didacq Perez in l. 1. tit. 2. lib. 3. ord. dicunt idem Gracq responso 23. n.° 11. Bertrandq cons.° 42.

Contraria In. snia ex eo pbatur quod in hac absolut.e Im. agatur de hauilit.e personq ut sine metu p̃juriq possit comparere in Judicio qua pstita vintq q.do ex juram.° tractui accessit salua et innuiolata manet et cum de nullo vl. saltiq modico p.tis p̃judicio agatur p̃mittere citat.em n. oportet sit cum li

berta.

liberty petit veniam ut possit patronum suum in jus vocare
l. qq. ff. de in jus vocando etqr. relaxat.o ad effectum agendi
procedenda est etj. invito creditore ex nostro Jc. q. etj. illo absente
et ignorante l. qui pot. 27. ff. de reg. juris cum enim n. sunt
qui presentes n. potuissent actum impedire l. recusare 6. in pro.
ff. ad senat. cons. Trib. Nec ii qq. certum est nullam spectare
defensionem c. cum ollim. 13. de re jud. quam mia defendit
optime Oldrad. qs. 120. quem seqtr. nostri plurimi recitati a
Cou. 5. n.o 6. et communis sm. Alciat. in c. cum contingat n.o 125.
J. gutt. in d. authca. sacra. pubca n.o 109. Joseph Ludov. de cess.
Perusina 18. n.o 9. Parlad. lib. 2. rerg. cot. 1. 3. n.o 55. cum plu-
ribus relatis a Tavall. pract. qus q. 434. et in omnibus Tribunalibus
ecclesiasticis cotidie practicari testatur in Rubca tit. 3. lib. 4.
n.o 13. 3. praxium asserat Pax in praxi 2. pte in prludio 38.
et ita Solvin. secundum args.

Neq obstat 3. args. patet enim resolut.o
ex his q.do dixing in 1a et 2a observat.e et in rae debendi
ad 2. pes Suig capi debitores Ex. en. irritavit oblig.em exmiscere
usuras. ortam in odium creditoris mutuantis qui in jusiam
irrogasse vr. debitori mutuatario aquo invito extorquet usuras
n. aut irritabit juram.ta ppter Dei cultum et reverentiam ne videatur
adducta interim infidelis pmissis et revocari possit juramentum
sine dispendio salutis eterne X. resoluta in 2a et 4. observat.e

Sed, adhuc nostri Jcs. decissi.e d.a esse vr. Chri-
sostomi sententia vellata agrat. in c. juram. 22. q. 5. q.do dot intr. ju-
ramentum et simplicem loquellam nullam apud Deum diffa
constitui q. st pmisso usuraq. jurata debitorem adstringit necessit.e
solvendi usuras sequod earqdem usuraq pmisso juris juramenti
Relig.e destituta debitorem debebat obligare. Cui difficult.
respondendum. e. p d. Chris. sententia. dicentis inter juramentum et
simplicem loquelam nullam ap Deum diff.m constitui sic
intelligendam. e. ut quemadmodum tenetur qs. servare pmissum
cum juram.o ita et alius juram.o factam policitationem custodire
debeat et st. n. 3. falsum dicere, nec perjurium omittere ita
nec licitum. e. mendacium dicere qr. utrung et perjurium et men-
datium divini Judicij pena damnatur n. Jn. negare Chris. ma-
iorem esse quoad cetros suis effectu iurant. quam simplicis pmissi
vim ut constat ex nostro Jc. et in c. cum contingat c. q. suis pac-
tum de pactis in 6. authca. sacra pubca C. si adversus vend.

nec

Nec dubitari pot. quim graui peccet seuerige puniri debeat qui iuramentuz fregerit vl. falsum sub iuram. asseruerit quam q simplicem pmissem violauerit vl, simplex mendacium dixerit glo. in d. c. iuram. et in c. pen. huiq tit. docet Couar. in d. c. quis pactum 1. p. §. 2. impro quam diff.m inter iuramentuz et simplicem loquellam elegan instituit apud Ouid. Apontig ad fidem in hec vba.

Promisit Pr. sane hec adiurauit Amanti
hic hoes hec est testificata Deum
hic metuit mendax id, hec pfura
vocari. Nunc dubitas hic sit maior
an ille metus.

Nec etiam obstat. 4. hi. en. ex d. l. fin. C. de rei. numerata pec. receptissimum sit iuramentuz sequi natura rei cui adiicitur qd. latiss.e pbant Tiraq. in l. si unquam in pfat.e n.o 105. C. de reuocand. donat. Couar. d. lib. 3. variar. c. 17. n.o 5. Ant. Gab. lib. 2. decisiones. tit.o de iu.e iurando dec.e 10. gutt. de iuram.o confirm. 1. p.e c. 37. n.o 2. decis.o Pedamontana 41. 92. 94. Surdo dec. 264. volum.e 2. Mantica Fr. verig vr. cum iuramentuz omnino alias nullos soleat confirmare d. c. Quij pactuz d. c. cum contingat d. c. hi. mulieres d. auth.a sacra pub.ta 2. impbatur ea cons sntia q.a obligatus ad factum liberam soluendo interesse l. stipulat.es n. diuidunt. 72. §. Celsus ff. de vb. oblig. l. sigs a balio 23. §. fin. ff. de re iud. l. 1. ff. de act. emp. si fr. iurauerit pcisse implere, et facere cogit. nec liberam soluendo interes. l. pecuniam iuncta gl.a vbo. necesse ff. de edit.e causa data et cons b. cum late adductis a gutt. de iuram.o firmat.o 1. p.e c. 39. n.o 6. Seraph. de priuileg.is iuram. priuilegio. 74. 3. infundit ex c. ad nostrum huiq tit. et ideo verig dicendz est illa iura in marg.o adducta et stilla fr. pbare iuramentuz recipere eosdz interpretat.es et condit.es quando ex nat.a rei bona insunt actui cui adiicitur si fr. adiiciatur actui alias valido Ceterum quoadacq validitatez superat potig nat.a actus.

actq cui adiicitur exsuribq 2.° loco adductis Neq
obstat reg.a accessorius de reg.is suris in6. qla. en. b. respondet
regtam illam non procedere in suram.is accessorijs qr. valent
3. n. teneant principale ppn. diuersam utriusq raem
reg.° Suis capi. debitores et est cons sm. Eou. in d. c. quis
2 p.te §. 3. n.° 2. pts. 3. sd, n. satisfacit qr. reg.a illa in suram-
mentis passim admittitur c. segs. 45. de simonia c. qr. plerique
4. de offi.° ord. in 6. l. n. dubius C. de legibq. Quare
dicendq. e. d. reg.as n. procedere in sis q.do 3. habeant figuram
accessorij Jm. vere. ss. principalia cum nulli accedant prin-
cipali sd, per se subsistant, accessorium n, dr. id qd. apud
Philosph. accidens erita qdqd p se n. subsistit sd, alteri veluti
subtecto inest et accidit l. etsi n. ss. re. §. pueniam ff.
de auro et arg.° legato cum igr. in specie Suis capi. debitores
nulla subsistat pmiss.° aut oriaq erita nullum detur
principale cui suramentum possit accedere qdqd principiatur
et p se subsistit merito cessat reg.a accessorium ut post fortun.
aduertit Eoua. d. pts. 3. Exqq. interpiandq est. Jcs.
in d. l. fin. C. de n. num. pecunia ub. (Debitor qui confessus
est se mutuam pecuniam accipisse et suramit soluere, potest
nihilominq opponere except.es n. numeratq pecu. qr. cum p-
miss.° soluendi pecuniam mutuatam habeant tacitam con-
ditionem si numerata sit l. si ex caut.e C. illo tt.° ita et sura-
mentum qd. recipit eandq interpret.es et addit.es nec incidit in
p suram opponens d. except.es si aut in sp.e illius. Jc. debitor
surasset se mutuam pecuniam reab. accipisse n. posset oppo-
nere. d. except.es qr. suramentum violaret nec in hoc cum
agatur deipsq validit.e seqtur. naturam actq cui veluti acce-
dit et st. in usuras soluere suramit spellendq e. adimplere
suramentum ex Jc. in hoc c. debitores soluras Jn. poterit repe-
tere ex eodem Jc. ita in sp.e d. l. fin. cogendq eet soluere pecuniam
quam suramit recipisse, soluram Jn. dolo de serrore posset re-
petere x. q.do. ss. intelligenda q.do ad interp.tat.es illiq. Jcs. adduc-
unt Eouar. in R.cis de ett.it 2. p.te n.° 11. et in c. quis partus
1. p.te §. 3. n.° 10. et 3. 4. n.° 1. Pinelq in l. 2. C. de rescind.
3. p.te n.° 2. et 3. Costa in d. l. si ex caut.e falent.a 1. n.° 4. et
falentia 4.

Ꝛ. ita intelligi. Ff. in c. exp. C. 13. de clericis n. resid.
ub. juramentum de residendo in aliqua eccl.a segtr. nat.am
actg. cui adiicitur atq ita implere in resident.a facta et ratio
est qr. cum illud juram. n. adiiciatur ad actg validit.em
segtr. nat.m actg cui adhaeret et ideo recipit oes interpt.es
bona fide actui inhaerentes v.e cum suis interpt.e is qui eccl.a
defens.e sese absentat vl. incpi. seu Papae servit.d morator
quo ad lucrandos suae p̄bendae fructg p̄sente habeantur. c.
de cetero 7. c. cum dilectg. 14. illott.o de cleric. n. residen.
Merito honorig. 3. in d. c. exp.e instituit. n. effici p̄surum
eum, qui cum prig de residendo in eccl.a juram.um p̄stitisset et
postea p̄ eundg eccl.e defens.e absentiam fecit.

Denig ex his facile intelligi. Ff. nostr.
et in d. c. cum contingat et in d. c. 3. mulieres et in d. c. quis prius
de pactis. tit. 6. et in d. auth.a sacra pub.ca C. si adversg vend. in
fin. et ibig. cum ad actg validitatem juris juramento relig.o necessa.
fit m.o juramentum. n. segtr. id, potig superat naturam actus
invalidi cui adiicitur et actus ille alias inutilis ppter. juram. ex-
cellentiam defenditur et utilis constituitur.

Sed, p̄dicta resolut.o in utrog mem-
bro difficilis est. 1.o qr. juramentum super actu invalido et
a L. imp̄bato et interpositum illig actg naturam segtr. et st,
actus n. valet sic nec juram.um eidem actui adiectum ut constat
ex L. n. dubium C. deleg. L. jurisgentium §. si paciscar p̄s. et ge-
nerali. ff. de pactis L. sigs. inquilinor. 119. §. fin. ff. deleg. 1.

2.o qm. 3. juramentum super actu valido
interpositum sit adhuc dicendum vr. non sequi illig statim natura
nec recipere conditiones et interp̄tationes eidem actui in Sexentes
ut constat ex Ff. difficili in c. ad nostrum 7. 7. ub. debitor qui su-
mmavit nullum creditori inferri gravamen donec pecunia commu-
tuo acceptam p̄solvisset n. pot. imputare in sortem principalem
fructus quos creditor ex re sibi pignori obligata p̄cepit et tu.
certum est eam esse statutum pignoratitij naturam, ut oes
fructus ex pignore p̄cepti in sortem principalem debeant im-
putari ne alias creditor detestabile usurae crimen omittere
videatur. L. 1. et 2. C. de pignoraticia act.e L. 2. C. de pactis pignoris c.
2. et 2. 7. de usuris L. 2. et 21. H.o 13. H.o 23. postrin. S. 9. Juramentum

Super

superactu valido impositum n. recipit conditiones eiusdem actui inserentes.

Adhuc In. superior sententia defendenda est cui prædicta aug.ta obesse non debent nam ad 1.um responderi solet Jura in eo allegata in tractibus nubatis procedere ppter pub.cam utilit.em vel, gr. turpitud.em et peccatum continet qq. si adiciatur juramentum seruari hoc n. oportet ne videatur inquit.is vinculum firmare d.a Jon. ind. c. quanto cum vulgaris J. que intipotat. h. inte veriss.a sit et mize veniat d. l. sigs. inquilinos in §. ult.o ut constat ex ff. b. vel. et. turpe et d. l. juris gentium §. si paciscar et pss.o et generalr. minime In. æquiuit decissi d. legis n. dubium gr. omnino superflua essent si de eo duntaxat juram.o loquerem. qd. adiectus fuit super actu l. imbaro ob pu.cam utilitatem vel. gr. peccatum, et turpitud.em continebat id nang ante d. l. n. dubium expeditiss.us erat ex d. §. si paciscar et sex d. l. sigs. inquilinos §. ult.o quare verig est. d. l. n. dubium generalr loqui de oi. tractu quacung rae. imbaro ut fateatur gutt. ind. auch.a sacram.o pluberum n. 24. Unde alij respondent in d. l. n. dubium solum pbari admitti n. debere juramentum sup. tractibus a l. imbaris ut constat ex ff. b. nec secum admitti q.do vba nequaq pbant irritum ee. juram.um impositum sup. tractibus a l. imbaris gr. multa fieri pstibentur q.do In. facta obtinent roboris firmitatem c. ad nostras. J. de regul. l. parte furioso ff. de his qui ts. sui vel. alieni juris q.do sententia firmari potest ex l. 11. et 12. tit. 1. lib. 4. recop. iunctis his q.do circa eam interpretem J. diximus et illig. ff. vbi sunt videatur, eius In. menti minime conuenit siqdem. ut extra eius serie deducitur Imperator ord q.do a l. pstibit.em fiunt, eassa et irrita ee. constituit quare pbabilig dicendum est, Imperat.em in d. l. n. dubium irritum statuisse juramentum impositum super actibus a l. imbaris, cum In. constitutiones exposteris effectu corruere arg. c. q.do in ecclesiarum, et c. eccl.a sancte Marie de constitu. et ita in utroq foro seruari debet juris nostri Pont. reg.a ex qua de. juramentum super tractibus alias invalidis adiectum seruari pcipitur

ubeung

ubicung .ni. vergit in dispendium salutis eterne neq in texis perfuditur redundat, ut constat ex nostro Jt. etind. c. cum contingat cum silibq. ~

~ Denique ni. obstat alia difficultas ex d. c. adnostram p cuiq interpt. constituo, eum qui juravit solvere recte posse citra p juriq lauem spensationes obicere quam sriam defendit Bart. in l. amplius ni. peti n.° 3. ff. rem ratam Sexi Bald. et Paul. in d. c. adnostram dicunt eorem, et sequuntur Bexoi. in c. i. n.° 62. decisuris Equiorum appellant Cou. in d. c. quis pactus 2. p.te §. 4. n.° 9. faqui. lib. 1. otrou. c. 7. et eam cotidie practicant, et in judicando, et consulendo sruandam testatur Zavall. in practicis quest. q.° 291. Tiberiq Deciang in praxi criminali lib. 6. c. 11. n.° 31. quorq. sria efficacissimis nititur fundamtis 1.° qm. his qui spensat quo ad oes suis effectq solvere. di. l. 4. §. solvisse ff. de re jud. uncta l. si ambo ff. de spens. l. si debitor. 4. ff. qui potiores in pig. ha. b. nec enim inter esse solverit compensaverit. l. dedisse ff. de vb. sig. q. qui juravit solvere recte potuit spensare. ~ 2.° qr. res judicata et juramentum equipparantur l. post rem jud. ff. de re jud. at debitor ex causa iudicati spensationes obiicere pot. l. 2. C. de spens. q. et ea uti potuit Debitor ex causa juram.. ~ 3. qr. solit.es ultimis voluntatibq adiecte in specifica forma implere debet l. qui heredi l. Mebiq ff. de condit. et demonst. at solitio dandi adimpletur spensat.e l. Juliang ff. de solit. et demonst. l. si peculium §. de illo ff. de statu liber. q. et juramentum quoad solut.em se debitor obligavit spensat.e debitę pecunię adimplebitur ~

~ Denique q.r juramentum ni. mutant nat.m actq cui adiicitur sd. potiq rripit oes condit.es et interpitationes eidem actui inherentes ex d. c. exp.e d. l. fin. C. de ni. mutu. pecun. cum alys s. adductis sd. spensatio regulr admittitur in or. debito l. fin. C. de spens. l. pen. C. de despon. §. in bone fidei inst.a de actionibq c. fin. J. de despons. q. admittenda est in debito jurato ~

~ Nec huic veriss.e snię qd. quam obstat in d. c. adnostra cuiq arg.o debitorum qui juravit solvere ni. posse in spensare defendunt Fell. lib. n.° 12. Alex. de neuo n.° 20. cum pluribq vellatis a tirac. de retractu lignager §. 3. gl.a 3. greg. lopez in l. 20. tit.° 14. partita §. Ant. gab. lib. 2.° solutionis. tit.° de jure jurando sel.k 7.

Dixit

dixi veriorem magis esse, et in iudicando, et consulendo seruandam gutt. de iuram.to confirmat.o I. p.t l. c. o. an.o 3. imm.o
In. qm. ind. c. ad nostram. n. de eo dubitari Vm. s. debitores qui iurarunt nullam molestiam inferre Creditori super possessionib. pignori obligatis possint spensare, et fructus expignoribus preceptos in sortem principalem imputare sed, id diuentilat indubium Veritas en. s. p.dicti Deuitores possint vindicare poss.es pignori obligatas antequam debitum sit integre solutum ratio dubitandi erat qr. creditor ex re pignorata fructus perceperat qq. spensantis cum debito principali pignoris oblig.o Var. euanuisse ex d. l. 2. cum alijs C. de pactis pig. reduc In. Alex. I. possessiones vindicandas. iusante restitutam pecuniam mutuo acceptam debitoribus n. tribuit ea rae motus qm. nondum tot fructus percepti erant qui sortem principalem adequarent q.do interpt.o manifeste probat ex illis vbis. aut depossessionib. illis et reditib. n. dum sortem deductis expensis recepexit q.do vba astrario sensu fortissim. arg. exhibent quod si creditor integram sortem percepisset ex fructib. rer. pignoratar. Debitores ad eas vendicandas recte egissent et valuisset sua Archiep. qr. In. integram sortem ex fructibus Creditor. n. receperat, Debitores male egerunt. n. seruantes Juramentum ac p.stitum de n. molestando creditore sup. pignoribus ante integram debiti solutionem arg.o Ff. in l. Priem §. oti. ff. de pig. act. cui interp.tat. max. suffragantur vba. D. cap. ad nostram cc. fin. mpss. cum aut ub. probat Creditore rogendo ee. restituere qdqd. ex fructib. pignor. deductis expensis illra sortem principalem cum recepisse astiterit q. p.sumpsit Alex. I. eundem Creditorem n. teneri restituere id qd. intra sortem expignoribus percepit, atq ita Juramentum de n. molestando credit.e super pignore, impedim.o n. esse quominus fructus expignore pcepti in sortem principalem imputentur Neq. manifestum probat ibi Ff. in eodem pss. in illis vbis cum aut si pecuniam st. sumserunt et soluerint satis enim p.soluisse dicentur pecuniam creditori si creditor tot fructq expignoribus receperit exqq. fuerit sibi solutum aut integre satisfactus quam interp.tat.o assignauit Bero. ind. c. e. deusteus n.o 77. et vrebitur idem vr. frequi. sentire. S.

Poss.o

Nss.° ad 1.us arg.B. eamq sequtus fuit Doctissimus preceptor nr.
in commentarijs ad Fm. tnd. c. ad nostram quam subtiliter et
noue confirmauit ex eo qd. P. in illis Ff. specie n. absolute sed
pistita sufficienti caut.e ab excom.e absoluatur qd. nulla calliuae
factus est quam qr. D. Petrus asseueret se sua sorte contentus
esse vellet ut mutat ex integra rellata Ab Ant.° Aug.
1.a collect.e decret. c.3. negabat. In. se ex fructibus integram
pecuniam deductis expensis recepisse ex Ff. b. G. aut deposse-
sionibus G.a et qr. usurium asserebant Deuitores fuit exco-
municatus Petrus ab Archiepiscopo, et pro probabile dubium
precepit R. P. eum absolui pistita sufficienti caut.e a hr. en.
cum excom.° fuisset injusta sine ullo graueam.e vl. caut.e
ab ea absolui deberet c. sacro §. cauant iuncta gl.a bb.o.
abus grauam.e J. de sma excom.is et soluitur ita 4.us arg.B.

Neq obstat 5.us arg.B. est en.
Verissimus usuras or. sub dominatas esse utin suribus
in arg.° adductis, et in 1.a obseruat.e q. est, exp.e In. re-
cipientis n. illas soluentis ut in 2.a obseruat.e et or. cum licite et sine pe-
cato soluat quoad ipsum juramentum n. est vinculum iniquit.is Ex en.
aliq.do precet mutuatarij inducendo mutuantes ad fenerandus sub uss.
in solut.e In. usurarus. et obseruat.e juram. nullum adest peccatum
et postea nec stinet vinculum iniquit.is uti. dictus est, et statim
dicemus ad 6.m arg.B.

Nec obstat 6. ex Ff. difficili ind. c. sup. eo J. de.
usuris quem Ff. frequentius DD. intelligunt indebitore recipiente pe-
cuniam mutuam sub usuris qd. ybare nituntur ex fin. illus Ff. b. usurarus
crim.e involuat q. salua rae. recti sermonis intelligi non poss. nisi
de eo qui perendo pecuniam sub Vsuris induceit usurarius ad-
fenerandus et sic involuit eos crim.e ut diximus in 2.a obseruat.e qd.
Latius probant. Lnn. Ioan. And. et Abb. b. dixit receptus Ver. n. 20.
Antonius In. n.° 2. et Beroi. n.° 21. cum Sapr. intelligunt in credit.e
mutuante sub usuris q.do interpretatio fuaderi pot. ex integra rellata
Ab Ant.° Aug.° in 1.a collect.e decret. 4.° de usuris c. 3. ub. Sentr
Sic vba super eo qd a nobis sua deboto postulauit utrum posset
in recipienda pecunia ad usuram fieri dispensat.° ut pauperes in
Sarracenorum capticit.e tenentur p. eandus possint pecuniam liberari presentibus
libi lit.is duximus respondendus Sic. qui in vulgatis qua sua in
duci.

induci etz. poss. cetera vba eiusdem Jts. dum ad imp bandum dispen-
sat.em de qua b. mouetur R. P. ex eo quod usura utriusq ttt.
pag. p sibeatur, et in. autoritatibus. l. diuinis relatis in L.a observat.
solum p siuentur usuras respectu mutuantis. n. v. mutuatarij ut
b. dixi. Ceterum eius interpretatio defendi adhuc pot. nec repugnat
vba integra imo aptis de Debitore mutuatario qd. de creditore
mutuante intelligi poss. nec ratio a P.e assignata in contrarium
mouere debet sensus en. est dispensat.es in illis Jts. specie n. ad-
miti cum ussura utrusq ttt.i pagina damnetur c. ss. quidz. 25.
q.e 1. et arg.o cap. n. est putanda 1. q.e 1. cum allegatis ag L.a
ind. c. super eo vbo dispensat.em qr. st. ni. hz. p alterius vita
mentiri c. neq arbitrantur 22. q.e 2. ita nec p redempt.e capitiuorum
debet qs. usurarum crimine inuolui cum en. ex diuina ussura-
rum crimen p siuat p siuet etz. ad ussuras inducere, et mutuare
creditorem, ac per consequens Debitorem eodz. crim.e inuolui
vt magis urget arg. s. adductus nam si peccat et inuolu-
ritur eodz crim.e qui ussuras soluere juramento minime seruandus est, ne sit vinculum iniquitatis 2.a Jtm.
in c. 2. J. nam ex sis q.do s. dixi respondendus est, etz. cocaetu
iniquo mutuatarius peccat mortaliter. et inuoluitur eodz ussurarum
crim.e juramentum nullam sinere iniquitatem neq peccatum si
paratus enim est actus recept.is mutui ab obseruantia juram.
in qua nullum consistit peccatum, et ideo in specie d. capt. super
dicendus est, suadentes ad seruandum graviorq peccare et eodz usu-
rarum crim.e inuolui si in. ad ussurarum solutionem juram. vinculo
se obligauerit, tenet juramentum illudq implere cogendus est, nisi
prius juram. remiss.es aut relaxat.es obtinuerit L.a J. dicta.

Neq obstat J.us cui en. respon-
det q L.a in d. reg.a dolo et Bidio Baldus n.o 1. quem ceteri se-
quuntur respondet in specie huius Jts. d. regulam n. procedere ppter
periculum perjurij qd. incurreret debitor si opponeret except.es
de dolo contra creditorem ussuras petentem quia etz. rae. L. solum
non saber in hac specie alia juris reg.a q.do docet eum qui
tacet.em saber multo magis except.em sabiturum l. cuiq §. cuida-
mus ff. de reg.is juris l. 1. circa fin. ff. de rupfici. item ex alio c. non
spetit debitori p dicta except.o de dolo qr. creditori p dicta ad pre-
tendas ussuras etz. juram. p missas nulla fuit actio adquisita ex
host. et Joann. And. quos sequuntur Ant. Inn. et Bela.a 5. n.o 14.

et ideo

Video off.° Jm. Judicis sutti pos. usuræ in specie Sung Jts. ut constat ex adductis insolut.e L.i argumenti.

Neq obstat Vlt.m ex d. l. qui sic solvit ff. de solut. Bart. en. b. respondet Jsm. illud procedere q.do nullum jus transfert in accipientem qr. si aliqd. transferatur etz. p. momentum qui sic solvit ut repetat solvisse vr. l. sigs. duos. 67. ff. eodz. tt.° l. q. id qd. 34. §. ea l. ff. de don. l. si tibi pecuniam ff. si cert. petatur. ita respondet Baldus. h. sd. vincitur qr. proponit aliqd. jus in usurariumz. ee. translatum et Jm. verius est et receptior neq jus neq dominium in usurarium transfere arg.° c. cum tu de usuris, et eorz quando late adducunt D. Thom. 2.a 2.æ q.e 78. art.° 3. Soto lb. 6. de just.a q.e 1. art.° 4. et Eou. lb. 3. variorz. c. 3. n.° 6. et gla. in c. sigs. usuram 14. q. 4. cum aliis relatis a Nau. imm. c. 17. n.° 265. Oratiam sequatur et dicant receptiores et ideo dicendum est, diversam esse raem d. l. qui sic solvit ub. solut.° momentanea n. liberat Debitorem qr. videtur ipsig Debitoris utilitas antia specie in qua etz. momentanea solut.e adimplere juramentum de solvendis usuris qr. in eo magis factum numerat, et qB. jus solut.is expectamus st. in conditionibus arg.i qui heredi et l. Mebius ff. de condit. et demonst. l. cum uxori C. quando dies legati et eorz quando adducit Sarm. lb. 5. selectorz. ad §. et qd. si Jm. n.° 19. et finitur.

~ Ttt.us et Matria ~

~ Finis, Laus Deo, ~

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE SEVILLA

Hudson Gurney

Theophrast

R (Ms)
311